10/1189

Assam

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

NINTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE
SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. 11

The 28th May 1970

1988

PRINTED AT GUPTA PRINTERS, GUWAHATI-781 006

MPERCHOE Non for common A.L. & Labrary

PROCEEDINGS OF THE NINTH SESSION OF THE ASSAM
LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC
REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong, at 10 A.M., Thursday, the 28th May, 1970.

PRESENT

Shri Mohi Kanta Das, M.A., B.L., Speaker, in the Chair, ten Ministers, six Ministers of State, three Deputy Ministers and fifty-seven Members.

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral answers were given)

Re: Shifting of Capital

Shri Dulal Chandra Barua asked:

*Will the Chief Minister be pleased to state-

- (a) Whether Government is aware of the administrative inconveniences that might be cropped up after the creation of Meghalaya if the common Capital remains at Shillong?
- (b) If so, do the Government not consider it necessary to make immediate arrangement for shifting the Capital to a central place in any of the plains districts and also to ask full financial assistance from the Government of India for the purpose?
- (c) If not, why?

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) replied:

379 (a), (b) & (c)—The scheme of reorganisation as announced by the Government of India on the 11th September 1968, after many months of patient deliberation and wide cousultation, also stated that Shillong would continue to serve as the head-quarters of Assam and the Autonomous State. Government do not consider that there would be administrative inconvenience if Shillong remains as the common Capital. The term "Capital" includes the seat of the Governor, Minister and the Secretariat. As the Governor the Council of Ministers of Assam will have jurisdicition over the entire State and over some matters relating to Meghalaya area. the shifting of the seat of the Governor, Ministers or Secretariat may not arise now. The State Government have, however, already taken steps to shift some offices from Shillong to Gauhati and more offices with which people in the Plains have day-to-day concern will be shifted from Shillong as and when considered necessary. Government of India have already been told about our financial requirements for this purpose. Formal propsal will be sent to Government of India after detailed requirments are worked out.

Shri Dulal Chandra Barua — Sir, under the present set up of the reorganisation of Assam, the State Capital is to be continued here. But as the Govt. have already decided to shift so many offices, what is the meaning in keeping the Capital here for a further period?

Shri Bimala Prasad Chaliha — The meaning is that this has been the Capital since a very long time past. Therefore, it continues to be the Capital.

Shri Dulal Chandra Barua — Sir, I think the Chief Minister will bear me out that in the near future this Capital has to be shifted from here. My whole contention is that when the reorganisation of the State has been finalised by the Govt. of India themselves, they

are morally bound to give us financial assistance for shifting the Capital as in the case of Punjab and Haryana. Therefore, considering the importance of this particular scheme for the future, if we cannot press the Government of India now for such financial assistance, will it be possible on the part of the Government to convince the Govt. of India later on for such financial assistance?

Shri Bimala Prasad Chaliha — The Government of India will have to be requested for funds as and when it becomes necessary.

Shri Dulal Chandra Barua — As the Chief Minister has stated that the Govt. of India ageeed to give us certain financial assistance.

Shri Bi nala Prasad Chaliha — No, they have not agreed. I have only said that this contingency may arise and is arising.

Shri Dulal ChandraBarua—The Chief Minister has already stated that the Govt. has decided to shift so may offices, heads of departments including a few Sectt. offices. Therefore, a lot of inconvenience will be faced in the administration if the Capital is allowed to remain here whereas the offices are allowed to function elsewhere.

Shri Bimala Prasad Chaliha — Sir, it is difficult for me to reply to all these questions now. These will have to be examined.

Shri Sailen Medhi—Sir, I want to put one question. During our discussion about shifting of the Capital prior to the Reorganisation of Assam, the Chief Minister assured us in this House that though this shifting is expensive there will be many conveniences to keep the Capital here in Shillong. But we are to keep the Capital here in Shillong because we need good relationship with the people of the Hills, particularly the people of Khasi and Jaintia Hills. Sir, after the creation of Meghalaya.......

Mr. Speaker: Mr. Medhi, what is your question?

Shri Sailen Medhi-My point is after the creation of Meghalaya the good relationship of the people of Assam with the people of Meghalaya is still there and there is no use for keeping the Capital here because it was admitted by the Govt. that there are administrative inconveniences and huge expenses are to be borne by the people of Assam. May I ask the Chief Minister whether Government consider the question of shifting the Capital essentially necessary in the present context?

Shri Bimala Prasad Chaliha—So far as the first part of the question is concerned, I do not know whether the hon. Member understood me correctly. What I said in the past was that there is no proposal of shifting of the capital. But there are proposals of dispersals of some of the offices. That was what I said. Now, with regard to the second part of the question certainly these matters will be considered.

Shri M.A. Musawwir Choudhury—Only one question, Sir. I like to draw the attention of the Chief Minister to a statement made by the Hon'ble Deputy Speaker of the Lok Sabha that the people of Assam are not so foolish to allow their Government to retain their Capital in a different State.

Mr. Speaker - What is the statement.?

Shri M. A. Mussawir Choudhury—The statement is that the people of Assam are not so foolish to allow their Government to run the administration from the Capital which is in a different State i.e. in Meghalaya. I want to know what is the reaction of our Government to this statement?

Shri Bimala Prasad Chaliha-Sir, I have not seen the statement.

Shri Dulal Chandra Barua—As per decision of the Government certain offices have been shifted and we know those offices which have

been shifted have been facing greatest hardships and inconveniences. Of course, we know that in course of time, this Capital will have to go from here—it may not happen during the term of this present Government—but it will have to go in the interest of smooth and efficient administration. So instead of shifting these offices haphazardly, do Government not consider it proper to shift them in a planned manner by constructing buildings for offices as well as officers and staff quarters?

Shri Bimala Prasad Chaliha—That is why finances are required.

(Starred Question No. 380 was not put and answeved to as the hon. Questioner was absent)

Re: Adulterated Arhar Dai

Shri Govinda Kalita asked:

- =381. Will the Minister, Supply be pleased to state-
  - (a) Whether it is a fact that a huge quantity of adulterated Arhar Dal of several lakhs of rupees supplied since 1963 by M/s. Shaw Wallace and Company of Calcutta are still lying undisposed in the Government godowns?
  - (b) Whether Government is aware that these Dals were examined by the State Government Public Analyst and reported unfit for human consumption?
- (c) If so, what steps are taken by Government in this regard?

  Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister of Supply) replied:

  381. (a)—Yes.
- (b) -Yes.
- (c)—The matter was referred by Government to the Arbitration in July 1967. The award is being awaited. The idea for disposal of

Arhar Dal by destruction or otherwise was objected to by M/S. Shaw Wallace and Company, on the ground that the question of liability for deterioration and loss of entire stocks be referred to the Arbitrators.

Shri Govinda Kalita—গুদামৰ পচা বস্তু, বিলাক আত্তৰাই নিয়াৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিছেনে কি ?'

Shri Ramesh Chandra Barooh—এই গোটেই কথাটো পলিচিত আছে। দেই কাবণে এই পলিচি শেষ নোহোৱালৈকে আমি দেই বিষয়ে একো কৰ নোৱাৰো।

Shri Sailen Medhi—এই পুলিটি কোন বছৰৰ আৰু কিমান তাৰিখে দিয়া হৈছে ৷

Shri Ramesh Chandra Barooah—এই বস্ত বিলাক ১৯৬০ চনৰ পাচত কিনা বস্তু। এই বস্তু বিলাক অসম চৰকাৰে ১৯৬৬ চনত কিবাই নিবলৈ কোৱাত Shaw Wallace: কোম্পানীৰ মাহহ আহি বেলা বুলি কৈছিল। Clause of Agreement এ সেই মজে Arbitration বিচাৰিছিল আৰু অসম গ্ৰণমেন্টৰ তাৰিখ আছিল ১৯৬৭ চনৰ এপ্ৰিল মাহৰ পাছত। কিন্তু সেইতো আজিলৈকে শেষ হোৱা নাই।

Shri Moneswar Boro—মন্ত্রীমহোদয়ে yes বুলি কৈছে, several লাথ মানে কিমানা লাথ সেইটো জনাব নেকি?

Shri Ramesh Chandra Barooah —বোধহয় ৬ লাখ মান হব।

Shri Kamini Mohan Sarma—মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এইটো জানিব বিচাৰিতো যে পচা দাইলবোৰ গুদামত ৰাথে কিন্তু অলপ চালি-জাৰি বং দি পুনৰ Marketত বিক্ৰি কৰা কথাটো জানেনে?

Shri Ramesh Chandra Barooah—দেইটো বেলেগ কথা। অসম চৰকাৰক Show Wallace এ দাইল যোগান ধৰিছিল। পাচে তাত আলকাত্ৰা মিহলি থকা বুলি চৰ-কাৰে কোৱাত Supplier বিলাকে আপত্তি কৰিছে। এইটো এতিয়া জানিবলৈ গৈছে । কিন্তু নিস্পত্তি হোৱা নাই।

Shri Kamini Mohan Sarma—এই দাইল বিলাক বাজেয়াপ্ত কৰিব নোৱাৰি নেকি ? কাৰণ গুদামত বথাৰ পিচতো পিচ ত্রাবেদি বজাৰত ওলাই যোৱা কথাটো সচানে ?

er'd also award is boing premiting The data for disc.

Shri Ramesh Chandra Barooah - এইটো কথা আমাৰ জনতি নাই।

Shri Govinda Kalita - এই দাইলবোৰ ক'ত আছে?

Shri Ramesh Chandra Barooah—উত্তৰ লক্ষীমপুৰ, ডিক্ৰগড়ৰ এই গুদামৰে হৈছ

Shri Govinda Kalita – এই গুদাময়োৰ্য পৰা খহা পচা হুৰ্গন্ধত গুচৰ পাছৰৰ আছহ বিলাক যে থাকিব লোৱাৰা হৈছে দেই মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই জানেনে ?

Shri Ramesh Chandra Barooah — এইটো মাননীয় সদস্যৰ প্ৰাহে জানিলো।

Maulana Abdul Jalil Chowdhury—এই প্ৰিচি ধোনকালে নিস্পত্তি কবিবলৈ চৰকাৰে যত্ত্ব কৰিছেনে?

Shri Ramesh Chandra Barooah—হয় চৰকাৰে যতু কৰিছে গ

Shri Sailen Medhi—মই মন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে এই ক্ষেত্রত আমাৰ চৰকাৰৰ এজন Public analyst জাছে। তেওঁ এই বিষয়ে যি পৰামর্শ দিব নেইটোই চুৰান্ত ঘোষণা হব। এই ক্ষেত্রত Haque Chaudhury জাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে payment ৰ কোনো গোলমাল হলেহে বিষয়কো Arbitration ত দিব পাৰে; কিন্তু যোগান ধৰা বন্ধ Adulteration হন্ধ তেন্তে মেই বিষয়ে ঘিবিলাক facts public Analyst এ কৈছে তাৰ ওপৰত বাৱস্থা গ্রহণ কৰাৰ কাৰণে জামাৰ বেলেগ আইন আছে দেই অনুদ্ৰী বাৱস্থা লোৱা দৰকাৰ, তেনে স্থলত এই বিষয়টো আকৌ Arbritration ত যোৱাৰ কোনো কাৰণ নাই, গতিকে এই বিষটো Arbritration ত দিব লাগে বুলি কোন অফিচাৰে পৰামর্শ দিলে আৰু যি জন অফিচাৰ তাৰ কাৰণে দানী তেওঁৰ ওপৰত কিবা শান্তি মূলক অৱস্থা গ্রহণ কৰিছে নেনা ?

Shri Ramesh Chandra Baruah—Arbritr, tionত যাবলৈ বুলি চৰকাৰে ১৯৬৩ চনতে সিদ্ধন্ত লৈছিল আৰু সেই অনুযায়ি Arbritration ত গৈছে।

Shri Sailen Medhi — এনেকুৱা ধৰনে কেচ যিবিলাকত টকা পইচাৰ যোগাযোগ হয় দেইবিলাকহে Arbritration লৈ যায় কিন্তু এইটো Case Arbritration লৈ যাব নোৱাৰে। এই কেচটো যোগান বিভাগে কিয় Arbritration লৈ পঠিয়ালে ?

Shri Ramesh Chandra Baruah—Arbitration Provision Agreement আছে।

Shri Sailen Medhi—এই Clause নো কিয় Agreement ত যোগাণ বিভাগে দোমাই দিছে? Ramesh Chandra Baruah—এইটো Agreement ত এই কথা আছে কিন্তু কিয় হ'ল মই কব নোৱাৰো। কিন্তু Arbitration Clause our Agreement ত থকা কাৰণেই Arbiritation লৈ গৈছে।

Mr. Speaker: He has already made a statement about that?

Shri Prabhat Narayan Choudhury: I want to know who headed the Supply Department when this adulteration of foodstuff took place?

Shri Ramesh Chandra Barooah : It will not be possible to say who headed the Department. I do not know whether he means Director, Secretary or Minister?

Shri Prabhat Narayan Choudhury : Minister.

Shri Ramesh Chandra Barooah : It was in 1966.

Shri Dulal Chandra Barua—মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই মোৰ ডীমঙৰ বুব-প্ৰশটো এৰাই গৈছে। দামগ্ৰী যোগানৰ বিষয়ে যিটো clause Agreement ও আছে দেইটো এটা অবাঞ্চিত clause, Agreement ত ভবালে। যোগান বিভাগৰ কোন অফিচাৰে এই clause টো Arbitation ভ ভবালে, দেই অফিচাৰ জনৰ বিৰুদ্ধে ব্যৱস্থা লব লাগে।

Snri Ramesh Chandra Barooah—এইটো শেষ নোহোৱালৈকে মই ব্যৱস্থা ল্য ইচ্ছা কৰা নাই।

Maulana Abdul Jalil Choudhury—মই Public হিচাবে তেনে কাম কৰিলে দেই বিষয়টো Arbitration ত যাবনে নাযায়, যদি নাযায় তেন্তে এই বিষয়টো কিয় গ'ল?

Shri Ramesh Chandra Barooah : যেতিয়া Agreement হৈছিল, সেই Agreement ত এই clause টো আছিল কাৰণেই গৈছিল।

Shri Dulal Chandra Barua : যি Agreementত এই clause কেইটা আছে মেই Agreement defective হয় নে নহয় ?

Shri Ramesh Chandra Barooah : সেই সকলো বিলাক মই বিচাৰ কৰিম। অৱশ্যে Arbitration শেষ হোৱাৰ পিচত। M. Moinul Haque Chaudhury—May I know from the Government why this matter was sent to arbitration so late and why after it has been sent to arbitration so much delay is being made for disposal of the matter? Once goods are completely damaged, no useful purpose will be served and Government may on that ground come forward to pay six lakhs of rupees.

Shri Ramesh Chandra Baroah—It is a fact that arbitration is being delayed but that could not be helped.

M. Moinul Haque Chaudhury— Why it connot be helped? After all, the arbitrators were selected by the Government of Assam According to the clause of the agreement, one arbitrator was selected by the Government and one by the Company. Why cannot the arbitration proceedings be expeditiously concluded? Such delay will probably give an opportunity to the Shaw Wallace to grab six lakhs of rupees, on the plea that the stuff had deteriorated in the meantime?

Shri Ramesh Chandra Baruah - Our arbitrator is available, but their arbitrator was not. He went to England.

M. Moinul Haque Chaudhury - If it is the case of the Government of Assam that coal tar was mixed with this foodstuff then it is clearly an offence under the food Adulteration Act. Then why Messrs Shaw Wallace & Co. was not prosecuted? Why the matter has been sent for arbitration?

Shri Ramesh Chandra Baroah I have already replied that there is a clause in the agreement for arbitration.

M. Moinul Haque Chaudhury – It is not a question of a clause in the agreement. If the Government is satisfied that adulterated foodstuff has been supplied and is being used by the people, it is a penal offence. If there is any dispute regarding payment, that can go to arbitration or that can be a matter for a civil suit between the Government and Messrs. Shaw Wallace & Co But when the Company has committed a penal offence why they have not been prosecuted?

Shri Ramesh Chandra Baroah – The hon-member has not understood the Procedure. The Deputy Commissioners in the respective districts refused to issue this stuff which was said to be mixed with coal tar. When asked the Shaw Wallace & Co. refused to take it back and then, according to the clause of the agreement, the matter was referred to arbitration.

Re: Amalgamation of Textile Department with Supply Department

Shri KANDARPA NARAYAN BANIKYA asked:

- *382. Will the Minister of Supply be pleased to state -
- (a) Whether it is a fact that the Textile Department has been amalgamated with General Supply?
  - (b) If so, since when?
  - (c) Whether the interse seniority has been fixed in the new set-up?
- (d) If so, on what basis?
- (e) If not, why it has been delayed?
  - (f) Whether the original textile staff has been entrusted with duties of the general supply work in the new set-up?

olarise in the acceptent for arbitration

remain the form supplied and is buting shoulder

- 382. (a)—Yes.
  - (b)—With effect from 1st September 1969.
  - (c)-No.
  - (d)—Does not arise.

- (e)—The matter is under scrutiny and the different aspects are being thoroughly examined as it involves evolution as well as finalisation of principles which will vitally affect the incumbents. To eliminate the possibility of complaints as also to give the maximum permissible benefits to ever incumbent a comparative study of the two erswhile different cadres, now integrated, is also being made. This is naturally taking some time.
- (f)—Yes.
- Shri Kandarpa Narayan Banikya —What are the reasons for this amalgamation?
- Shri Ramesh Chandra Barooah—The Textile Officers had very little work to do; therefore, we decided to amalgamate this Department with the general Supply Department.

Shri Kandarpa Narayan Banikya: In case of emergency whether this Department would again be separated?

Shri Ramesh Chandra Barooah: This is absolutely a hypothetical question.

Re: Dhudar Ali

শ্রীভদ্র কান্ত গগৈয়ে স্থাধিছে:

(ক) •৩৮৩। মাননীয় গড়কাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্ত্ৰ্যুহ কৰি জনাব নে —

its placed then metals are placed and the

- (थ) এই আলি কোন কোন জিলাৰ মাজেদি গৈছে क'ৰ পৰা কলৈ ?
- (গ) এই আলিটো আল কাট্ৰা দি সম্পূৰ্ণ মিহি নে?
- (ঘ) যদি নহয়, তেনে কৰিবৰ কিবা আচনি লোৱা হৈছে নে ?

গড়কাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী: শ্ৰীআলতাফ হুছেইন মজুমদাৰে উত্তৰ দিছে:

৩৮০। (ক) — দিচাং নদীৰ পুৰণি পাৰঘাটৰ ৪ মাইল (৬'১৮ কিলোমিটাৰ) ৰাস্তাৰে দৈতে ইয়াৰ দীৰ্ঘতা ১৩৪'২৭ মাইল (২১৬'২৫ কি: মিঃ।

(থ)—এই ৰাস্তা শিৱদাগৰ আৰু লক্ষীমপুৰ জিলাৰ মাজেৰে গৈছে। শিৱদাগৰ জিলাৰ তানং ৰাষ্ট্ৰিয় পথৰ ১৫২ মাইল কমাৰগাওঁৰ পৰা আৰম্ভ হৈ লক্ষীমপুৰ জিলাৰ জ্বপুৰ আলিৰ ৩০ মাইলত শেষ হৈছে।

(গ) - নহয়। সম্পূর্ণ আল্কাট্রা দিয়া মিহি নহয়।

(ঘ)—হয়। ১৯৬৬ চনৰ মার্চ মাহলৈকে মিহি নকৰা ৬৯ মাইলৰ (১১১ ০০ কি;মিঃ) ভিতৰৰ ৩৭ ৩৭ মাইলৰ (৬০ ০০ কি: মিঃ) বাবে ১৯৬৬-৬৭ চনৰ পৰা ১৯৬৮-৬৯ চনৰ বিশেষ বার্ষিক পৰিকল্পনা (Adhoc Annual Plan) আৰু চতুর্থ পৰিকল্পনাত আল্ক কাট্বা দি মিহি কবিবলৈ হাতত হৈছে।

Shri Mohidhar Pegu : এই ধোদৰ আলিটো যথেষ্ট দীঘল আৰু ত্থন জিলা চুই আছে। গতিকে দেশৰ নিৰাপত্তাৰ কাৰণেও এই আলিটো দৰকাৰ। এই সম্পৰ্কে চৰকাৰে অন্তত্ত্ব কৰেনে ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar : এই আলিটোৰ প্রয়োজন বোধ কবি চেষ্টা চলাই যোৱা হৈছে।

Shri Prabhat Narayan Choudhury: Is it not the procedure in Assam to surface the roads first and then to blacktop them? Will the Minister please enligten us why the roads black-topped are not surfaced?

Mr. Speaker: This question refers to Dhodar Ali.

Shri Prabhat Narayan Choudhury: I am particularly speaking about Dhodar Ali. It is no exception to the other surfaced roads.

Shri Altaf Hossain Mazumdar: Hon. Member Shri Choudhury is probably a bit confused. Surfacing and black-topping are the same thing. In case of black-topping or surfacing first boulders are placed, then metals are placed and then these are consolidated. Then layer of chips with bitumen is given and this is called surfacing.

Shri Soneswar Bora : এই ধোদৰ আলিটো বাজ্যিক পথ হিচাপে লোৱা হব নেকি ?

Shri Promode Chandra Gogoi : এই ধোনৰ আলিটো শিৱসাগৰ আৰু লক্ষীমপুৰ জিলাৰ মাজত আছে বুলি মন্ত্ৰী মহোদ্যে কৈছে। এই আলিটোৰ এটা অংশ নাগালেণ্ড দীমাত পৰাৰ কাৰণে কোনো কোনো ঠাইত নাগালেণ্ড চৰকাৰ বা তাৰ লোকে হস্তক্ষেপ কৰাৰ কাৰণে কাম কাজ বন্ধ হৈছে। দাঁচা নে ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar: নাগালেওৰ কাৰণে ধোনৰ আলিৰ কাম বন্ধ হৈ আছে, এনেকুৱা থবৰ পোৱা নাই।

Shri Bhadra Kanta Gogoi : এই ধোদৰ আলিটো যাতায়তৰ হবিধাৰ কাৰণে বংল কৰিবৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসম চৰকাৰক কিবা অনুদান দিছে নেকি ? যদি দিছে, কিমান দিছে !

Shri Aftaf Hossain Mazumdar : এইটো State Fund আৰু কেন্দ্ৰীয় Fund ভয়োটাৰ পৰা কৰা হৈছে।

Shri Kamini Mohan Sarma : এই আলিটোৰ নাম ধোদৰ আলি কিয় হ'ল, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানে নে ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar : এইটো কথিত আছে ধোদে কৰিছে। মাননীয় সদসাই জানে।

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, considering the importance of the road, whether Government consider it necessary to move the Govt. of India to convert the road into a national highway? Whether the amount allotted for construction of the road is from the border road project fund or from the general fund?

Shri Altaf Hossain Mazumdar (Minister of State): There is no proposal at the moment to declare it as a national highway. I do not remember whether this particular road has been recomended to the Govt. of India' but for taking more mileage as national highway has been urged.

Re : Chinese Leaflets

Shri Maneswar Boro : asked.

- (a) Whether the attention of the Chief Minister has been drawn to fhe news item published in the Assam Tribune. dated October 13, 1969, at page No. 5 under the caption "Chinese Leaflets appear in Margherita Area".
- (b) If so, how far the news item is correct ? 2014 1511 A not
- (c) What steps have been taken by the Government in this regard?

Shit Aftel Hossain Makumdar ; ast's State Func

Shri Bimala Prasad Chalina (Chief Minister) replied:

384, (a) -Yes.

(b) & (c) - One Lal Bahadur Chetri. President of Rampur Gaon Panchayat under Margherita Police Station produced two printed leaflets in Chinese characters, one containing group photos of Mao-Tse-Tung and Mr. Khrushchev and another containing the photograph of Chiang-Kai-Shek, before the O. C.. Tirap outpost. He reported that these leaflets were found by Khem Nath Sarma, Mon Bahadur Thapa and Chandralal Sarma, all cultivators residing in the opposite bank of the Dihing river, Tirap (N. E. F. A.) while they were ploughing on 27th September 1969.

A bundle of 300 Chinese printed leaflets with the group portraits of Chow-En-Lai and Khrushchev was also recovered on 15th November 1969 from the vegetable garden of one Pashupati Tamang of Kuhiarbari village in the same area where the previous leaflets had been recovered. Pashupati Tamang handed over the bundle to the local Gaonbura, named Krishna Lal Baskota who in turn passed them on to the Police at Margherita.

Vigorons enquiries are in progress to locate the person responsible for smuggling and circulation of these leaflets. No Naga youth, however, was arrested in this connection at Margherita as reported in the news item.

Shri Maneswar Boro : চীনা চৰকাৰে নানান উপায়ে অসমৰ Extremist সকলক হ'ত কবি লৈ অসম ৰাজ্যখনক অন্যায় কৰাৰ কাৰণে চেটা চলাই আছে নেকি ? যদি চেটা চলাই থকা নাই তেতিয়া হলে অসমত China Leaflet এবাৰৰ কাৰণ কি থাকিব পাৰে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : পাবিলেডো অসমখন তেওঁলোকে লবই থোজে।

Shri Giasuddin Ahmed: May I know what were the contents of these Chinese leaflets?

Shri Bimala Prasad Chaliha; I do not have these things with me now.

Shri Mahidhar Pegu: Chinese আনেখ্যবিলাক কি ভাষাত ছপোৱা হয় গম
পাইছে নে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha : চীনা ভাষাত 1 16 elaina lo noitelow

Shri Premodhar Bora : এই বিলাক প্রচাব হোৱাব দ্বাবা আমাৰ ৰাজ্যখনৰ নিৰাপতা ব্যাহত হোৱা নাই বুলি ভাবেনে ? যদি ভাৱে হৈছে বুলি, তেতিয়াহলে দেই কামত লিপ্ত থকা মান্তহ বিলাকক শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লৈছে নে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha: অধ্যক্ষ মহোদয়ে এই মান্তহবিলাকক শাস্তি
দিয়াব প্ৰশ্ন ন্তঠে বৰং তেওঁলোকে এই বিলাক সংগ্ৰহ কৰি থানাত জমা দিছেহি; বহু
সময়ত এনেকুৱাও দেখা যায় যে বেলুনতো উৰি অহা কিছুমান কাগজ ঠায়ে ঠায়ে
পৰিছে। এইটো দেই কাৰণেই ভালদৰে চোৱা-চিতাৰ পিচভহে প্ৰশ্ন উঠিব।

Shri Giasuddin Ahmed : এই বিলাক ক'ত ছলোৱা হয় জনা আছে নেকি?

Shri Bimala Prasad Chaliha : এই বিষয়ে আমি কব পৰা নাই। (Starred Question No. 385 and 396 were not put and answered to as the hon Questioners were absent.)

Re: Reversion of Statistical Officers

Shri M. A. Musawwir Chowdhury asked:

+387. Will the Chief Minister be pleased to state -

- (a) Whether it is a fact that three Statistical Officers—Sarvashri D. R. Das, P. N. Bora and A. Goswami and three Inspectors of Statistics—Sarvashri J. Das, J. C. Borthakur and S. N. Deb were reduced in rank recently?
- (b) The period of service of each of the above persons in the promoted post at the time of reversion?
  - (c) The causes of reversion in each case?
- (d) Whether it is a fact that there were vacant posts of Statistical Officers and Inspectors of Statistics at the time of reversion of those Statistical Officers and Inspectors of Statistics?
- (e) Whether the reduction in rank of the Officers was made in violation of Article 311 (2) of the Constitution of India?
- (f) If the answer to (e) above is in affirmative, whether Government propose to withdraw the impunged orders of reversion immediately?

THE TAXABLE PARTY OF THE PROPERTY OF THE PARTY OF THE PAR

- (g) If not, why?
- (h) Whether Government will be pleased to place on the Table of the House the copies of appointment letters of Sarvashri D. R. Das, P. N. Bora and A. Goswami to the posts of Statistical Officer and Sarvashri J. Das, J. C' Borthakur and S. N. Deb in the posts of Inspector of Statistics.

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) : replied

387. (a)—Sarvashri D. R. Das, P. N. Bora and A. Goswami, temporary Statistical Officers were reverted to their parent posts of Inspector of Statistics on 12th November 1966—

Sarvashri J. Das, J. C Borthakur and S. N. Deb, temporary Inspectors of Statistics were reverted to their parent posts of Sub-Inspector of Statistics with effect from 31st December 1965 on discontinuance of the scheme against which they were promoted as Inspectors of Statistics. They were, however, allowed to continue in the posts of Investigator (with same pay scale as the Inspectors of Statistics) in the Transport Department on transfer of service thereunder. They were ultimately reverted to the posts of Sub-Inspector of Statistics on return to the Directorate of Economics and Statistics on 1st March 1968, 19th January 1968 and 4th January 1968 respectively on the completion of the scheme of Transport Department.

- (b) Shri D. R. Das, from 1st December 1961 to 12th November 1966.
  - Shri P. N. Bora, from 31st January 1964 to 12th November 1966.

Shri A. D. Goswami, from 31st January 1964 to 12th November 1966.

- Shri J. Das, from 15th December 1964 to 1st March 1968; Shri J. C. Borthakur, from 1st October 1964 to 19th January 1968; Shri S. N. Dev, from 23rd September 1964 to 4th January 1968 (inclusive of the period on transfer of service in the Transport Department).
- (c)—The Statistical Officers who were promoted under Regulation 4 (d) of the A. P. S. C. Regulation, 1951, were reverted when the Assam Public Service Commission did not approve of their promotion. The Inspectors of Statistics, who were promoted under Regulation 4 (d) referred to above were reverted with discontinuance of the temporary posts to which they were promoted.
- (d)—Yes, so far as the posts of Statistical Officers are concerned. There were no posts of Inspectors of Statistics vacant when the Inspectors of Statistics were reverted.

0101

- Savuani I Des & C Conficien end S. M. Deb. tempor No. Po. No. Conficient end S. M. Deb. tempor of conficient to the conficient end of the conficient end
- (f)-Does not arise.
- (g)—Subsequent reversion after temporary promotion under Regulation 4 (d) of the A. P. S. C. Regulation. 1951. i.e. subject to continuance of the posts beyond one year or approval of the promotion by the Assam Public Service Commission, does not violate Article 311 (2) of the Constitution of India. Similarly reversion on termination of the temporary scheme against which one is promoted does not attract Article 311 (2) of the Constitution.
- (h) Copies of (a) Notification No PWR., 448/61/5, dated 27th November 1961, (b) Notification No. PWR. 448/61/53' dated 31st January 1964 and (c) Order No. PWR 154/64/74, dated 11th September 1964, along with the extract of Regulation 4 (d) of A.P.-S. C's Regulation, 1951, are placed on the Assembly Table.

Shri M. A. Musawwir Choudhury: Answer to the question (c) the hon. Chief Minister has said something emphatically, But under article 311 (2) "No such person as aforesaid shall be dismissed or removed or reduced in rank until he has been given a reasonable opportunity of showing cause against the action proposed to be taken in regard to him" I want to know whether before reducing them in rank the criminal charges were brought against them?

Shri Bimala Prasad Chaliha: It is not necessary to bring any criminal charges against them. The promotion itself was temporary and therefore they were reverted to the original post again.

Shri M. A. Musawwir Choudhury: In the rule it is stated that if no criminal charge is brought against them they cannot be reduced in rank.

Shri Bimala Prasad Chaliha: I think that is not our interpretation.

CHESTIONS

Shri Dulal Chandra Barua: Whether the pay has been protected?

Shri Bimala Prasad Chaliha: No Sir, that cannot be protected. The posts were temporary and therefore it is not possible to protect their pay.

Shri Dulal Chandra Barua: He may be reduced in rank but the pay scale is to be protected. There is a rule like that. I mean Govt. servants' Conduct rule.

Shri Bimala Prassad Chaliha; No, Sir, there is no such provision.

Re: Gumi Kating Bridge

१११/१७ र वालीहा प्रारंशक १९९५ को वाला काला काला कालीहर हवा राज्य करी

ि खी थी, थर्न, बाकवांन एएएरेटन इथिएएं: use W. aisesoli tetlà inte

*৩৮৮। মাননীয় গড়কাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

না (ক) গুৱাহাটী গড়কাপ্তানি বিভাগ (প্ৰগৃহ)ৰ অন্তৰ্গত গুমি কাটিংৰ দলং নিৰ্মাণৰ বিভাগ বাবে ঠিকাদাৰৰ পৰা টেণ্ডাৰ আহ্বান কৰা হৈছিল নে,?

र की पास्तर हिरायक करा साम प्रतान

- (খ) দেই যদি হৈছিল, কোন তাৰিখে ?
- (গ) সেই ঠিকাদাৰে Security money জ্মা দিছে নে ?
  - (ঘ) শুমি কাটিংৰ দলং নিশ্মাণকাষ্য আৰম্ভ কৰা হৈছে নে নাই ৷
- (৬) যদি নাই হোৱা, তাৰ কাৰণ কি ? অসম আন্তৰ্গ সমাৰ্থ নিৰ্ভিত

গড়কাপ্তানি বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী শ্ৰীশালতাফ হুহেইন মজুমদাৰে উত্তৰ দিছে :

도 아니 (주) - 전체 1 - 조막 1 - 조막

अर्थों को हो (थ)—१६ (हिस्श्रुव १८७०) हम had awared sarabank सेनी

(গ)—হয়

(Sured Question Nos. 389-284 were not 13355-9(F) Enswered

THE SOME WAS BEEN THE STREET OF THE

(৩) – প্রশ্নই ভূঠে [Treedia enew elements on month and an ch

Shri A. N. Akram Hussain :—চাৰ, এই Tender call কোন বিষয়াই আহ্বান কৰিছিল ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar:—এই Particular case টো মোৰ হাতত নাই। মাননীয় সদস্যই বিচাৰিলে দিব পাৰিম।

Mr. Speaker: — Hossain আপোনাৰ ৩ টা Supplementary আছে নহয় ?

Shrl A. N. Akram Hussain :— চাব, এই দলং খনৰ work-order কেতিয়া আৰু কোনে দিছিল ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar:—Preliminary work order দিয়া হৈছিল ১০০১২০৬৯ তাৰিখে আৰু final order হৈছে ২১০২০৭০ তাৰিখে। এইটো communicate কৰা হৈছে কিন্তু সম্পূৰ্ণ থবৰটো মোৰ হাতত নাই।

Shri A. N. Akram Hussain:—Executive Engineer আৰু Superintending Engineer ৰ মাজত মতানৈক্য হোৱাৰ ফলতে এই কামতো আৰম্ভ কৰাত পলম হ'ল এই কথাটো দচানেকি ?

Shri Altaf Hossain Mazumdar:—মাননীয় সদস্যই মোক লগ পাই ইয়াৰ মতভেদ হোৱা বুলি কোৱাত মই লগে লগেই Superintending Engineer লৈ কামটো সোনকালে আৰম্ভ হব লাগে বুলি লিখিলো আৰু কাম চলি আছে।

Shri A. N. Akram Hossain :—এই Executive আৰু Superintending Engineer ৰ মাজত মতানৈক্য হোৱাৰ কলত Executive Engineer এ ঠিকা-দাৰক কামৰ পৰা আত্ৰাবলৈ হেচা দিয়াতো সচানে?

Shri Altaf Hossain Mazumdar: — তেনেকুৱা খবৰ মোৰ হাতত নাই।

Shri Kandarpa Narayan Banikya:—Tender call কৰা কিমান দিনৰ পাচত Security টকা জমা দিব লাগে—সেই কথা জানিব পাৰোনে?

(Starred Question Nos. 389-394 were not put and answered to as the hon. Questioners were absent).

Re : Grants-in-aid under Article 275

Shri Maneswar Boro, asked:

★395. Will the Minister of T.A.D. be pleased to state-

- (a) What was the amount of Grants-in-aid received from the Central Government under Article 275 of the Constitution during the years 1967, 1968 and 1969?
- (b) What were the amounts spent out of the Grants-in-aid under Article 275 during the years 1967, 1968 and 1969?
  - (c) What were the amounts surrendered out of the said grant?
  - (d) What were the reasons for such surrender?

Shri Ranendra Basumatari (Minister of State, T.A.D.) replied:

395. (a)—The amount of grants-in-aid received from Central Government under Art. 275 is as follows—

Year	State Plan	Central Sector	Total
en tout o n	Scheme	Scheme	Shir Kanda
Au 215 is	Rs.	Rs.	Rs.
1966-67	136.18 lakhs	89.26 lakhs	225.44 lakhs
1967-68	15.00 ,,	68.54 ,,	83.54 "
1968-69	16.80 ,,	72.95	89.75 "

(b)-Expenditure during the said period is as under-

	KINDS THE PROPERTY WAS A REAL PROPERTY.	the world of the last	
Year	State Plan	Central Sector	Total
	Scheme	Scheme	
are to sente	Rs.	Rs.	Rs.
1966-67	149.30 lakhs	110·18 lakhs	259.48 lakhs
1967-68	29.96 ,,	72-37 ,,	102.33
1968-69	29.16	82-11 ,,	111.27

(c) & (d) - Do not arise.

Shri Ranendra Basumatari (Minister of State) - Sir, in this

connection I would like to add that in 1966-67 the amount received from the Centre was very high because since 1967-68, the development schemes of the Autonomous Districts have been marged in the Integrated Hill Plan and hence the size of grants under Art. 275 has been considerably reduced from that yea.

Shri Maneswar Boro – মই (c) প্রশ্নত স্থিছো যে কেন্দ্রীয় চবকারে ফি টকা দিয়ে, এই গোটেই বিলাক টকা খবচ করেনে ঘ্রাই পঠায় ?

Shri Ranendra Basumatari - Sir, no amount has been surrendered. Occasions have arisen in the last 3 years that some other Departments sometimes become unable to spend the whole amount and in that case we have diverted that amount to some other Head and thus we spend the whole amount.

Shri Maneswar Boro – মন্ত্রী মহোদরে কৈছে ধে কিছুমান ডিপার্টমেন্টর টকা অন্য কিছুমান ডিপার্টমেন্টলৈ নিয়া হৈছে । কোন ডিপার্টমেন্টর পরা কিমান টকা নিয়া হৈছে এই কথাটো জনাবনে ?

Shri Ranendra Basumatari-Sir, Department-wise figure is not with me at the moment. I am ready to supply it after a while.

Shri Kandarpa Narayan Banikya—Sir, whether is it a fact as there is no separate Directorate grant given under Art. 275 is being surrendered?

Shri Ranendra Basumatari — No, Sir, instead of surrender there was excess expenditure.

Shri Moneswar Boro—মই স্থাছিলো যে কি কাৰণত অন্যান্য ডিপার্ট মেন্ট বিলাকে টকা থবচ কৰিব নোৱাৰে। তাৰ কাৰণে দায়ী কোন ?

Shri Ranendra Basumatari—Sir, it happens that sometime some other Departments, as for instance, the Cottage Industries Department, Health Department etc failed to spend the whole amount. In the Health Department, to be more precise, due to non receipt of particulars, some time they fail to spend the money earmarked for training of nurses. In such cases, on receipt of the information from the Departments concerned by the T. A. & W. B. C.

Department, we divert the amount, to some other heads.

Shri Moneswar Boro - বছত ছোৱালীয়ে নাৰ্চিংৰ টেইনিং লবৰ কাৰণে দুৰ্খান্ত কৰিছিল। এই বিলাক কিয় নাক্চ কৰা হল ? কিমান দুৰ্খান্ত পোৱা হৈছিল ৪

Shri Ranendra Basumatari - The Health Department knows it very well. Some under qualified candidates applied for the training of nurse which they rejected.

Shri Kandarpa Narayan Banikya—এই Article 275 মতে টকা থবচ কবিবলৈ যিহেতু ভাইবেক্টবেট নাই, তেনেহলে ভাইবেক্টবেট কৰাৰ কাৰণে বিবেচনা কবিবনে ? আৰু এই কথা সচানে মিছা ?

Shri Bhubaneswar Barman— Sir, on a point of order মাননীয় সদস্য বিকিট্ট 'মিছা' শক্ষাে ব্যৱহাৰ কৰিছে । এইটো আনপাৰ্লিয়ামেক্ৰী গতিকে মিছা শক্ষাে উঠাই লব লাগে।

Mr. Speaker—Order Order. We should not use the language which is unparliamentary. মিছা বুলি নকৈ অসত্য বুলি কৰ লাগে।

Shri Dulal Chandra Barua – এটা কথা বণিকা ডাঙ্ৰীয়াই আঙ্লি দেখুৱাই কথা কয়।

(A voice আপোনাৰ ভয় লাগে নেকি ?)

Shri Chatrasing Teron—অধাক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ অনুমতি সাপেকে মই সদনক জনাব থোজো যে ১৯৬৬-৬৭ চনত আমাৰ Total grants-in-Aid allocation আছিল ২২৫.৪৭ লাখ—দেই বছৰত থৰচ হৈছিল ২৫৯.৪৮ লাখ। তাৰ পিচৰ বছৰ Allocation আছিল ৮৩.৫৪ লাখ থৰচ হৈছিল ১০২.১০ লাখ। ১৯৬৮-৬৯ চনত Allocation আছিল ৮৯.৭৫ লাখ থৰচ হৈছিল ১১১.২৭ লাখ। দেই কাৰণে আমি যেতিয়া থৰচ কৰিব পৰাতো সম্ভবপৰ হোৱা নাই। এই কথাত কৈ আমাৰ যি মান থিনি আবশ্যক তাতকৈ থৰচ বেচি হোৱাত আমি General plan ৰ পৰা বছৰৰ শেষত Re Allocation কৰায় তাৰ পৰা planning and Development বিভাগৰ পৰা থুজি মেলি আনিব লগা হয়। এই টকা আমাৰ অহুবোধ ক্ৰমেহে পাইছো।

Shri Kamini Mohan Sarma—মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব লাগে যে নাৰ্চ Trainingৰ কাৰণে কিমান অৰ্হতা লাগে আৰু কিমান জনীয়ে পঢ়ি আছে। Shri Ranendra Basumatari, How many applied for the course of nursing training—how that question arises here?

Shri Mahidhar Pegu—নার্চ Training ৰ কারণে কিমান অর্হতা লাগে, মন্ত্রী মহোদরে যে অর্হতা নাই বুলি কৈছে।

Mr. Speaker—Order, Order. He referred to certain item and incidentally while speaking about the diversion, he cited the instance of nurses' training. Now, if you want to know about nurses' training it will be difficult for him to say as it is not included here.

Shri Kandarpa Narayan Banikya - আমাক এটা বেলেগ ছাইবেইবেট লাগে ৷ এই কথা চৰকাৰে feel কৰেণে নকৰে ? Sir, my question, is whether Government feels that for want of a separate Directorate there is no proper utilisation of the grants under article 275 ? I want a definite answer whether Government feels the necessity for it ?

Shri Uttam Chandra Brahma—Article ২৭৫ৰ টকা থৰচ কৰিব নোৱাৰি অন্য বিভাগ লৈ Divert কৰিলে। এইটো বেলেগ ডাইৰেক্টৰেট্ নথকাৰ কাৰণে থবচ কৰিব নোৱাৰিলে, গতিকে বেলেগ ডাইৰেক্টৰেট্ কৰাৰ কথা বিবেচনা কৰিছেনে ?

Shri Chatrasing Teron—কাম বিলাক কৰিবলৈ যাওতে বিভিন্ন স্তৰৰ মাজেৰে আগ বাঢ়িব লগা হয়। এই Article 275 মতে যি টকা পাও যাতে বাইজৰ উপকাৰৰ কাবণে সম্পূৰ্ণ খৰচ হয় এই টোৱেই আমাৰ প্ৰচেষ্টা। যদি কোনো-বাই সাধাৰণ ভাৱে খৰচ কৰিব নোৱাৰে তেতিয়া যি ফালে অধিক টকা-পইচা লাগে সেই ফালেই খৰচ কৰিবলৈ চাওঁ।

(A voice: সেইটো ভাল কথা।)

Starred Question No. 396 re: Appointment of Teachers in Basic Schools.

Mr. Speaker-Starred Question No. 396 is kept pending.

Re: Appointment of Teachers in Basic Schools

Shri Pitsing Konwar asked:

*396. Will the Minister in-charge, Education be pleased to state -

- (a) How many appointments of teachers for junior and senior basic schools have been made since July, 1969 in Marigaon Area?
  - (b) Whether these appointments are temporary or permanent?
- (c) The names of the persons appointed as teachers may be furnished.
- (d) Whether these appiontments are approved by the State Elementary Edudation Board for Marigaon ?
- (e) Whether it is a fact that the Assistant Secretary for State Elementary Education Board for Marigaon has not convened meetings even after giving requisition notice to the Assistant Secretary of the Board by the members of the same?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State for Education) replied:

396, (a) - Forty-four in Junior Basic Schools, 8 in Senior Basic Schools.

- (b) Temporary.
- (c) A list is placed on the Table of the House.
- (d) The Advisory Committee has approved appointment of 31 candidates out of the total of 52, the remaining 21 appointments have been made by Assistant Secretary, Marigaon against deputation vacancies in 1970 in anticipation of approval from Secretary State Board for Elementary Education as per provision of Assam Elementary Education Rules, 1963.

⁽e) -Yes.

Re: Utilisation of Rural Manpower

Shri Nakul Chandra Das asked:

*397. Will the Minister Planning and Development be pleased to state—

- (a) Whether there is any scheme in the hands of the Government for effective utilisation of rural manpower in our State?
  - (b) If so, what are these schemes?
- (c) What is the approximate number of unemployed and underemployed yourth in Assam at present?
- (d) Whether there is any agency to give vocational guidance to such needy unemployed and under-employed youth?

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) replied :

397. (a) & (b) -The problem of unemployment and under-employment in rural areas has been engaging serious attention of the Government in successive plans. In the Fourth Five Year Plan, a decision has been taken to make the Plan more employment oriented without however affecting the economy and efficiency in implementing the Plan-Schemes. Since it is not possible to prescribe a ready solution for such a big problem, overall planning is being conceiyed in such a manner as to stimulate productive activity in the rural areas to the maximum possible extent which in its turn will lead to the creation of steadily increasing opportunities for employment and self-employment in the rural areas. Agriculture providing the largest scope for utilising rural manpower, considerable emphasis is being laid on agricultural development and along with it on labour intensive schemes, such as village roads, Minor Irrigation, Soil conservation, area development programmes, co-operation, Irrigation, Flood Control, rural electrification, village and small works projects for engaging the unemployed and seasonally unemployed people in the construction of roads, embankment, drainage, etc., i.e., in creating produtive assets were organised in selected rural areas during the Third Plan and are being continued under overall development programmes during the Fourth Plan. At the instance of the Government of India the State Government is at present working on the formulation of additional schemes relating to rural Manpower Projects, Small Farmers' Programmes, i.e., integrated programmes for the development of minor irrrigation, supervised agricultural credit, animal husbandry, etc., and programmes aimed at the improvement of the economic condition of sub-marginal cultivators and landless agricultural labourers in suitable areas for inclusion in the Fourth Plan. These schemes, if accepted will be implemented in the Central sector.

- (c) —There were 66,049, un-employed persons on the registers of Employment Exchanges on 31st December 1969. The Statistical information of under-employed is not available.
- (d)—The Employment Service is giving vocational guidance to the registrants of the Employment Exchanges at the time of registration. At present 8 vocational Guidance Units, one each attached to Employment Exchanges at Shillong, Jorhat, Dibrugarh. Tezpur, Nowgong, Silchar, Gauhati and Dhubri are functioning in the State. More Units are proposed to be set up during the Fourth-Five-Year Plan period.

Re: Opening of Sub-Treasury Office

শ্রীমহিধৰ পেশুৱে স্বধিছে:

«৩১৮। মাননীয় বিত্ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) যোগাযোগত অতি কঠোৰভাবে দীমিত মাজুলীৰ প্ৰায় এক লাথ জনসংখ্যাৰ চৰকাৰী আৰু বে-চৰকাৰী আৰ্থিক আদান প্ৰদানৰ হ'বিধা আৰু নিৰাপত্তাৰ বাবে এটি শাথা ট্ৰেজাৰী স্থাপন কৰিবৰ বাবে ৰাইজে আবেদন কৰি অহা কথাটো চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে নে ?

- (খ) যদি সেয়ে হয়, তেন্তে এই সংক্রান্তত চৰকাৰে কি বাৱস্থা হাতত লব খুজিছে ?
- (গং যোৱা ইং ৫-২-৭০ তাথিথে এজন মধ্য অদমীয়া শিক্ষকে মাজুলীৰ শিক্ষকদকলৰ বেতন বাবদ যোৰহাট ঔেট বেস্কৰ পৰা প্ৰায় ছয় হাজাৰ টকা লৈ আহোতে দিনব প্ৰায় ২-৩০ ৰজাত ৰাটতে ডকাইতি কবি নিয়া কথাটোৰ সম্ভেদ চৰকাৰে পাইছে নে ?
- (ঘ) যদিহে ওপৰৰ (ক) আৰু (গ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ইতিশ্চক হয় তেন্তে অতি দোন-কালে মাজুলীত এটি শাখা টেজাৰী হাপন কৰাৰ ব্যৱহা চৰকাৰে হাতত লব নে?

বিত্তমন্ত্ৰী শ্ৰীকামাখ্যা প্ৰদাদ ত্ৰিপাঠিয়ে উত্তৰ দিছে:

৩৯৮। (ক) — এই বিষয়ে চৰকাৰে মাজুলী প্ৰাথমিক শিক্ষক সন্মিলনীৰ সম্পাদকৰ পৰা যোৱা মাৰ্চ মাহত এখন আবেদন পাইছে।

- (থ) মাজুলীত চৰকাৰৰ তহবিললৈ জমা আৰু চহকাৰী তহবিলৰ পৰা থৰচ আদি শামান্য। গতিকে তাত শাথা টেজাৰী স্থাপন কৰা কথা বিবেচনা কৰা হোৱা নাই।
- (গ) তেখেতে গুলিচক জনোৱা মতে তেখেতে নগৰৰ টাঙ্ক ৰোডৰ কাষতে অৱস্থিত এখন ফাৰ্মাচীৰ ওচৰত টকাৰ টোপোলাটো থৈ ম্থ-হাত ধুবলৈ যাওঁতে কোনোবাই টোপোলাটো লৈ যায়। কোনো ডকাইতি হোৱা নাই ।
- (ঘ) ওপৰত দিয়া উত্তৰ অনুসৰি চৰকাৰে মাজ্লীত শাথা ট্ৰেজাৰী পতাৰ কথা ভবা নাই।

Re: Lowkhowa Anchalik Panchayat

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামীয়ে স্থিছে:

- ★০১৯৷ মাননীয় পঞ্চাত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাব নে
- (ক) লাওখোৱা আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত মাগুৰমাৰী গাওঁ সভাৰ সম্পাদক আৰু লাওখোৱা আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ মুখ্য গ্রামদেৱকজনে ইউৰীয়া সাৰ অবৈধভাৱে বিক্রী কৰা বুলি অভিযোগ হোৱাটো সচা নে?
  - (थ) यिन महा, देशांव उपछ कवा रच रन?
  - (গ) এই সম্পর্কত লাওখোৱা আঞ্চলিক পঞ্চায়তব সম্পাদকজনে No. LAPNI-1/68

dated 30th November, 1968ত সহকাৰী মৰাপাট উন্নয়ন-বিষয়ালৈ এখন চিঠি দিছিল নে আৰু যদি দিছিল উক্ত চিঠিখনৰ সাৰ্মৰ্থ কি আছিল।

- (ঘ) লাওখোৱা আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ মুখ্য গ্রামসেৱক শ্রীআমিৰ উদ্ধিন আহম্মদে হোচেন আলি নামে জনৈক লোকক প্রতি বস্তা ইউৰীয়া সাৰ ২০ টকা দৰে, হাজি উমেদ আলিক ২০ টকা দৰে ৪ বস্তা, কালিম উদ্ধিন প্রধানীক প্রতি বস্তা ১৫ টকা দৰে বিক্রি কৰা বুলি ইং ১৩-২-৬৮ তাৰিখে নগারঁৰ কৃষি-বিষয়া আৰু ৫৮, ডি পিঅব ওচবত লিখিত অভিযোগ দাখিল কৰা কথাটো সঁচা নে ?
- (৬) যদিহে দঁচা, ইয়াৰ বিচাৰ কৰা হল নে ? আৰু বিচাৰৰ প্ৰামাণ্য বিপোট লগতে ইং ২৪-১২-৬৮ তাৰিখে কৃষি বিভাগৰ মৰাপাট উন্নয়ন বিষয়াই কৰা তদত্ত্ব ৰিপোট সদনৰ মেজত ৰখা হয় যেন।

পঞায়ত বিভাগৰ বাজ্যিক মন্ত্ৰী শ্ৰীদেবেক্স নাথ হাজবিকাই উত্তৰ দিছে : ৩৯৯। (ক)—হয় ।

- (থ)—নগাৱৰ সহকাৰী মৰাপাট উন্নয়ন-বিষয়াই তদন্ত কৰিছে।
- (গ)—হয়, উক্ত চিঠিত থণ্ড-উন্নয়ন বিষয়াই সহকাৰী মৰাপদট উন্নয়ন-বিষয়াৰ অন্ধৰ্যাধ-ক্ৰমে ভদন্তৰ দিন আৰু সময় নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি তেওঁক জনাইছিল।
- (ঘ)—নগাৱৰ ক্ষৰি-বিষয়াৰ ওচৰত অভিযোগ দিয়া সত্য । পৰিকল্পনা-বিষয়াৰ ওচৰত ১৩ চেপ্টেম্বৰ, ১৯৬৮ ইং তাৰিখে কোনো অভিযোগ কৰা হোৱা নাই।
- (ঙ) তদন্তৰ প্ৰতিলিপি এটা সদ্নৰ মজিয়াত ৰখা হৈছে। এই বিষয়টো কৃষি বিভাগৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হৈছে।

Re: Opening of Branch Banks

শ্ৰীভূবনেশ্ব বৰ্মণে স্থধিছে:

- #৪০০। মাননীয় বিত্ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাব মে-
- (ক) গাৱেঁ-ভূঞেঁ সকলো ৰাইজৰ হুবিধাৰ কাৰণে কি নীভিড State Bankৰ ব্ৰাঞ্চ খোলা হয় ?
  - (থ) বৰপেটা মহকুমাৰ ভিতৰত State Bank ৰ ব্ৰাঞ্চ কোন কোন ঠাইত আছে ?

- (গ) "পাঠশালা" বজালীৰ ভিতৰতে ব্যৱসায়ী উদ্যোগ কেন্দ্ৰ আৰু শিক্ষাঃগ্ৰী-নেৰে ভৰপুৰ বুলি জনা সত্ত্বে আজিলৈকে State Bank ৰ শাথা নোখোলাৰ কাৰণে ৰাইজৰ যথেষ্ট ক্ষাঁত হোৱা বুলি চৰকাৰে জানে নে ?
- (ঘ) বদি জানে, ইয়াক দূৰ কৰাৰ বাবে অতি স্যোনকালে বেশ্কৰ শাখা খুলি-ৰলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিৰ নে ১

বিত্তমন্ত্ৰী শ্ৰীকামাখ্যা প্ৰসাদ ত্ৰিপাঠীয়ে উত্তৰ দিছে:

৪০০। (ক)—চৈধাটা মুখীয়াল বাণিজ্যিক বেংকৰ ৰাষ্ট্ৰয়কৰণ কৰাৰ পিছত টেট বেংক আৰু আন আন বাইয়কৰণ কৰা বাণিজ্যিক বেংকৰ মাজত পাৰ্থক্য প্ৰায় নোহোৱা হ'ল। ৰাজ্য চৰকাৰৰ পৰামৰ্শ ক্ৰমে কোন কোন ঠাইত বাণিজ্যিক বেংক খুলিব লাগে Reserve Bank তাৰ তালিকা ষ্টেট বেংক আৰু অন্যান্য ৰাস্ত্ৰীয়কৰণ কৰা বাণিজ্যিক বেংকলৈ পঠাই দিয়ে। সেই বেংকবিলাকে যি যি ঠাইত বেংক খুলিব नाल, महितिनाक रीहेद वर्ष देनिएक यावणीय कथा वहुमसान कवि यि ठीहेबिनाकछ বেংক খুলিবৰ কাৰণে বাচি লয় সেই সমন্ধে বিজার্ভ বেংকক জনায়। সেই ঠাইবোৰত ইতিমধ্যে যদি ষণ্ণেষ্টদংখ্যক বেংক নেথাকে, বিজার্ভ বেংকে বিবেচনা করি তেনে ঠাইত বেংকৰ শাথা খুলিবলৈ অনুষতি দিয়ে। বেংকবিলাকে সাধাৰণতে যি ঠাইত শাথা থুলিবৰ নিমিত্তে হাতত লয় দেই ঠাইৰ বৰ্ত্তমান ও ভবিষাত অৰ্থ নৈতিক পৰিস্থিতিৰ ওপৰত এটা সমীকা চলায়। শেহতীয়া আঁচনিমতে ৰিজাৰ্ভ বেংকে প্ৰভোক জিলাৰ কাৰণে একোটাকৈ মুখ্য বেংকক (Lead Bank) বাচি লয়। এনে একোখন জিলাত এই ধৰণে বাচি লোৱা মুখ্য বেংকৰ কাম হ'ল বিষ্ণাৰ্ভ বেংকে বাচি দিয়া সেই জিলাৰ বিভিন্ন ঠাইত তেনেবোৰ বেংকৰ শাথা থোলা যিবোৰক বিজাভ বেংকে তেনে জিলাৰ কাবণে বাচি দিছে। দৰাচলতে যিবিলাক ঠাইত অন্য বেংকে নোখোলে মুখ্য বেংকে সেই ঠাইবিলাকত নিজৰ শাথা খুলিব।

(খ) – অকল বৰপেটা নগৰত এটা শাখা অফিচ আছে; আৰু বৰপেটা ৰোছত এটা ষ্টেট বেংকৰ Pay office আছে।

(গ)—চৰকাৰে এই অন্তবিধাৰ কথা জানে।

(খ)—বেংকৰ শাখা খুলিবৰ নিমিত্তে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক কোনো কথা জনাব নালাগে। এই বিষয়টো বিজ্ঞাভ বেংক আৰু বাণিজ্ঞািক বেংকৰহে কথা। ৰাজ্য চৰকাৰে বিজ্ঞাভ বেংকক পাঠশালাত এটা বাণিজ্ঞািক বেংকৰ শাখা খুলিবৰ নিমিত্তে জন্তবাধ কৰিছে। Re: Night Bus Services

শ্ৰীদোনেশ্ব বৰাই ভূধিছে:

৩৪০১। মাননীয় পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাব নে-

- (ক) অদমৰ যাতায়াত, ব্যৱদায় আদিৰ অৱস্থালৈ লক্ষ্য কৰি অদমত অন্ততঃ গুৱাহাটী, ডিব্ৰুগড় আদি মূল চহৰ ত্থনক সংযোগ কৰি নৈশ্যান বা ৰাতি বাছ চলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চহকাৰৰ কিবা অস্থাবিধা আছে নেকি?
- (খ) অন্ততঃ যদি গুৱাহাটী ডিক্ৰগড়ক লংযোগ কৰি এখন বাছো ৰাতি চলোৱা হয়, ভাৰ ঘাৰা চৰকাৰ উপকৃত হব বুলি চৰকাৰে জানেনে?
- (গ) অসমত বাতি বাতি চলা ভাঙৰ ভাঙৰ ট্রাকবোৰত অহা-যোৱা কবি নিজৰ কাম কৰিবলৈ হবিধা গ্রহণ কৰা নৈশ-যাত্রীদকলে চৰকাৰী বাছ পালে বেচি আদৰেৰে এই বাছত ভ্রমণ কৰিব বুলি চৰকাৰে জানে নে?
- ্ঘ যদি জানে, তেন্তে যাত্ৰীৰ হৃবিধাৰ্থে আৰু পৰিবহনৰ উন্নান্তৰ অৰ্থে এই বছৰত এনে এটা নৈশ বাছ লাইন মুকলি কৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব নে ?

ৰাজ্যিক পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীপ্ৰবীন কুমাৰ চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে:

- ৪০১। (ক)—গুৱাহাটী-ডিব্ৰুগড় চহৰ ত্থনক সংযোগ কৰি নৈশ্যান চলাবৰ বাবে চৰকাৰে কিছুমান অন্থবিধাৰ সন্মুখীন হব লাগে। প্ৰথমত: চুপাৰ এক্সপ্ৰেস্গাড়ী গুৱাহাটী-ডিব্ৰুগড় পথছোৱা অতিক্ৰম কৰিবলৈ দশ ঘটা সময় লাগে, সেই হেতুকে বাটত ৰৈ থকা বা মাজৰ ষ্টেচনত যথেষ্ট সংখ্যক যাত্ৰী পোৱা নেযাৰ। পুৰা গাড়ী যাত্ৰী নহলে বা অন্তত: ৪/৩ অংশ পূৰা নহলে ক্ষত্ৰিৰ সন্তাবনা থাকে। তাৰোপৰি মাজ ষ্টেচনত নৈশ্যানৰ কাৰণে হকীয়া কণ্মচাৰী বাখিব লাগিব। ড্ৰাইভাৰ কণ্ডাভাৰ সকলোকো ওপৰঞ্চি বানচ দিব লাগিব। এইবোৰ কাৰণত নৈশ্যানত খৰচ অতিৰিক্ত হব।
- (থ)--এটা ওপৰঞ্জি স্থধিধা হিচাপে এখন নৈশধান চলালে নৈশ্যাত্ৰীৰ উপকাৰ হব সঁচা কিন্তু উপৰোক্ত কাৰণে বৰ্দ্ধিত থৰচ বহন কৰি চৰকাৰ উপক্লত হোৱাৰ আশা কম।
- (গ) চৰকাৰে জানে, নৈশযাত্ৰীসকলে যদি নিয়মিতভাবে ৰাজ্যিক পৰিবহন নিগ মৰ এখন নৈশ বাছৰ স্ববিধা পায় তেন্তে নৈশযাত্ৰীসকলে বেআইনী আৰু বিপজ্জনক যান-বাহন এৰি এই বাচত ভ্ৰমণ কৰিবলৈ বেচি পছন্দ কৰিব।

(ঘ)—ওপৰৰ (খ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰজমে এই প্ৰশ্ন ছঠে। তথাপিও ৰাজ্যিক পৰিবহনা নিগমে এই বিষয়ে ৰিবেচনা কৰি আছে।

Re: Nagaland Boundaries

Shri DURGESWAR SAIKIA asked :

★402. Will the Chief Minister be pleased to state -

- (a) Whether it is a fact that the Nagaland Government shifted their boundaries at Borhat, Towkok, Geleky and Amguri Areas ?
- (b) What is the basis for such encroachment?
- (c) What step Government have taken in this regard?

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) replied:

- 402 (a)—There is no shifting of boundary by Nagaland Government in Borhat area. Nagaland Government established a check-post manned by 3rd C.R.P. Battalion inside Assam at Namtola in Tow-kok area under Sonari police station. In March 1970, Nagaland Armed Police established an outpost and check gate at Augurijan Bridge under Nazira police station more than half a mile inside Assam territory and imposed inner line permit system there. Nagaland Police check gate in Geleky at 8th mile stone on Amguri-Mokokchung Road well within Assam continues to function as before and another Nagaland Armed Police Post was opend at Singibil in Geleky reserve forest inside Assam in February 1970.
- (b) Nagaland Government are occupying the said areas illegally well within Assam territory.
- (c) Government are vigilant and Assam Armed Police posted at border out-posts are patrolling the areas to prevent illegal activities of Nagaland Armed Police personnel. Deputy Commissioner, Sibsagar has lodged protest with Deputy Commissioners, Mokokchung and Tuensang for these illegal acts of the Nagaland Armed Police personnel. Protest has also been lodged at Government level with Nagaland Government. Government of India have also been informed on this matter.

Re: Grant to Venture L. P. Schools

बीकविव हन वय श्रमानीस अधिह :

★৪০০ মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অৡগ্ৰহ কৰি জনাব নে -

- (ক) বহুতো প্ৰাইমাৰী স্কুল ৰাইজে বহুত দিন ধৰি চলাই থকা দহুত শিক্ষকৰ মঞ্জু ী নোপোৱাৰ কথা চৰকাৰে জানে নে?
- (থ) যদি জানে, তেনেহলে প্ৰাবম্ভিক শিক্ষাৰ সাহায্যৰ পৰা আৰু কিমান দিন এই স্থাবিলাক ৰঞ্জিত হৈ থাকিব ?
- (গ) অন্তহচিত জাতি আৰু অন্তহচিত জনজাতিপূৰ্ণ এলাকাৰ স্কুলবিলাকত বিশেষ মঞ্ৰী পোৱাৰ বাৱস্থা আছে নে ?
- (ঘ) যদি আছে, দেই গাওঁৰ ৰাইজে চলাই থকা স্কুলবিলাক সোনকালে মজুৰী দিব নে?

শিক্ষা বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী শ্ৰীচৈয়দ আহম্দ আলিয়ে উত্তৰ দিছে:

৪০৩। (ক)--হয়। বর্তমান ১,১৬৫ খন প্রাইমাবী স্কুলে মজুৰী পোৱা নাই।

- (থ) উপযুক্ত স্কুলবোৰৰ টকাৰ সম্বল অন্ত্ৰ্মৰি ক্ৰমান্বয়ে মঞ্জুৰী দিয়া হব। এই বছৰত গোটেই অসমতে ১২০ খন স্কুলক মঞ্জুৰী দিবলৈ স্থিৰ কৰা হৈছে।
- (গ)—এনেদৰে বিশেষ মজ ৰী দিয়াৰ ব্যবস্থা নাই। কিন্তু স্কুলবিলাকক মঞ্ৰী দিয়াৰ দময়ত অভন্নত এলেকাৰ স্কুলবে ৰে স্থানীয় কত্ পিক্ষৰে পৰা যথোপযুক্ত বিবে: না পায়।
- (ঘ) -(খ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দ্ৰষ্টবা।

Re: Principal, Deaf and Dumb School

Shri Sailen Medhi, asked:

- ★404. Will the Minister, Social Welfare be pleased to state—
- (a) How many times the post of Principal for Government BDS Deaf and Dumb School, Gauhati has been advertised?
  - (b) What were the requisite qualifications for the said post?

- (c) How many applications were received in each time?
- (d) What are the qualifications and experience of each of the candidates separately?
- (e) Whose application was forwarded to the Assam Public Services Commission and with what result?
- (f, Whether it is a fact that a person was directly appointed by the Government as Principal under regulation of 3 (f) who do not possess the requisite qualifications?
  - (g) If so, why?
- (h) Whether it is also a fact that the said candidate has immediately been sent outside the State for aquiring special training in the subject at G vernment cost?
- (i) Whether it is also a fact that candidate was allowed to draw full pay during her training period?
  - (j) If so, under what rule?
- (k) Whether it is also a fact that a post of teacher in the said School has been filled up by an outsider directly without proper advertisement?

Shri Abdul Matlib Mazumder (Minister for Social Welfare) replied :

- 404 (a)—The post was advertised on four occassions.
- (b)—The requisite qualification was a 2nd Class Honours Degree in any subject with a Degree or Diploma in Education for the Deaf, Dumb or the Blind and at least five years teaching experience.
  - (c) Two applications were received in each occasion.
- (d)—A statement indicating the qualification and experience of each of the candidate is placed below on the Table of the Assembly.
- (e) Sarvashree A. C. Thakuria, G. N. Buragohain, K. K Sarma and G. N. Deka submitted their applications through proper channel to the A. P. S. C., but none of them could be found suitable in terms of the advertisement.
  - (f) Yes.

- (g) Government had to appoint the senior-most permanent Superintendent of State Homes under this Department purely for a short time in view of the exigency of the matter as no suitable candidate could be found despite repeated advertisement.
- (h) The officer was appointed on 21st August 1968 and was deputed for training on 15th July 1969.
  - (i) Yes.
  - (j)- Under F. R. 9 (6) (b) (i) of the A. F. Rs and S. Rs.
  - (k) No.

74

Re: Huller Sheller Licensee

Rani Manjula Devi, asked:

*405. Will the Minister, Supply be pleased to state-

- (a) The number of Huller-seller applicants who have started work out of 940 licences issued so far and their names and addresses.
- (b) Whether it is a fact that owing to the high cost of Sheller machine that licensees could not purchase the machine?
- (c) If so, whether Government propose to do away with the Sheller part of the machine to obtain the objective of employing the unemployed youths?
  - (d) How many professional businessmen were given license?

    Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, Supply) replied:
- 405 (a)—Upto 4th may 1970, 153 licenses had been issued to permit holders. A list of licensees is placed on the Table.
  - (b) Government have no such information.
- (c) Does not arise in view of the reply to b). Sheller is necessary for avoidance of waste and to increase out turn of rice.
- (d)—The question is not clear what is exactly meant by professional businessmen.

* Voting on Demands for Grants

Demand No. 64-"70 Forests."

- " 3—"10 State Excise Duties."
- " " 23-"26 Miscellaneous Departments -VI- Civil Supplies Departments."
- ., ., 69 "71 Miscellaneous (IV Expenditure on issue of Free Ration and Rice Concession, etc)"
- ", ", 87—"124—Capital Outlay on Schemes of Government Trading.
- " ,, 46—"39—Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—Other Miscellaneous Organisations—
  III—Planning Organisation (State)."
- ", ,, 46A—"39—Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—Other Miscellaneous—III—Planning Organisation."
- " ," 47—"39 Miscellaneous, Social and Developmental Organisations (IV-Directorate of Advertising and Visual Publicity,)
  - ,, 48 "39 Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—Other Miscellaneous Organisations (V Directorate of Housing.)"
  - " 16--"22 Jails."
  - ,, 31 Agriculture II Fisheries."
    - " 35 "35-Industries-I-Sericulture and Weaving."
- ,, ,, 15 "21—Administration of Justice."
  - ,, 49—"39 Miscellaneous, Social and Developmental Organisation-Other Miscellaneous Organisations—
    (VI Directorate of Social Welfare).
    - 50-''39-Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—Other Miscellaneous Organisations —VII - Soldiers' Sailors' and Airmen's Board.''

^{*} See Appendix for details.

- Demand No 51—"39—Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—(VIII Town and Country Planning Organisation)."

  - .. ... 54-"39 Miscellaneous, Social and Developmental Organisations (IX-Pooled Transport)."

  - 41-"38-Labour and Employment-11-Factories."
  - ... 42-"38—Labour and Employment III—Inspectorate of Steam Boilers."
  - 43 "38—Labour and Employment IV—Employment and Training.
  - " 4-"Taxes on Income Other than Corporation Tax."
  - .. 5-"12 Sales Tax and 13 Other Taxes and Duties."
  - .. .. 14—"19 General Administration--(V--Local Fund Audit Establishment and Accounts Offices)."
  - vings Organisation."
  - " 22 "26--Miscellaneous Departments--V--Directorate of State Lotteries."
  - 7. 62—"65--Pension and other Retirement Benefits--66-Territorial and Political Pensions and 120--Payments of Commuted Value of Pensions."
  - " ... 67- "71--Miscellaneous-- (II--Donations for Charitable Purposes, Grants-in-aid and Contributions, special Commission of Enquiry, Petty Establishments, etc)."
  - " 101 "Q--Loan and Advances, etc. (XIII--Advances to Government Servants. Assam Financial Corporation, etc.)."
  - " ., 25-"78--Education."
  - " " 26-"78--Education-E-Technical Education."

- Demand No. 53-"39-Miscellaneous Social and Developmentall Organisations (X--Presentation and Translation of Ancient Manuscripts."
  - 71- '71- Miscellaneous (VI--Advanced Technical Training and Scholarships etc)."
  - 96-"Q-Loans and Advances, etc. (VIII-Educational Loans)."

Shri Mahendra Mohan Choudhury, (Minister Revenue, Forests) Sir, I beg to move Grant No. 64.

Mr. Speaker-The Grant is moved. (After a pause) The question is that Grant No. 64 be passed. (The Motion was adopted)

Shri Ramesh Chandra Barooah. Minister Supply-Sir, I beg to move Grants Nos. 3, 23, 69 and 87.

Mr. Speaker - The Grants are moved. (After a pause) The Quesfion is that Grants Nos. 3, 23, 69 and 87 be passed.

(The Motion was adopted)

Shri Bimala Prasad Chaliha, (Chief Minister) Sir, I beg to move Grants Nos. 46, 46 (a), 47 and 48.

Mr. Speaker - The Grants are moved. (A ter a pause) The question is that Grants Nos. 46, 46 (a), 47 and 48 be passed.

(The Motion was adopted)

Shri Mahenadra Nath Hazrrika. Minister Jails-Sri I beg to move Grants Nos 16, 31 and 35.

Mr. Speaker-The grants are moved. (After a pause) The question is that Grants Nos. 16, 31 and 35 be passed.

(The Motion was adopted)

Shri Abdul Matlib Majumder. (Minister Law)-Sir, I beg to move Grant No. 15 and 49.

Mr Speaker—The grants are moved. (After a pause) The question is that Grants Nos. 15 and 49 be passed.

(The Motion was adopted)

Shri Bimala Prasad Chaliha. Chief Minister- Sir, I beg to move Grants Nos. 50, 51, 52 and 54.

Mr. Speaker: The Grants are moved. (After a pause) The question is that Grants Nos. 50, 51, 52 and 54 be passed.

(The Motion was adopted)

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister Finance) Sir, I beg to move Grants Nos. 1, 5, 14, 18, 22, 62, 67, 40, 41, 42, 43, and 101.

Mr Speaker: The Grants are moved. (After a pause) The Question is that Grants Nos. 1, 5, 14, 18, 22, 62, 67 40, 41, 42, 43 and 101 be passed.

(The Motion was adopted)

Shri Joy Bhadra Hagjer, (Minister Education Sir, I beg to move Grants Nos. 25, 26, 53, 71 and 96.

Mr. Sqeaker: The Grants are moved.

Shri Premadhar Bora: Sir, I beg to move that the total provision of Rs. 23, 35, 70, 600, under Grant. No. 25 Major Head "28-Education", at pages 129-153 of the Budget, be reduced to Re. I, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 23, 35, 70, 600 do stand reduced to Re. I.

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা বিভাগৰ এই কৰ্জন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰি শিক্ষাৰ বিদঙ্গতিৰ বিষয়ে তৃষাৰ কথা কৰ বিচাৰিছোঁ।

Mr Speaker—মই সকলো সদস্যকে কব খুজিছেঁ। যে Education বিষয়টো বৰ Important বিষয়। গতিকে আপোনালোকে কম সময়ৰ ভিতৰতে কৈ শেষ কৰি-বলৈ চেষ্টা কৰিব। তাতেই সকলোৱে Interest দিব। কাৰণ বহুতেই কব যেতিয়া মই ৫ মিনিট্কৈ সময় ধৰি দিছেঁ। আৰু এই সময়খিনিৰ ভিতৰত সকলোৱে শেষ কৰিব লাগিব।

Shri Atul Chandra Goswami—অধ্যক্ষ মহোদয়, ৫ মিনিটৰ বেছি সময়া किंव तिनारा । मकरनारक e िनिए देक करोन मिरनार मकरनारत करोन स्विधा পাব আৰু সময় Make up কৰিব পাৰিব।

Shri Premadhar Bora – অধাক মহোদয়, আমাৰ এই শিকাৰ আদৰ্শটো হৈছে পৰাধীন দেশক। এতিয়া অমাৰ দেশ স্বাধীন হ'ল; গতিকে স্বাধীন দেশক আদর্শ হিচাবে শিকা নীতি চলাব লাগে, অগাং আমাব দেশখন স্বাধীন হোৱাৰ আগতে যি শিকা বরস্থা আছিল, সেই প্ৰাধীনতাৰ শিকা ব্যৱস্থাই এতিয়াও চলি আছে। ইয়াৰ কোনে। পৰিবৰ্তন হোৱা নাই। দেই কাৰণে মই কৈছেঁ। তে স্বাধীন দেশৰ শিক্ষা নীতি প্ৰবৰ্ত্তন কৰি পৰাধীনতাৰ মনোভাৰ শুচাই দিব লাগে আৰু বৰ্তমান আমাৰ শিকা বাৱস্থাত বিদৃষ্ঠতি হৈছে। ইয়াৰ কাৰণ হল আমাৰ স্বাধীন হোৱাৰ পাছত শিক্ষাবিদ্ সকলৰ দ্বাৰ আমাৰ দেশৰ শিক্ষানীতি পৰিচালিত হোৱা নাই, কিছুমান বাজনৈতিক নেতাৰ ছাৰা পৰিচালিত হৈছে। গতিকে স্বাধীন দেশৰ শিক্ষা নীতি স্বাধীন ভাবে প্ৰকৃত শিক্ষাবিদ্ৰ হাতত গভাই দিব লাগে।

আমাৰ দেশৰ শিক্ষানীতিটো কেন্দ্ৰীয় শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে ধাধা কৰে আৰু দেই হিচাকে আমাৰ ৰাজ্যত বাৰ্জ্যিক শিক্ষা মধী শিক্ষানীতি ধাৰ্যা কৰে। গতিকে মই দাবী কৰিছোঁ যে আমাৰ শিক্ষা বারস্থাটো মুকলি মুৰীয়া হব লাগে; মুকলি ভাবাপয় আৰু বাস্তৱ দটিভঙ্গিৰে হব লাগে v

আমাৰ দাধাৰণ শিক্ষাৰ কাৰণে যিমান টকা ধৰা হৈছে কিন্তু কাৰিকৰী শিক্ষাৰ বাবে তাতোকৈ কম টকা ধৰিছে ৷ এই দাধাৰণ শিক্ষা আৰু কাৰিকৰী শিক্ষাক Ratio উলিয়ালৈ Ratio হব 4):1. কাৰিকবী শিক্ষাত ইমান ক'ম Ratio ৰে ' আমি শিক্ষাৰ উন্নতি বা বিকাশ দাধন কবিৰ নোৱাৰোঁ। দেই কাৰণে মই দাৰী कविष्ठा এইটো Revise इव नार्ग।

আনহাতে আমি দেখিছো এই ২০ কোটি টকাৰ ভিতৰত University ৰ কাৰণে : ই কোটি টকা, Secondary Education ৰ কাৰণে > কোটি টকা আৰু Elementary Education ৰ কাৰণে প্ৰায় ৪৮ লাখ টকা ধৰা হৈছে। শিক্ষাৰ यि:छै। युन छिष्टि बार्किलिक मझवूछ होवा नाई।

তাৰি পাছত, কলেজৰ শিকাৰ মানদণ্ড ক্ৰমাধ্য়ে কমি যাব ধৰিছে। আমাৰ শিকা নীতিত বহুতো বিশঙ্গতি হৈছে। আমাৰ শিকা মন্ত্ৰী আৰু ৰাজ্যিক মাজত ভাল বুজা বুজি হ'ব লাগে, D P. I আৰু Addll D.P.I ব মাজত পাৰ-স্পৰিক বুজা বুজি থাকিব লাগে। Elementary Education Board এতিয়ালৈকে

নিয়োগ হোৱা নাই। ইয়াৰ Order ১৯৬৮ চনতে পাছ হৈছে আৰু গ্ৰণৰেও সমতি প্ৰকাশ কৰিছে কিন্তু Elementary Board আজিলৈকে গঠন হোৱা নাই। এইটো বৰ ছংথৰ কথা। মই ভাবো শিক্ষামন্ত্ৰী আৰু মৃথ্যমন্ত্ৰী উভয়ে এই বিষয়ে নজৰ ৰাখিব লাগে। এইখন গঠন নোহোৱাৰ কাৰণে প্ৰাইমাৰী স্কুলবিলাক লব পৰা নাই, গ্ৰাক্ত distribution হোৱা নাই। শিক্ষাত আৰু এটা বিসঙ্গতি আমি দেখিবলৈ পাইছো যে আমাৰ কিছুমান গ্ৰণমেন্ট কলেজ আৰু কিছুমান নন্ গ্ৰণমেন্ট কলেজ আছে। হাইস্কুলৰ ক্ষেত্ৰতো দেই একেই কথা। এইবিলাক বিসঙ্গতি দ্ব হ'ব লাগে। এখন দেশৰ শিক্ষা নীতি দকলো প্ৰ্যায়তে একে হ'ব লাগে; ভাৰ মাজত কোনো বৈষমা মূলক ব্যৱস্থা থাকিব নালাগে।

আজি যদি আমি স্কুলৰ শিক্ষাৰ কথা আলোচনা কৰো তেতিয়া আমি দেখিম কিছুমান স্কুলত আমাৰ চৰকাৰে হিন্দী শিক্ষা প্ৰয়োগ কৰিছে আৰু কিছুমান স্কুল হিন্দী শিক্ষাৰ পৰা বাদ পৰিছে যেনে—এম, ই, স্কুলত আছে কিন্তু এম, ভি. স্কুল বিলাকত নাই। অথচ এম, ই, আৰু এম, ভি তুয়োখন স্কুল শেষ কৰি ছাত্ৰই একেই Class VII ত Admission লব লাগে। তাৰ পৰা হাইস্কুলত বৰ অস্কুবিধা হয়।

অধাক্ষ মহোদয়, আজি মই বৰ দুংখেৰে আপোনাক জনাব লগা হৈছো – যে আমাৰ অন্ধ লৰা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। অসমত এতিয়া প্ৰায় ৫০ হেজাৰ অন্ধ ছাত্ৰ আছে। তাৰ ভিতৰত ১৬ হেজাৰ ছাত্ৰ স্কুললৈ যাব পৰা অৱস্থাত আছে।

অধাক্ষ মহোদয়ে, আপুনি নিশ্চয় জানে পশু চিকিংদাৰ কাৰণে পশু বিশ্ববিদ্যালয় হৈছে কিন্তু অন্ধ লবা-ছোৱালীৰ বাবে আজি কোনো স্কুলৰ ব্যৱস্থা নাই। আমাৰ নগাৱৰ শক্ষৰ মিশান স্কুলত মাত্ৰ ৬২/৬৩ জন ছাত্ৰই পঢ়াৰ ব্যৱস্থা আছে। মই আশা কৰিছো শিক্ষা বিভাগে অন্ধ ছাত্ৰৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা অনতি পলমে কৰিব। তাৰ বাহিৰেও আৰু এটা কথা দেখা যায় ভাৰতবৰ্ষৰ ঐতিহ্যত যি যৌগিক শিক্ষা ব্যৱস্থা আছিল, যি শিক্ষা ব্যৱস্থা ৰাছিয়াই গ্ৰহণ কৰিছে দেই শিক্ষা ব্যৱস্থা আজি আমাৰ ইয়াত নাই। মই আশা কৰো চৰকাৰে শিক্ষানীতিৰ এটা বিহিত ব্যৱস্থা কৰি শিক্ষাৰ মানদণ্ড বঢ়াব। এইথিনিকে কৈ মই কৰ্তুন প্ৰস্থাৱটো উত্থাপন কৰি দামৰণি মাৰিলো।

Shri Lakshyadhar Choudhury: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্তন প্ৰস্তাৱ সমূহ সমৰ্থন কৰি শিক্ষা বিভাগৰ বিভিন্ন বিষয়ে অলপ সমালোচনা কৰিব আৰু কিছু-মান প্ৰামৰ্শ আগবঢ়াব বিছাৰিছো। ১৯৬৭ চনৰ পৰা ১৯৭০ চনলৈ এই প্ৰায় ৩ বছৰ বিধান সভাত শিক্ষা বিভাগৰ আলোচনা বিলোচনা হোৱাৰ পাছত এতিয়া আমি দেখিছো আৰু শিক্ষা বিভাগৰ অধংগতিৰ কথা দেখি আমাৰ বিশেষকৈ সমূহ ৰাইজে এইটো পতিয়ন গৈছো যে শিক্ষা বিভাগটো নথকা হলেই শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ অসমত নিশ্চয় ভাল হলহেতেন। কাৰণ শিক্ষা বিভাগ, শিক্ষিত সমাজ বা শিক্ষা পোৱা লোক সকলৰ পৰা যি বাৱহাৰ পাব লাগে আমি তাৰ অভাব দেখিছো। শিক্ষা বিভাগৰ বিভিন্ন বিষয়া আৰু মন্ত্ৰীষ্বৰ ভিতৰত সামান্তম বুজা পৰাও নোহোৱা হৈছে। এই কাৰণেই হিভাগটোত তেওঁলোকে প্ৰতিষ্ঠা কৰা লোক স্কলৰ মনত এটা অসম্ভীষ্টৰ ভাব দেখা গৈছে। D.P.I. A D.P.I. Joint D.P.I. পদ নিযুক্তিত Service Rule আৰু Seniority নথকাৰ ফলত তেওঁলোক বিসঙ্গত হৈ এটা থেলি মেলি হৈছে আৰু ১১/১২ বছৰ কাম কৰি থকা সংগ্ৰেও শিক্ষক, অধ্যাপক আদি Confirm হোৱা নাই। ক

সময়ৰ তাকৰ কাংগে মই এই বিসঙ্গতিবােবৰ কেইটা মানহে উদাহৰণ দিওঁ। গুৱাহাটীৰ এখন স্কুলত এজন নেপালী ভাষা নজনা লােক নিক্ষকৰ পদত নিযুক্তি কৰিছে। তেওঁ এদিন কৈছিল যে—"মই ছাত্ৰৰ পৰা নেপালী ভাষা শিকিছাে। ইয়াৰ পৰাই বুজা যায় যে শিক্ষকে লবাক নপঢ়াই লহাইছে শিক্ষক পঢ়ায়। গুৱাহাটীৰ এখন গ্ৰহণিমন্ট ছােৱালী এম, ই, স্কুলত শিক্ষক নিযুক্তিৰ এটা অন্তপম নিদর্শন দেখা গৈছে। Inspector এ এগৰাকী M.A.B.T. শিক্ষয়িত্রী ও মাহৰ কাবণে নিযুক্তি কৰিলে আৰু আন এগৰাকীক শ্বিলঙৰ পৰা A.D.P.I এ নিযুক্তি কৰিলে। Music chair ৰ নিচিনাকৈ তেওঁলাকৰ যেয়ে আগে যায় সেয়ে গৈ স্কুলৰ chair ৰত বহিৰণৈ পাৰে। শেষত গৈ এনেকুৱা হল গৈ যে তেওঁলাকে প্রসাধন কৰা, গা ধােৱাকে বাদ দি আগেয়ে গৈ School ৰ, chair ৰ বহেগৈ। এয়াই হৈছে আমাৰ শিক্ষা বিভাগৰ কথা। এনেকুৱা হলে কেনেকৈ এই বিভাগটো চলিব কৰ পৰা নহয়। এই বিভাগৰ বিষয়া সকলৰ মাজত এটা অনন্তোষ আৰু অনন্তুষ্টিৰ ভাৰ প্রতিফলিত হৈছে। আজি ১ বছৰে State আৰু Cabinet Minister ৰ মাজত মতামতিয়ে নাই।

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State Education) চাৰ যিবিলাক Aided এম, ই স্কুল Managing Committee এ Teacher appointment দিয়ে আৰু যি বিলাক Government M E School সেইবিলাকৰ পোষ্টত D.P.I. এ appointment দিয়ে। কিন্তু Aided স্কুলত Inspector এ দিব নোৱাৰে। M E স্কুলৰ appointment ক্ষেত্ৰত যিবিলাক aided M.E. স্কুল তাৰ appointment মেনেজিং কমিটিয়ে দিয়ে Inspector বা D.P.I নিদিয়ে, যিবিলাক চৰকাৰী M.E স্কুল তাৰ appointment Inspector দিব নোৱাৰে D.P.I হে দিয়ে।

M. Moinul Haque Choudhury: Mr. Speaker Sir, the Education Minister was present in the House. As soon as the demand has come before the House he is absent. It is a great disrespect to the House. I would request you to bring him in by asking the Chief Minister. This cannot be allowed. There is a limit of all these things.

Shri Lakshyadhar Choudhury: আমাৰ হক চৌধুৰীৰ কথাৰ পৰা শিক্ষাৰ মূলটো ওলাই পৰিল। মই কাকো দোষ দিব নোথোজো। ২ জনে মোৰ বন্ধু। এনেকৈ যদি চেক্ৰেটৰীৰ পৰা proposal সহ file শিক্ষামন্ত্ৰীলৈ আহে মাজতে State Minister ঘূৰাই দিয়ে, শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে গমকে নাপায়। এজনে order দিলে এজনে stay order দিয়ে। শিক্ষা বিভাগটো একেবাৰে খেলিমেলি হৈ পৰিছে।

শিক্ষা বিভাগলৈ যথেষ্ট অন্নদান আগবঢ়াই আগতে এখন Draft পঠিয়াইছিল কিন্ত আমাৰ শিক্ষাবিভাগৰ খেলিমেলিৰ কাৰণে এই অচুদানটো অনা নহল। আমাৰ বিস্ত মন্ত্ৰীয়ে শিক্ষাৰ Expansion হোৱা বুলি কেনেকৈ কৈছে কব নোৱাৰো। বুটিচ গভৰ্ণ-মেন্ট থাকোতে sergent plan বুলি এটা plan আছিল. সেই plan অনুযায়ী তেওঁ-লোকে খুব কম সংখ্যক লোককহে শিক্ষা দিছিল তেওঁলোকৰ সামাজ্য পৰিচালনাৰ কাৰণে। কিন্তু এতিয়াও যি দেখিছো শিক্ষা সম্প্রদারণ মাত্র Intelligence Groupৰ মাজতে আবদ্ধ আছে। চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত, ১৯৮১ চনৰ ভিতৰতে দেশৰ গোটেই মাছহকে literate কৰিব বুলি কৰা ভাৰত চৰকাৰৰ plan বাৰ্থ প্ৰমানিত হৈছে। বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষত শতকৰা literateৰ সংখ্যা ২৪ আৰু অসমত শতকৰা ২৭ অলপ ওপরত, আছে। ১৯৪২ চনত চীনে কমিউনিষ্ট নীতি লোৱাৰ সময়ত আমাৰ লগত চীনৰ সমান আছিল কিন্তু এতিয়া ৫ হাজাৰ Alphabet শিকিও চীনাৰ শতকৰা ৭০% সংখ্যাবহৃত ওপৰত গল কিন্তু আমাৰ ৩২ টো Alphabet শিকিও মাত্ৰ শতকৰা ২৭ত হে আছে। বিভূমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই মূৰৰ বিষ্ণ উঠিলে মূৰ কাটি পেলাবলৈ কোৱাৰ দ্ৰে শিক্ষাৰ সম্প্ৰাদাৰণ কমালেই এই সুম্না। স্মাধান নহয়। শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ নোহোৱাৰ কাৰণে Family Planning বা Mechanised Cultivation টো আগবাঢ়িব প্রানাই কিলনো illiterate মালহে এই বিলাক বুদ্ধি নাপায়। সেই কাবণেই মই কৈছে।

দেই কাৰণেই Mechanised Cultivation Project আৰম্ভ কৰিবলৈ মই কওঁ।
আজি বিশেষকৈ গাওঁ অঞ্চলত পঢ়া লৰা ধনৰ অভাবতেই হওক বা স্কুলৰ ভাল
স্থাবিধা নথকাৰ কাৰণেই হওক বহুতো Under Matric লৰা আছে। দেই বিলাক
লৰাকেই সামন্য বেতন দি নিৰক্ষৰতা দুৰীকৰণ কামত নিয়োগ কৰিব পৰা যায়।
"গিনি পিগ" বিলাকক pyrogen test ৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰাৰ নিচিনা উঠি জং

লৰাবিলাকৰ ওপৰত শিক্ষাৰ Experiment চলোৱা হৈছে। বছত ঠাইত Higher Secondary School কৰিছে কিন্তু তাত Laboratory নাই। আকৌ Laboratary থাকিলে আহিলা পাতি নাই। পুঠিমাৰী Higher Secondary তো একে অৱস্থা। গুৱাহাটীত T. C. স্কৃলতো Laboratory আছে যদিও বছত আহিলা পাতি নাই। আনকি বছত ঠাইত spirit lampও নাই।

(সময়ৰ সংকেত)

গতিকে এনেকুৱা শিক্ষা ব্যৱহাৰ পৰা কি লাভ আছে। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ক্ষেত্ৰত মই গুৱাহাটি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কথাকে কওঁ তাত Goswami Enquiry Commission বহিছিল Vice Chancellor ৰ বিৰুদ্ধে বছত কথাও তুলিলে কিন্তু বৰ্ত্তমান দেই গোস্থামীয়ে Vice Chancellor হৈ আগৰ তুল বিলাককেই কবি আছে কোনো Advertise আদি নকৰাকৈ নিজৰ ইউকুটুম্বক Appoinment দি থকা কথাটোৰ কোনো Enquiry আজিলৈকে হোৱা নাই।

তাৰ পিচত চাওক হিন্দীৰ কথা। আমাৰ ৰাট্ৰ ভাষা হিচাবে হিন্দীকেই লব লাগে। আজি Post graduate classটো হিন্দীলোৱা নাই। প্ৰতোক কলেজৰে ডিগ্ৰী course ত হিন্দী লব লাগে। উত্তৰ গুৱাহাটিত হিন্দী কলেজ কৰিছে তাত ২৭ জন নে ৩৭ জনহে মাত্ৰ ছাত্ৰ। আকৌ লৰা কেহজনক দিদিনা দেখিলো যেনেকৈ শুই আছে মান্তহে তেনেকৈ শুই থাকিব নোৱাৰে। মোব Class—V ত পঢ়া Black hole tragedya কথা মনত পৰিছিল। চুৰি ডকাইটি নাই কাংনেহে তেনেকৈ থাকিব পাৰিছে।

আমাৰ Physical trainingৰ কৰিণে কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নাই। cultural movement নহলে সমাজ স্থানগঠিত হব নোৱাৰে। ই সত্য কথা। National Sports Council হৈছে যদিও ইয়াৰো মাত্ৰ ছই তিনিখন চহৰেহে স্থবিধা পাইছে। নগাওঁ, যোৰহাট আৰু ডিক্ৰগড়ত। কিন্তু কোকৰাঝাৰৰ খেলুৱৈ সকল আটাইতকৈ ভাল যদিও তেওঁবিলাকে কোনো সহায় পোৱা নাই। মঙ্গলা,ৰ ওচৰৰ হৰিশিঙাৰ খেলুৱৈ সকল Indiaৰ ভিতৰত নাম কৰি আহিছে কিন্তু তেওঁলোকবো খেলাৰ কাৰণে field নাই। চৰকাৰে কোনো ব্যৱস্থাও দিয়া নাই।

G. S. A অনুষ্ঠান আছে। তেওঁলোকে খেলাৰ কাৰণে যথেষ্ট কৰিছে। বহুতো শিক্ষা অনুষ্ঠান এই association লগত জড়িত। এই শিক্ষান্মষ্ঠানৰ লগত জড়িত। কিন্তু অন্য অনুষ্ঠানতোক মাহীআইৰ চেনেহ দেখুৱাইছে। এই গোপীনাথ বৰদলৈ শিল্ড খেলা পৰিচালনা কৰে কিন্তু তাত চৰকাৰ amusement tax ব্যৱস্থাহে কৰিছে। চৰকাৰৰ ধনেৰে

Stadium কৰিছে কিন্তু তাতো ধন নোলোৱাকৈ থেলা খেলিব নিদিয়ে। স্কুল কলেজৰ লবাই থেলিলে ধন মাৰিব বুলি থেলা খেলিব নিদিয়ে।

এতেকে এইবোৰ ব্যৱস্থাৰে আমাৰ শিক্ষাবিস্তাৰ কবিব নোৱাৰে। আমাৰ যি cultural programme আছে তাৰ ৭৫ হাজাৰনে নং হাজাৰ টকাৰ ঘূৰি গৈছে। এইটো কথাত মই আক্ষেপ কৰো। কাৰণ আমি জনাত ভাত এটা Employmentৰ স্ববিধা আছিল। অন্ততঃ ভাত ছহেজাৰ শিল্পী আছিল। প্ৰথমতে সংঘ সমূহক নিমন্ত্ৰন কৰি আনিছিল কিন্তু পাচত নিমন্ত্ৰন কৰা নাই বুলি কলে। এইটো D.P.I. ই নিমন্ত্ৰন কৰিছিল। পাচত যেতিয়া এই লোকসকল আহিল তেতিয়া এইবোৰ lapse হ'ল কৰে। এতেকে এইবোৰ ব বস্থা কেনেকুৱা ধৰণৰ বাৱস্থা।

Shri Joy Bhadra Hagjer কাগজবোৰ মোক দিয়ক গ

Shri Lakshyadhar Choudhury—মই নিশ্চয় দিম। কিন্তু কাগজাবাৰ বতুঁ মান মোৰ লগতে নাই। ক্ষমত আছে। মই Hindi Post Graduate কলেজ থুলিব লাগে বুলি আমি দাবী কৰিছো। আজি সাংবাদিকতা খুলিছে ইয়াৰ কাৰণ আছে। কাৰণ এই লাংবাদিক বিলাকে মন্ত্ৰী বা V.I.P বিলাকৰ ছবি উলিয়াই কাংণেই টকা দিছে। সেই লাংবাদিকতা বিষয়ও কোনোবা এজন Editorকে দিছে তেওঁ Part time Lecturer কৰে। কোনো দিনা নাযায়েই। আমাৰ প্ৰীকামীনি শৰ্মাৰ লম্প্তি ৰঙিয়াৰ ভেলামাৰী L.P. Schoolৰ কথা কৰ খুজিছো। তাত শিক্ষক আছে ছাত্ৰ নাই স্কুল ঘৰো নাই তাত অন্তলানো দিছে—২জন শিক্ষকো আছে কিন্তু তাৰ Secretary জনো ওচৰৰ কোনোবা ৰাজ্যলৈ পলাই গৈছে। দেইকাৰণে মই দাবী কৰিছো এই শিক্ষা বিভাগটো পুনৰ সংগঠন কৰিব লাগে। এতিয়া যদি প্ৰীচলিহাদেৱ থাকিলেহেতেন মই তেথেতক এই বিষয়ে অন্তলোধ আৰু দাবী কৰিলোহেতেন।

(A Voice শিক্ষা মন্ত্ৰী আছে নহয়)

শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে একো কৰিব নোৱাৰে।

Shri Joy Bhadra Hagjer— ৰূ লখনৰ নাম কি?

Shri Lakshyadhar Choudhury - ভেলামাৰী L. P.।
(সময়ৰ সংকেট)

কিন্তু আপুনি বেল মাৰিলেই। আমি থিয়েতাৰ কৰা মান্ত্হ। বেলমাৰিলৈই ভিতৰলৈ লব মাৰো।

M.A. Musawwir Chaudhury-गाननीय अधाय महर्गामग्र, এই कर्डन अखादा সমর্থ ন কবি ত্যাব মান কব থজিছো। আজি পথিবীর চাবিও কালে শিক্ষাব সমসা। সমাধান কৰিবৰ কাৰণে শিক্ষাৰ পৰিসৰ বঢ়াবৰ কাৰণে সেই শিক্ষা বৈজ্ঞানিকেই হওক বা কাৰিকৰী শিক্ষাই হওক বা সকলো Line তেই হওক পৃথিবীৰ সকলো দেশৰ সাম্ভাচ্টে আগবাতি গৈ আছে আৰু শিকাৰ জবীয়তে এই ডাঙৰ ডাঙৰ কামবোৰ সম্পাদন কৰিছে। অথচ এই চৰকাৰে আমাৰ বাজ্যত আজি শিক্ষিতৰ সংখ্যা শতকৰা ২৭ জন আৰু এই সংখ্যাটো বাদ দিলে বাকী ৭৩ জন, এই বাকী থকা কেইজনৰো মাজত চৰকাৰে এতিয়া শিক্ষা সংক্ষোচণ কৰিবৰ কাৰণে তেনেদৰে ৰড়যন্ত্ৰ কৰি আছে। এতিয়া স্থল কলেজৰ সংখ্যা কমাবলৈ চেষ্টা কৰিছে। আজি নিবছৱা। পম্মা স্মাধান কৰিবৰ কাৰ্বণেই তেখেত সকলে শিক্ষা সংস্কোচণ কৰিব খুজিছে কিন্তা অশিক্ষিত্ব সংখ্যা বাঢ়িয়াৰ আৰু এই বৃহাৎ শিক্ষিত অদ্ধ শিক্ষিত নিবন্ধৱা সকলে সংস্থান নাপার আৰু তেতিয়া তেওঁলোকে খাবলৈ নাপায় Revolution চলাব । গতিকে শিক্ষা সংস্লোচন নকৰি স্থ লবিলাকৰ মঞ্জৰী দি অচিৰে শিক্ষা Reorganisation কৰিব লাগে। Choudhury চাহাবৰ লগত আমি একমত যে স্থল কলেজ বিলাকৰ Administration টো Reorganise কৰিব লাগে বাতে এই Deptt. हो। आगाउदेक ऋहाबकाश हत्ना

ত্মতে আজি বল্প অন্নয় বিনয় কৰাৰ পিচত মোৰ সমষ্টি জ্ৰীয়া জঞ্চলত Additional sanction ৰ কাৰণে ভ্ৰুল শিক্ষকৰ post create কৰা হ'ল আৰু সেই মতে মঞ্জুৰীয়ো কৰা হ'ল আগতেই, কিন্তু ২ মেই তাৰিখে অন্তদান দিয়াৰ পিছত D.P.I. Office ৰ পৰা Telegram দিলে যে দেইটো stay order কৰিব লাগে। এই কথাৰ পৰা আমি ধৰিব পাৰিছো যে চৰকাৰে মহম্মৰ বিনটোগলকৰ নিচিনা কাৰ্য্য কৰিছে; যেতিয়াই তেতিয়াই যিকোনো order দিয়ে আৰু কেতিয়াবা stay order দিয়ে ॥

Shri Joy Bhadra Hagjer —এই বিষয়ে নাঞ্চানো —

Shri Atul Chandra Goswami – শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে নামানে ৰাজ্যিক মন্ত্ৰীয়ে হে মানে।

M.A. Musawwri Chaudhury — জাজি আমাৰ D.P.I. Additional D.P.I. State Minister আৰু শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ মাজত কোনে সঙ্গতি নাই নেকি ? তেওঁলোকৰ মাজতেই আজি কোঁৰৱ পাণ্ডৱৰ যুদ্ধ চলি আছে আৰু আন ফালে আমাৰ স্কুলবিলাকত কলেজ বিলাকত এই শিক্ষা বিভাগত বিশুগুলাৰ স্বষ্টি কৰিছে গতিকে তেওঁলোকৰ কাৰণে ৰাইজে Suffer কৰিব নেকি? যোৱা ১৯৬৯ চনৰ পৰাই প্ৰবল বানপানী হোৱাত

গোটেই অঞ্চলটোয়েই বানবিধ্বন্ত হৈ যায় কলত ১৩০ খন মান স্কুলৰ জ্বাছোৱালীয়ে কোনো ডাগ্ৰৰ মান্তহৰ ঘৰতে আহি পঢ়াগুনা কৰিব লগিয়া হৈছে অথচ এই স্কুল-বিলাক পুনৰ নিৰ্মাণ কৰিবৰ কাৰণে কোনো টকা পইচাৰ জবিধা চৰকাৰে দিব পৰা নাই। আজি আমাৰ ৰাজ্যৰ শতকৰা ২৭ ভাগ শিক্ষিত কিন্তু আমাৰ সমষ্টিতে যদিয়ো মাত্ৰ শতকৰা ও ভাগ শিক্ষিত; কিন্তু বানপানীত আৰু storm ভ সেইবিলাক বিধ্বন্ত হোৱা স্বত্বেও লেইবিলাক পুনৰনিৰ্মাণৰ কাৰণে প্ৰইচা-পাতি জবিধা চৰকাৰে দিব নোৱাৰিলে।

৪বঁতে আমাৰ Nowgong. জিলাত এজন শিক্ষাবীদক Inspector কৰি লবলৈ তেওঁলোকে ভাল মাহুং বিচাবি নাপালে। কিন্তু এজন গুলি মাহুং নহল থাক চালাম নিদিলে কল্লমই নধৰে। তেওঁ স্কুলখনৰ কাৰ্বে Recommendation নিদিয়ে আৰু তেওঁক Transfer যো নকৰে। কাৰণ আমাৰ মন্ত্ৰী মহেন্দ্ৰে তালৈ গৈ মধ্যান্য ভোজন থাইগৈ গতিকে তেওঁক Transfer order দিলেও আকৌ Stay order দি খাকে। আমি জনাত বহুতো কথা এনেধৰণৰ হৈ আছে। অধ্যক্ষ মহেন্দ্ৰ আপুনি যদি এখন অহুমন্ধান কমিতি পাতে তেতিয়াহলে মই ভাত আকী দিব পাৰিম। আজি এই Inspector ব দোষতেই শিক্ষা বিভাগে অহুমোদন নকৰা কেইখনমান কিতাপ L.P. school ভ চলাই আছে। তাৰ 'ভিতৰত ভূগোলৰ টোকা' ''অসমৰ বিৱৰণী'' ২ম আৰু তৃতীয় মানৰ কৰেণে কিন্তু Not approved by Govt. কোনো Gazette টো নাই। ২য়তে ''সাধাৰণজ্ঞান আৰু ভূগোলৰ নৈতিক শিক্ষা' ''নিম্ন ব্নিয়াদী বিজ্ঞানৰ জানিব লগিয়া কথা'' আদি আজি আমাৰ শিক্ষা বিভাগে approve নকৰা কিতাপ চলাই আছে কাৰণ ইয়াৰ পৰা Inspector জনে ২০ p.c. লাভ পায়।

(সময়ৰ সংক্ষেত)

এইটো আতবাবলৈ চেষ্টা নকবিলে আমাৰ শিক্ষাৰ উন্নতি কবিব সম্বৰ্থ নহয়; সেই কাৰণে এইটো কৰিবলৈ যত্ন কৰিবলৈ চেষ্টা কবিব লাগে।

M. Moinul Haque Choudhury—Mr. Speaker, Sir, just now while the speaker who preceded me complained of frequent changes of orders in the Education Department, the Minister intervened and said that he did not know about the orders. Hence I will try to confine myself to such orders which the Minister knows. May be, he will again stand up and say that he even does not know

them as well. It is possible, either because of the high spirit in which the Education Minister soars high like a Shalley's "Sky Lark" or it is because of the drowsy condition in which he is always found. Both these conditions are contigious; the top has influenced the down below and thus the entire Department is, it is a piety, in complete confusion and contamination.

Mr. Speaker, I will first take up the nomination of the Governing Bodies of the Colleges either by the Minister or by the Minister of State. The Minister of State just now stood up and said that there is no 'golmal' between him and the Minister. I would like to ask him to tell this House whether it is a fact or not that after he had passed orders forming the Governing Bodies nominating the Govt. members and the whole thing printed, published or notified and gazetted, thereafter in order to interfere in certain selected Colleges the Minister by passing an order had withdrawn the file from him. Not only the order was passed or taking powers from him about such nominations but the order was circulated with the approval of the Minister down to the subordinate staff. I do not know of such a thing; I was a Minister in this Government for 10 years; also there are Ministers in this Country and there are instructions for reallocating the portfolios amongst the Ministers. But I have never heard a Ministers' order withdrwing powers from his Minister of State being circulated to subordiflates down in the Director ate First I will take up the ease of Nalbari College. Shriman Prafulla Goswami, who is a Member of Parliament and belongs to the Congress Party and who holds such a position as that he was the President of the Assam Fradesh Congress, was nominated as the President of the Governing Body of that College. And one of our friends, Shri Surendra Das who represents the plains tribals and a Member of this House and a distinguished colleague of ours for nearly two decades, he was

made a member of the said Governing Body. Their names were gazetted, published and notified. All including themselves were · informed. But suddenly after some days, an order went and Shriman Goswami was down-graded from his presidentship to membership in favour of someone else who is a favourite of the Minister, and Shri Surendra Das had been sent to wilderness. He was removed. When the matter came up before the Assam High Court, Shri Hagjer gave an affidavit saying that in the interest of the public, for the good of the pudlic, this had been done. I would like to know in this House what is that good, public good, for which Shriman Prafulla Goswami who is a Member of the Parliament and belongs to the same Congress Party of which he was the President had been removed. Why Mr. Suren Das, a Member of this House on whom we have so much confidence, for which public good he has been removed? I will now take up the case of Hailakandi College. The members of the Governing Body of that College were nominated by the Minister of State. They were informed and there names gazetted. Mr. Bhattacharjee, the Principal. I think he was nominated after consulting the local M.L A who is also a Minister and a Colleague of Education Minister. I mean Moulavi Abdul Matlib Mazumder. This gentleman was also requested by the Gauhati University that they would like to nominate him as the representative of the University in the same Governing Body. But that gentleman said that since 'I have been nominated by the Government in the Governing Body of Hailakandi College, I do not like to be nominated by the University as my name has already been published and notified, on the basis of the Government nomination. Then someone else was nominated by the University. Thereafter, suddenly to his horror, another gazette notification was issued and he was knocked off. Shri Upendra Sankar Dutta, a man who was the President of the Silchar District Congress Committee on the eve of partition of the

country and who had the honour to be requested by the Govt. of Assam to hoist the national flag, on the day when the country became free, he was nominated as one of the members of the Governing Body of Silchar G. C. College along with Mr. Majibur Rahman, M. A., LL. B., Advocate. I underline the words M. A., LL. B. because I believe in the Governing Bodies of the Colleges we should nominate as far as possible educated people so that they can regulate education in graduation standard. Mr. Speaker, Sir, after their nominations were announced and their names published in the Assam Gazette, suddenly another Gazette Notification was issued and Mr. Upendra Sankar Dutta was not to be found in the new list and in place of Majibur Rahman M. A., LL B. another Majibur Rahman who had never entered the precinct of a College was nominated. I understand the Minister in his own hand wrote in the file that Majibur Rahman, Advocate, Madurband Road should be the other member and not the M. A., LL. B. Majibur Rahman. The Minister nominated a person who is only a matriculate Muktear and a dismissed clerk of R. T. A. He was serving in the Transport Department and he was dismissed for dereliction of duty and on the allegation of corruption and bribery. I d) not know why a matriculate dismissed man had been nominated in place of an M. A., LL. B. It is a pity that the Assam Government in the Education Department showed such preference and it is only possible of people who have no public moral standard and shame.

Sir, this is what had happened to the pioneer College of Cacher, viz. G. C. College, which was established by the sacrifice of a large number of people including Late Shri Arun Kumar Chanda who was the Deputy Leader of the Congress party and who was the first Principal of that College. Sir, in the Cachar College, the name of Shri Himendu Bikash Shome was selected as a member

of the Governing and the Deputy Commissioner was selected as the President by the Minister of State. These were notified. The Govt. of Assam again issued a notification and I say the Minister on the basis of the order passed by the Minister, The D. C. was removed from the Chairmanship of the Governing Body and Shri Himendu Bikash Shome was also removed. I hope the Minister owes an explanation to the country for all these. It is easy to say in the High Court that in the interest of public good all these were done. Fven a Muhammad Ben Tughlak credited with frequent changing of orders would be ashamed of such conduct. He was an autocrat. It is parliamentary democracy. You may take shelter in the High Court-that you have got the right and power to do all these; these are administrative matters. But you owe an explanation to the country and the electorate and also to these gentleman who, for no fault of their own, have been insulted? Why this has been done? For what public good? I say there is no public good involved; all there are political gamblings by doing all kinds of nefarious things political advantages are sought to be obtained. These are the ways how a small mind works for his personal advantages.

Now, I will come to another thing which is a very serious matter. I will take up the case of selection of the D. P. I. Sir, I do not like personally to bring the names of officers in the discussions in the House But since this appointment has brought in certain question of principle and also violation of the Rules and the Constitution I can't help but bring names in this particular case. Mr. Speaker, Sir, when the post of Additional D. P. I. was vacant, it was advertised, or whether it was advertised or not, the Public Service Commission was asked to select for the post. There were two officers competing, one was Mr. Uma Sarma and the other was the Principal of the Cotton College, Mr. Nurul Islam.

Sir, there were certain very serious charges against Shri Uma Sarma. This is a very serious matter and I hope my friends in this House will give me little more time. Sir, what happened? For his hasty and irregular action of discharging 11,00 primary school teachers without following the procedure, thus involving a heavy finance of more than 7 lakhs of rupees and compelling the Government to retain these unqualified teachers in service to the detriment of education, by Shri Uma Sarma, while he was the Secretary of the Elementary Education Board, the Cabinet after calling for his explanation, expressed its displeasure on 22-9-68 which was duly recorded in his confidential report. Thereafter although further follow up action was to be taken on other irregularities committed by him it was pushed up In the meantime the Public Accounts Committee as well as the A.G. went into the question of expenditure with regard to the same Board during the incumbancy of Shri Uma Sharma. It was found that in thousand ways this officer misappropriated or caused misappropriation of public fund. It was also found that orders were passed in favour of non-existent firms in Calcutta. people who have no existance. Forgeries were suspected in obtaining vouchers. In this way lacs and lacs of rupees were spent in conducting examination of the Primary Education Board. Orders were given to fictitious parties. There was an Anti corruption inquiry, and the report went to Shri Mathur, the Vigilance Commissioner. The Vigilance Commissioner after going through it (who is also maintained by this House at a huge expenditure) recommended that this officer should be suspended and proceedings drawn up. While these matters were there instead of informing the Public Service Commission that such an wonderful speciman of an officer had been sent before them to compete with Shri Nurul Islam, the Minister of Education Shri Hagjer surreptitiously called back the file of this officer only from the Public Service Commission and he wrote in the character roll

71

of Shri Uma Sarma that 'I do not agree with note made in the Character roll of this officer.' What did this mean? Had the Minister authority to change the decision of the cabinet to help that particular officer. What was and is the link between these two in this matter?

Shri Joy Bhadra Hagjer: I withdrew that remark because it related to the year 1965.

M. Moinul Haque Choudhury: I am coming to that. After that making unauthorised entry by the Minister he made an illgal attempt to get him selected. Coming to know about it, certainly I wrote about it to the Chief Minister on the 13th May 1969 and the whole matter was examined and only thereafter the Minister was compelled to withdraw it. But, I say why this effort? Why this unbecoming conduct? After my letter if he would have withdrawn and stopped there I would have taken it to be bonafide. When the matter was before the Public Service Commission, the Commission was not allowed to go to the end of that matter and that too deliberately. Both of them were appointed-One as Addl. D.P.I. (Plains) and the other as Addl. D.P.I (Hills) by making one post into two. In the meantime the post of D.PI. was vacant. Since the Minister, since the Government knew that if the matter would go to the Public Service Commission with all the heaps of smell and putrid things about this officer Shri Uma Sarma he would not be selected as the D.P.I. Therefore they hit out a new method of selection (Shame, shame from some benches). It is a matter of great shame that instead of sending the matter to APSC a Committee was set up by the Minister to make the selection. This Department has no Rules. If there were Rules prouding for formation of such a selection committee one would have understood it. Till the other day all D.P.Is' were selected by APSC; even this officers case was sent to APSC for selection as ADPI. Suddenly the grape called APSC

became sour. In the absence of Rules APSC is to make this selection under the constitution. Is it because Shri Nurul Islam comes, and because there is a link between the Minister and this officer this new method has been followed.

Shri Joy Bhadra Hagjer: It was done on the recommendation of the Appointment Department

M. Moinual Haque Choudhury: I am talking about the Government. The Minister can get his ways through the Appointment Department always. In fact he had many notes from the Appointment Department manipulated for determining the seniority of this officer. I want to say, under what law this time this body was set up when the D.P.I. is to be selected and that too for an officer behind whom the Minister was; he was so keen that he withdrew the papers from the Public Service Commission and changed the endorsement so that Mr. Nurul Islam was not selected by that impartial body. of the land is that everybody must have equal opportunity in the matter of service. Equal opportunity should be ensured through the Public Service Commission—that is the law. We know how am effort was made to make a man Additional D.P.I. by taking recourse to dishonest means. This is the copy of the letter I wrote to the Chief Minister (showed a paper). Then suddenly the Minister withdrew the remarks. Instead of asking the Public Service Commission to make the selection this time the Minister made a pocket committee of his own with some of his officers to select the D.PI. of Assam-the D.P.I of Assam is to be selected by a Committee and not by the Public Service Commission! If I say it was done out of communalism, or out of corruption or because of a dishonest link, what will be the answer? I want to have the answer. How the Appointment Departt under Chief Minister could give such advice? Is it because the case involved a Nurul Islam? In case the Appointment advised so, the same committe - the same valued

committee of the Minister selected Mr. Jalil, present Principal of the Diphu Govt. College as Joint D.P.I. then why my friend has not allowed him to join this post. What is the reason for it? I want to know if the committee has the right to make the selections and if the Govt. belives that it has the right then why Mr. Jalil who had been selected has not yet been appointed and allowed to join? Is it communalism? In the same way Shri Goswami. Inspector of Schools selceted by the same Committee has not been allowed to join as the Principal of the Cotton College? Is it because he is brother of Sriman Goswami? If such mean things are done how can there be equality and justice in the Government? If there is a dishonest head of the Department, if such surreptitious means are adopted . how then the Education Department of the Government can function. All these do not bring credit to the Minister or the Chief Minister. The officers are all in all in this Department. They say that the Minister has no time-he always remains sleeping. He has no time even to attend the Assembly. Education Department can't run in this way with this wonderful example of the Minister before the public, particularly the boys. Therefore, Mr. Speaker, Sir, my earnest request is that the Government must come to a halt in these matters. So far as this particular officer is concerned, now by imploring the Vigilance Commissioner it is said, an order had been brought that he need be suspended; but then the Vigilance Commissioner insisted on drawing up proceedings. Why the proceedings has not yet been drawn up against this officer who was found by the Cabinet the Anti Corrnption and also by the Accountant General to be guilty? Any other man in his position would have been arrested and prosecuted in a Court of law. If any other would have been found guilty of mis-appropriation lacs of rupees in purchasing goods from fictitious firms for the purpose of examination without purchasing these things he would have been by now in jail; but in this case instead of sending him to court and jail-they would not

178

even draw up preceedings. The Vigilance Commissioner was requested saying "We have a departmental committee which has given its report, so please allow us not to suspend him." The Vigilance-Commissioner agreed to that but insisted on drawing up proceedings; but till today no proceedings have been drawn and I say it will not be drawn up. The Government should answer, if they have any about these nefarious things which they have done? Mr. Speaker; Sir. the Primary Education Act was passed by this House; the Government gave effect to this Act from 24.1.70. But till today the Rules have not been published. What is the reason that till today the nominations in the Primary Education Boards have not been made? Probably they are waiting to see that the Assembly is over—what else is standing on the way.

Mr. Speaker, Sir. the last question is about the Regional Engineering College in Cachar I have repeatedly stated in this House: that a man is being appointed as Principal drawing a salary of 1800 rupees who stays always in Shillong, and there is absolutely no progress whatsoever. Despite repeated protests nobody has taken any steps resulting in losing Government of India money. I hope the Government will look into it. Mr. Speaker, Sir, as the time is short, with the above few words I resume my seat.

*M. Shamsul Huda – অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা বিভাগৰ সংক্রান্তত থিটো কত্র ন
প্রস্তাব আহিছে দেইটো মই সমর্থন কৰি কেইটামান কথা কব খুজিছো। আজি এই
শিক্ষা বিভাগত প্রশাদন বাবস্থা নাইকীয়া হৈছে বুলি কলেও একেবাবেই অত্যক্তি
কৰা নহয়। মই আগৰ বক্তৃতাতে কৈছো যে এই বিভাগৰ তলৰ পৰা ওপৰলৈকে
বেমেজালি চলি আছে। ফলত আমাৰ শিক্ষাৰ মান দণ্ড দিনে দিনে অবনতি
ঘটিছে। আমি আগতে গুনিছিলো বে আগতে ছাত্র সকলহে স্কুলৰ পৰা পলাই
যায়। কিন্তু এতিয়া গুনিবলৈ পাইছো যে শিক্ষক বিলাক স্কুলৰ পৰা পলাইল
আৰম্ভ কৰিছে। যোৱা ২১ তাৰিকে এখন স্কুলৰ অভিভাবকৰ মিটিঙত ময়ো উপস্থিত
আভিলো। তাত বহু কেইজন অভিভাবকৈ প্রকাশো অভিযোগ কৰে যে সেই স্কুলৰ
শিক্ষক স্কুলৰ পৰা পলাই যায়।

(A voice: স্কুলৰ পাৰা কেনেকৈ পলায়)

शक्तिवाটো निराष्ट्रे स्नुनव পৰা পলাই यात्र।

^{*}Speech not corrected

আজি প্রাইমাবী স্কুলব অবস্থা এনেকরা হৈছে যে শিক্ষক, নতুন লবা আব S.I.

সকলব মাজত আধি চুক্তিৰ বাবস্থা চলি আছে। নামত স্কুল থাকে আৰু কাকত
বাবদায় অথবা চৰকাৰৰ ফালৰ অথবা কংগ্রেছ পাটিৰ কাম কৰে।—

(এই স্তবত সদনত ভিৰণ গণ্ডগোল কাৰণ শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী অনুপস্থিত)

(গণ্ডগোল)

An. Hon. Member: Mr. Speaker Sir, We will not speak anything in the absence of the Education Minister. Unless he comes back we will not speak a single word. Why he should leave the House when his subject is being discussed in the House? The State Minister is also not in the House.

Shri Promode Chandra Gogoi – আমাৰ ৰোল আছে যে যেতিয়া যিটো বিভাগৰ কথা আলোচনা কৰি থকা হয় তেতিয়া দেই বিভাগৰ মন্ত্ৰী উপস্থিত থাকিব লাগে। এনেকুৱা আলোচনাৰ সময়ত তেখেত সকল ইয়াত নথকা বা ওলাই যোৱাত সদনৰ নিয়ম ভদ্দ কৰা হৈছে আৰু সদনক অবমাননা কৰা হৈছে।

Mr. Speaker: According to rule when a criticism is raised on a particular subject the Minister of that Deptt. should be there in the House. And if due to some difficulties he is unable to attend the House then either his Deputy or the State Minister whoever is there should attend the House and they should take care of the suggestions offered by the hon. Members. I find our Education Minister is constantly absent from the House, I do not know whether it is due to any ailments. Any way one of them should be there.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, this proves that the charges brought against by Mr. Choudhuri that there is no understanding between the two Ministers is correct.

M. Moinul Haque Choudhury: Mr. Speaker Sir I have a submission. When personal charges are brought against the Minister and if in the midst of that he goes out of the House it amounts to Breach of Priviledge. He cannot go out merely because the State Minister is there in the House.

(At this stage the hon. Education Minister entered into the House'.

•M. Shamsul Huda — প্রাইমাবী স্কুল বিলাকৰ শিক্ষক বিলাকে কিছুমান নতুন লবা নিয়োগ কৰি স্কুলৰ কাম চলায় আৰু তেওঁলোকে বাহিৰত ঘ্ৰি ঘূৰি কংগ্ৰেছ পাৰ্টিৰ কাম বা ব্যবদায় আদি চলায়। এই কথা স্কুল SI বিলাকেও গম পায়, কথা হল শিক্ষক এজনে যদি ১৫০ টকা দুৰ্মহা পায় তাৰে ৫০/৬০ টকা এই নতুন লবাজনক দিয়ে কাম চলোৱাৰ বাবে আৰু তেওঁ বাহিৰত ঘ্ৰি ঘূৰে। আৰু এই বিলাকৰ আধি চুক্তিৰ ভাগ S.I. সকলেও পায়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে যদি এই বিলাক বাবস্থা ছব কৰিবলৈ বিচাৰে তে:ত কঠোৰ ব্যবস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব – তাৰ বাহিবে অন্য একো উপাই নাই।

তাব পাচত আমাৰ High School বিলাকত বিশেষকৈ বে চবকাৰী স্কুলত শিক্ষাৰ অবনতি ঘটিছে। এই বিষয়ে চবকাৰৰ দৃষ্টি নাই। অথচ চবকাৰী টকা এই বিলাকত যথেষ্ট দিয়া হৈছে। তাৰ পিচত মঞ্জুৰী প্ৰাপ্তি হাইস্কুল আৰু চবকাৰী High স্থানৰ মাজত বিৰাট বৈষমা চলি আছে। Aided High School আৰু Govt. High School বিলাকৰ শিক্ষকৰ দুৰ্মহাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ পাৰ্থকা নাই। সেই কাৰণে মই কব খজিছো যে চৰকাৰে অধিক ধন খৰচ নকৰাকৈয়ে Aided হাইস্কুল বিলাক Provincialised কৰিব লাগে। তেতিয়া হলে সেই বিলাকৰ ওপৰত চবকাৰৰ Direct control থাকিব, শিক্ষাৰ উন্নতি হব, আৰু Transfer আদিব ক্ষেত্ৰত স্ক্ৰিধা হব।

(Bell Rang)

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এইটো কথা আমি আজি শুনিবলৈ পাইছো যে শিক্ষাৰ উন্নতি আৰু অনান্য দা-স্কবিধাৰ নামত চৰকাৰে দাহায্য প্ৰাপ্ত বহুটো স্কুল Amalgamate কবিব খুজিছে। এই কাম যদি কৰে তেতিয়া হলে এইটো জাতীৰ স্বাৰ্থৰ বিৰোধী হব। আৰু ২/৩ খন স্কুল একীকৰণৰ পৰিনাম বেগাহব। Amalgamate কৰিলে—

^{*}Speech not corrected

ানং Employment ও effect কৰিব। S.I.ৰ দংখ্যা কমি যাব।

। হাই স্থূলৰ Head Master ৰ বিলাকৰ অবস্থা কি হব?

৩। ২/৩ খন Amalgamate কৰিলে তাৰ লবা ছোৱালীৰ কাৰণে নতুনকৈ স্কুল বিলডিং কৰিব লাগিব।

s। আৰু এৰি থৈ অহা স্থুলৰ ঘৰ বিলাক কি কৰিব? এই বিলাক Library কৰিবনে কি?

গতিকেই মই কও যে এই স্কুল বিলাক Amalgamate কৰাটো উচিত নহয়।
এইটো কৰিলে জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থৰ বিৰোধী হব, জাতীয় স্বাৰ্থৰ বিৰোধী হব। যদি
এটা অঞ্চলৰ ২/৩ খন স্কুল একেলগ কৰাৰ কাৰণে স্থানীয় ৰাইজে প্ৰস্তাবলৈ আগ
বাঢ়ি আহে তেন্তে তাক স্বাগত জনাওক। কিন্তু জোৰ কৰি Amalgamate কৰাটো
উচিত নহব।

(Bell Rang)

এটা কথা কব খুজিছো যে আজি High School বিলাকত Asst Teacher দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰিব লাগে। বালিদস্ত High School থন ৪ জন শিক্ষকৰে চলাই আছে। G.B High School থন ৪ন জন শিক্ষকে চলাই আছে—

বালিজানত এটা Additional Teacher ৰ Post Sanction কৰিছিল কিন্তু Sanction কৰাৰ পাছত আকৌ Telegram কৰিলে—

গতিকে ২৫-৩-৭০ তাৰিখে এইটো Sanction দিছিল; কিন্তু তাৰ ঠিক এক মাহৰ পাছত আৰু এখন Telegram দি সেই Sanction টো আকৌ বন্ধ কৰি দিলে। লগতে আৰু এটা কথা কওঁ যে— Technical শিক্ষাৰ বিকাশৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা নাই। Technical শিক্ষাৰ বিপৰীতে দমাজতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ নামত গণ-ওন্ধৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰি কেনেকৈ শোষণ কাৰ্যা চলাব পাৰি তাৰহে প্ৰচেষ্টা কৰিছে।

শেষ্ট্র প্রাথা (সময়র সংক্ষেত্র)

*Shri Dulal Chandra Baruah—Mr. Speaker, Sir. While supporting the Cut Motion moved from this side of the House I want to make few observations. At the outset I must express my thankfulness to the hon'ble member Shri Haque Choudhury for his eloquent

^{*}Speech not corrected

speech delivered a little while ago criticising the Government action and their activities with regard to the Education Department. I must say, Sir, responsibility doesnot lie alone with the Education Minister. It is the collective responsibility of the Cabinet, say all the members of the party in power, namely the Congress. (Applause from the Opposition). So, Sir, I also hold hon'ble member, Shri Haque Choudhury responsible who is also a member of the party in power. If any Minister indulges in such kind of corruption, favouritism, nepotism, he should be removed forthwith Sir, today we are having a very bad smell in the administration of the Education Department. If the Education Department indulges in corruption instead of educating the people then what will be the fate of our younger generation. After independence we much from this Department. But it is now almost 23 years since we attained independence but till today we are not satisfied about the achievements of this Department. It has been rightly said by hon'ble Member Shri Haque Choudhury that politics has been brought in Education. Instead of reorienting the educational policy this Cabinet under the leadership of Shri Chaliha indulges politics in Education. Education is meant for educationist We find every where this political consiand not for politician. deration over-rides other matters. Sir, you will be surprised to hear that even the Governing body of the College is constituted on the political consideration. Even while constituting the Regional Board I find, Sir, right man has not been given right place. Therefore, Sir, I submit it is high time for the Government to think afresh and reconsider their policy in its proper perspective. Sir, it is said, on the basis of the recommendation of the Mudaliar Commission Government is going to reorient the educational system in the country. But nothing has so far been done in this respect Sir, with your permission, I would like to read out a portion from the Report of the Secondary Education Commission. At page '65 it is said "A Committee should be constituted both at the Centre and in each State consisting of the ministers concerned with the various grades and types of education in order to discuss how best the resources of the department could be pooled for the furtherance of education of all types" In view of this recommendation and also to reorient the entire educational system I submit that there should be a Committee constituted in our State I also surge upon the Government to implement the recommendations of the Mudaliar Commission and the Kothari Commission without further delay. Next, Sir, I would like to suggest that to cope with the present situation vocational course should be started from the L. P. School standard. This system is also followed in countries. And, this vocational training scheme should be drawn up in coordination with the Labour Deptt, Education Department and the Industries Department, Government will have to ensure employment for the boys after successful completion of their studies. Now, Sir, in our State there are several types of schools and I have been told, discriminatory policy is being adopted against some such kind of Schools. We have, L. P. School, Basic school, M.E. school, then M.V. School, High School, Govt. Aided High School and then Higher Secondary School. So many types of Schools are there. Result of having so many types of Schools is that standard of education is deteriorating day by day and there is no coordination among them, I suggest, Sir, a co-ordinate course should be introduced in all types of school so that only one standard of school exists in the State in order to have a better and unified standard of education throughout the State. Sir, apart from that I must say that the rules framed by Government for Government Schools and Colleges and Aided Schools and colleges are different. I should submit there should be a uniform set of rules for Government and aided schools and colleges.

There is anomaly in awarding scholarship. I have been told very recently that for failure of timely approach by the Education

Department to the Finance Department a huge amount had to be surrendered. And even the amount that has been drawn for awarding of backward scholarship by different institutions is being utilised by the institutions for their own purposes. This has been detected by the auditors. I must say that the money must be utilised for the benefits of the students for whom it has been sanctioned In this connection Sir, I suggest that the Scholarship Branch in the D.P.I. office should be strengthened.

Sir, I must tell you a story - a new story which has also been harrated by my friend Shri Haque Chaudhury. The story relates: to the State Elementary Education Board. Sir, on principle you will agree with me that we are here for the welfare of the people first. But everywhere, in the E&D and other Departments the economic benefit is going to the people who have the least interest for our State. Now the last straw in the camel's back is the Education Department. They are following the foot-step of other Depart. ments. In what way? Our Joint Director of Elementary Education Board called for tenders for supply of materials valued about 9 lakhs - maps, globes, black-board etc. Our Government have always been saying that in such cases our local industries will be given all facilities. Our Minister, Finance and Minister, Industries and everybody said so. But the funniest part is that when local people gave tender they were intimated in such a way that they will get the supply. But overnight that was changed and without the approval of the Purchase Board—the so called Purchase Board they have given the contract to one man who is not a local man. The more curious part of it is that the Deputy Secretary of that Organisation (Purchase Board) has ignored and kept unaware of all these things. It is alleged that the Jt. Director and the Assistant Secretary of the Board joined their hands together and purchased these things without observing any formality. In the face of the

Government assurance to decentralise this they have given this order ignoring everything. More so, it is better not to speak of the quality of the materials. These are all defective. Sir, we have suggested that this system of purchase should, be revised and it should be decentralised. Is it not funny and curious that for the entire State two persons sitting at Shillong make the purchase? Do they know the requirement of the schools? Therefore, I urge upon the Minister Education to stop this sort of deal pending enquiry. The officer rasponsible for this should be brought to book.

Shri Jay Bhadra Hagjer - What are the names of parties?

Shri Dulal Chandra Barua—There is one party whose headquarter is at Calcutta. He is one Jhunjhunwalla. Another party is from Tinsukia whose headquarter is also at Calcutta. Another interesting thing is that for the printing of question papers for Primary examination they have sent it to an unknown firm at Calcutta. This involves an amount of 1½ lakhs of rupees I want to know whether the Minister, Education or the Minister of State, Education know these things, or is it not the duty of the D.I. to bring it to the notice of the Government? We have got our own people who can earn their bread from this, but they have been deprived of it. Therefore, we want a thorough prove in the matter.

Now coming to another important thing I should like to say that Government is sending candidates for Teachers' Training; they deputed certain girls student with scholarship. But after completion of their training everyone has been absorved leaving one Kalyani Chakravarty. This unfortunate girl stood first, but she was not absorved. In the beginning, this Kalyani Chakravarty, B A was given the assurance of her absorption in the Pine Mount Government School, Shillong. When she was about to join another candidate was appointed who is less meritorious than her. She represented

to the Government times without number without any effect. I should like to ask the Government why such injustice should be meted out to meritorious girl? Minister should look into the matter immediately and should ensure that the girl is appointed on the basis of her merit.

and the continue of the

Now I want show how the Government is indulging in party polities. You know Sir, after a long time one Science College is. going to be constructed at Jorhat. There was a M.E. School called Chenia Muguri within the campus of the Science College: Government has given compensation for shifting the school; Government has given land for the school. But the headmaster of the school, who happens to be a brother-in-law of the member of the House belonging to the ruling party, does not like to shift. Our knowledge is that Government has passed order to allot land within the campus of the Science College. I am very much glad that land has been given for a good purpose. But is there any rule that they can be given land within the campus of another institution? Moreover, Sir, the Science College needs a big campus and if the M. E. School is located there will it not create a bad atmosphere: for this institution? Therefore, I should submit that under what consideration, without taking into consideration all these aspects, the Government has taken such a step? There are so many grievance .

Mr. Speaker - Mr. Barua, your time is up. The House stands adjourned till 2 P.M.

ÁĎJOURNMENT

The House then adjourned for lunch till 2 P.M.

persona niel or mode ka

AFTER LUNCH

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, I was dealing with the grievances of the Aided High School Teachers and the 3rd & 4th grade employees. This is a long pending thing and I hope the Government will look into it and take steps for the fulfilment of the grievances of these employees.

There was a recommendation by the Pay Committee for selection grade posts for the teachers in different institutions but in spite of these recommendations made by the Pay Committee no effective step has been taken as yet by the Government. Therefore, I hope the Government will take appropriate action for the creation of selection grade posts in different institutions so that the teachers will get sufficient incentive to work properly and, with these words Sir, I commend the motion.

Shri Kehoram Hazarika—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অন্যান্য মাননীয় সদ্স্যুসকলৰ দৰেই ময়ো কব খুজিছো যে শিক্ষা বিভাগটো নথকা হলেই আমাৰ দেশত শিক্ষাৰ আৰু উন্নতি হল হেতেন।

আপুনি জানে, উপাধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া যে আমাৰ দেশত শিক্ষা নীতিৰ কিমান বেমেজাৰ্লি হৈ আছে। এই বেমেজালি গত ২২।২৩ বছৰৰ ভিতৰত সৃষ্টি কৰি লোৱা
হৈছে। আমাৰ দেশৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ বিষয় আৰম্ভ কৰি যদি উচ্চ শিক্ষা লৈকে
পৰ্য্যালোচনা কৰি চাও তেন্তে আমি দেখিম ৰাইজে যদি নিজে যত্ন নললে হেতেন
আজি যি শতকৰা ২৭ জন লোকে অসমত শিক্ষিত বুলি কবলৈ হৈছে সেইটোও
নহলেহেতেন।

বাইজে স্কুল কলেজ পাতি Department ৰ অফিচাৰ সকলক, Inspector সকলক থোচামতি কৰি কৰি স্কুল—কলেজ পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ আনিব লাগে। ৰাইজে গাঠিব ধন ভাঙি স্কুল ঘৰ সাজিব; শিক্ষকৰ দৰমহা দিব লাগে। তাৰ পাছত চৰকাৰে মঞ্জুৰী দিয়ে। তাতো কিমান বেমেজালি আছে এই কথা সকলোৱেই জানে।

এই Department টো এটা পবিত্ৰ Deptt. আছিল। শিক্ষা বোড ৰ State

চেক্ৰেটৰীৰ অফিচৰ ছুৰ্নীতি আদিৰ কথা কেইবা জনো মাননীয় সদস্যই কৈ গৈছে। স্কুলৰ সৰঞ্জাম বিলাকৰ কথা মাননীয় সদস্য প্ৰীক্ষণি বৰা ডাঙৰীয়াই গত বাজেট অবিবেশনত এটা শ্লোব আনি দেখুৱাইছিল। কেনেকৈ নিজাজ অসমীয়া স্কুলত বঙলা Globe ৰ প্ৰচলন কৰা হৈছিল। কিছুমান বেঞ্চৰ খুবা কিনি দিয়া হৈছিল দেইবিলাক বৰ-চাঙ্ত ওলোমাই থোৱা হৈছে। কেতিয়াবা প্ৰদুৰ্শনীত দেখুৱাব পৰা হব।

Shri Joy Bhadra Hagjer - কোন ক্ষেত্ৰত corruption হৈছে? শিক্ষা বিভাগ বুলিলেই নহয়।

(र्यंध्वनी

Shri Atul Chandra Goswami—Appointment ৰ পৰা আৰম্ভ কৰি grant

Shri Kehoram Hazarika—মই কৈছো আপুনি বহক। এই কিনা সম্পর্কত বিকেন্দ্রীকরণ করিবলৈ চরকাবে প্রতিশ্রুতিও (assurance) দিছিল। বর্ত্ত মান আকৌ চরকাবে শিক্ষা বিভাগর সরস্তাম কিনার কারণে Tender দিয়া বুলি কাগজে পত্রই publish হৈছে। ইয়ার কারণ কি ?

নগাৱঁৰ শিক্ষা বিভাগৰ যি জন Inspector আছে তেওঁৰ মহিমাৰ কথা কৈ শেষ কৰিব নোৱাৰো। তাৰে কেইটা মান কথা মই কব বিছাৰিছো শিক্ষকৰ দৰমহাৰ বিল সময়মতে পাছ নহয়। যাৰ টকা পাই তেওঁলোকৰ বিল পাছ হৈ যায় আৰু টকা নোপোৱা সকলৰ বিল পৰি থাকে। Inspector ব আমোলা তান্ত্ৰিক মনোভাৱৰ উদাহৰণ স্বৰূপে মই কব খুজিছো গত কেব্ৰুৱাৰী মাহৰ শিক্ষক দকলৰ দৰমহাৰ বিল সমূহ এপ্ৰিল মাহতহে পাছ কৰি দিয়া হৈছে। তাৰ পাছত Confirmation ৰ ক্ষেত্ৰত নগাৱঁৰ Inspector অফিচলৈ Managing committee এ নিয়মিত ভাৱে প্ৰস্তাৱ আদি দাখিল দিয়া স্বত্বেও শিক্ষকৰ confirmation ৰ প্ৰস্তাব অফুমোদন নহয় এই প্ৰস্তাৱ সমূহ বছৰৰ পিচত বছৰ পৰি আছে। Efficiency Bar cross কৰা আদি নানান ক্ষেত্ৰত শিক্ষকক জুলুম কৰা হয়। ফলত বছেৰেকীয়া যিটো increment শিক্ষকদকলে পাব লাগে শিক্ষকদকল তাৰ পৰাও বঞ্জিত হয়। এইবাৰে শিক্ষকৰ মাজত অসন্তুষ্টিৰ স্বষ্টি কৰিছে। প্ৰাইমেৰী আৰু মজলীয়া দকলৰ শিক্ষক দকলৰ বিছ সংক্ৰান্তি আহিলেই দৰমহাৰ কাৰণে হাহাকাৰ হয়।চিলঙলৈ হয় টেলিগ্ৰাম কৰিব লাগে নহয় মাছহ পঠাব লাগে তেতিয়াহে দৰমহা হয়।

(সময়ৰ সংকেত)

চাৰ, মই আৰম্ভ কৰিছোহে।

এটা ডাঙৰ কথা মই কব খুজিছো উপাধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া আপুনি শুনিলে আচবিত হব গত বছৰ নগাঁৱৰ Inspector office ত এগৰাকী ছোৱালী stenoa appoinment দিছিল। হুমাহ কাম কবাৰ পাছত এদিন হঠাতে Programme কৰিলে যে শিলঘাটলৈ যাব লাগে। শিলঘাটলৈ বুলি গৈ মিচাব ডাক্ বাংলাত সোমাল গৈ। গৈ তাত বহি আছে কাম নাই—। অৱশেষত ছোৱালী জনীক driving শিকাবলৈ মাতিলে কিন্তু ছোৱালী জনীয়ে আপত্তি কৰিলে। তাব পাছত তাব পৰা ঘূৰি অহাৰ তা৪ দিনৰ পাছতে ছোৱালী গৰাকীক কামৰ পৰা অৱসৰ দি আন এজন লবাক appointment দিয়া হল। দেই কথা ছোৱালী জনীয়ে আমাৰ হুয়োজন শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ক জনাইছিল বুলিও মই জানো। মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়কো জনাইছিল। পিছে আজিলৈকে এই দম্পৰ্কে তদন্ত এটা পৰ্যান্ত নহল। তাৰ কাৰণ কি? তাৰ কাৰণ—

তাৰ পাছত, আৰু এই কথা মই কব খুজিছো। দেইটো হৈছে যে দেই Inspector জনে নানা ৰকমে ফুলীতি কৰাৰ অভিযোগ জনোৱা স্বত্তে Transfer নহয়। নাহোৱাৰ কাৰণ মাননীয় সদসা সকলে কৈছেই। ২০১১২৮৯ তাৰিখে শিক্ষা মন্ত্ৰী Circuit House ত থকা বুলি শুনি আমি তালৈ গলো তেথেতক লগ ধৰিবৰ কাৰণে। কিন্তু গৈ শুনিলো শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদ্য় Inspector ৰ ঘৰলৈ থানা থাবলৈ গৈছে। তাৰ পৰা ঘূৰি অহাৰ পাছত তেওঁৰ যি থৰক বৰক অবদ্ধা দেই কথা কলে আপুনি আচৰিত হব। শিক্ষা বিভাগটো এনে দ্নীতি পূৰ্ণ হলে কেনেকৈ চলিব। এইজন Inspector ভাঙৰীয়াই নানা ভাবে ফুনীতি কৰাৰ অভিযোগ পাই থকা সত্ত্বেও তেওঁ Transfer হোৱা নাই বাবে বাবে stay হৈ থাকে। কাৰণমন্ত্ৰী মহোন্ত্ৰক হাত কৰি লৈছে। এনেধৰণৰ ছুনীতি Inspector staffত দিনে দিনে বাঢ়ি থাকিলে আমাৰ শিক্ষাৰ উন্নতি কেনেকৈ হ'ব।

উপাধ্যক মহোদয়, শিক্ষাবিভাগৰ এই হুনীতিবিলাক দ্ৰ কৰিবৰ কাৰণে Education Department টো reorganise হব লাগে বুলি দাবী জনাই মই কন্ত্রন প্রস্তারটো সমর্থন কবি সামৰণি মাবিলো।

Shri Surendra Nath Das—মাননীয় উপাধাক্ষ মহোদয়, আজি শিক্ষাৰ শিতা-নত যিথিনি মঞ্জুবী বিচৰা হৈছে, সেইথিনি সমর্থন কৰি মই কব খুজিছো যে এই শিক্ষা নীতি সম্পর্কে বহুতো মাননীয় সদস্যই বহুত কথাই আলোচনা কৰিছে। টিছ কলেজৰ Govrning body ৰ President হিচাবে বর্তমান মোক ৰথা নাই। আজি শিক্ষার শিতানত যিথিনি টকা বিচৰা হৈছে তাতকৈ আৰু বেছি লাগে। কিয়নো আমাৰ ১৯৬৭ চনত শতকৰা শিক্ষিতৰ হাৰ আছিল মাত্ৰ ৩৩ জন।

আজি আমাৰ প্ৰাথমিক স্কুল, সিদিনা এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছিল যে ১৫৬৫ খন।

Venture School আছে যোৱা বছৰৰ হিচাব মতে। এতিয়া প্ৰায় তুই হাজাৰবো
ওপৰত হব। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত কপনামী কৰাটো বেয়া। আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা

Primary Stage ৰে পৰা উন্নত নকবিলে কোনো কাম নহব। সেই কাৰণে Primary

Stage ৰ পৰাই জোৰ দিব লাগে। জন-জাতীয় অঞ্চল বোৰত স্কুলৰ সংখ্যা বেছি
হব লাগে।

আজি S.I. ৰ কথাত দেখিছো যে ৫০/৬০ খনমান স্থূলৰ মাজত মাত্ৰ এজন Sub-Inspector. কিন্তু এখন স্থূল 'ক' মান শ্ৰেণীৰ পৰা তৃতীয় মান শ্ৰেণীলৈকে পুংখাল্ল-পুংখজণে পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ পূৰা এদিন লাগে। গতিকে এমাহত ৫০/৬০ খন স্থল পৰিদৰ্শন কৰিব নোৱাৰে।

(সময়ৰ সংকেত)

সেই কৰিণে Sub-Inspector ৰ সংখ্যা বঢ়াব লাগে। আজি বহুতো স্কুলতেই Black Board নাই। অলপ-অচৰপ থকাৰ বহুতোও যোগান নহলে শিক্ষা ব্যৱস্থাত ব্যাঘাট জন্মে।

(A Voice - ইয়াৰ পৰা কিনি দিব।)

সেইটো সন্তোমৰ কথা। ভিতৰুৱা অঞ্চল বা flood effected area বিলাকত ঠায়ে ঠায়ে HighSchool আদি হৈছে। জন-জাতীয় অঞ্চলবোৰত মাতৃহৰ আথি ক অৱস্থা ভাল নহয়। গতিকে ৰাইজৰ ফালৰ পৰা চেষ্টা কৰি কৰা স্কুল বিলাকলৈ চকু দিব লাগে। কেৱল টকাৰ সংখ্যাতে থামোচ মাৰি থাকিব নালাগে। মোৰ বোধেৰে ৩ হাজাৰৰ ঠাইত ডেৰ হাজাৰ কৰিব লাগে। দৃনীতি পৰায়ণ হৈছে বুলি নকৈ বহল দৃষ্টিভঙ্গীৰে চাব লাগে।

(সময়ৰ সংক্ষেত)

বিহাৰ, গুজৰাট উৰিষ্যা আদিৰ দৰে আমাৰ ইয়াতো Residential type of Education ত জোৰ দিব লাগে তেতিয়াহলে শিক্ষক আৰু ছাত্ৰৰ মাজত ভাল সমন্ত্ৰ ঘটিব। একেলগে বসবাস কৰাৰ পৰা দৈনন্দিন জীৱনৰো বহুত কথা শিকিব

পাৰিব। আৰু তেতিয়া হলেহে শিক্ষাৰ সানদও উন্নত, হব। এই বছৰ মেট্ৰিক পৰীক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা প্ৰায় ৭০ হাজাৰ আৰু P.U. প্ৰীক্ষাৰ্থীৰ সংখ্যা হৈছে ৬১ হাজাৰ তাৰো ৯৭ জনেহে প্ৰথম হৈছে মাত্ৰ।

(সময়ৰ সংক্ষেত)

এইথিনিকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কবি মোৰ বক্তবাৰ সামৰণি মাৰিলো গ

★Shri Md Azad Ali — মাননীয় উপাধ্যক মহোদয়, শিক্ষা বিভাগৰ কত্ৰী প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি মই কওঁ যে এই বিভাগটো জাতীয় জীৱনৰ কাৰণে ঘৰ গুৰুত্ব পূৰ্ণ বিভাগ। কিয়নো জাতীয় জীৱন গঠন কৰাত এই বিভাগৰেই দায়িত্ব বেছি। কিন্তু এই বিভাগ আজি বাৰ্থ প্ৰমাণিত হৈছে। মানহৰ জীৱন ধ্বংসৰ ফালেহে ঠেলি দিছে। এই বিভাগটো দ্নীতিৰ এটা আজ্ঞা হৈ পৰিছে। এই বিষয়ে বহুত সদস্যই বহুত কথাই কৈছে। এই বিলাক পুনৰ কৈ মই সময় লব নোখোজো।

মই কেৱল এটা কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো। আমাৰ মাদ্রাছা শিকাৰ কাৰণে এখন বোৰ্ড আছে কিন্তু আজি বছদিন ধৰি বোৰ্ড কানো চেক্ৰেটাৰী নাই। Secretary নোহোৱাকৈ Board কেনেকৈ চলিব আৰু শিক্ষা বাৱস্থা কেনেকৈ নিয়ৰিকৈ চলিব মই কব নোৱাৰো। আজি ১০/১৫ বছৰ ধৰি এই মাদ্রাছা স্কুলবোৰ কোনোৱেই প্ৰিদুশ্ন কৰা নাই।

Shri Joy bhadra Hagjer—মালাছা বোড'ৰ চেকেটাৰী আছে নহয় ?

Shri Md. Azad Ali — কিন্তু পৰিদৰ্শনৰ কাম আৰু ১০।১৫ বছৰ ধৰি হোৱা নাই। গতিকে পৰিদৰ্শন নহলে কাম-কাজ কেনেকৈ চলিব পাৰে আমি নাজানো। শিক্ষাৰ মানদণ্ড কেনেকৈ উন্নত হব ভাবি নাপাওঁ।

Shri Syed Ahmed Ali—মাদ্রাছা বোড ব চেক্রেটাবী ছদা চাহাব আছে।

Shri Promode Chandra Gogoi উপাধ্যক্ষ মহোদয়, Officers Gallery ৰ ফালে pointed out কৰি দিয়াটো Objectionable.

Shri Md Azad Ali —Additional Secretary বন্ত মান নাই বুলি জানো । এতিয়া যদি Charge লৈ আছে নাজানো । মাদ্রাছা শিক্ষা সম্বন্ধে এই বিলাক অন্ত্যনান কৰি চায় যেন। মাদ্রাছা এডুকেশ্যনক অৱহেলা কৰিছে। মাদ্রাছা এডুকেশ্যনত

Speech not corrected

এজন মাত Assistant Inspector আছে। সেই বিলাক্ত Inspector দিক লাগে। এই মালাচা এডুকেশানৰ মান উন্নত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

উপাধ্যক মহোদয়, এই শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত নানা অৱহেলাৰ কথা আমি শুনি আহিছো। কোকৰাঝাৰৰ D.I ৰ বামৰাজত চলি আছে। এজন শিক্ষকক কেনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল, সেই বিবাৰ কওঁ। কোকৰাঝাৰৰ D.I, S.I ৰ বিৰোদ্ধে অভিযোগ কৰি জনসাধাৰণে মন্ত্ৰীৰ ওচৰত দৰখান্ত দিছিল। তেখেতে কেনেকৈ grant ৰ টকা এই স্থুল চেক্ৰেটাৰীৰ পৰা লয়; আৰু কেনেকৈ পইচা লৈ শিক্ষকক বদলি কৰে ইত্যাদি বিষয়ত যথোপযুক্ত বাৱস্থা লবৰ কাৰণে মন্ত্ৰীলৈ দৰখান্ত দিছিল। সেই দৰখান্ত D.I. লৈ পঠিয়াই দিয়াৰ পিচত D.I আৰু S.I. জনে ১৯৬৯ চনৰ ৩ মে তাৰিখে পলাশ কান্দিৰ এজন শিক্ষকক মাতি আনি কমত ভবাই দৰ্জা বন্ধ কবি দিলে। তাৰ পিচত দৰখান্ত খুলি দেখুৱালে—"এই দৰখান্ত তুমি লিখিছা, দৰখান্ততে লিখি দিয়া এই অভিযোগ মিছা, S.I. আৰু D.I. এ দাণ্ডা লৈ আছে। এই দৰে D.I.এ শিক্ষকক হতাশ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

Shri Mohidhar Pegu—উপাধ্যক্ষ মহোয়ে, শিক্ষা সম্পর্কে, সদনত
বিটো মঞুবীৰ দাবী উত্থাপন কৰা হৈছে, দেই মঞুবী দাবী সমর্থন কৰি কেইবাৰমান কথা কৰ বিচাৰিছো। এটা কথা শিক্ষাৰ যথেষ্ট প্রগতিৰ কথা আলোচনা
কৰাটো, ডাঙৰ কথা আৰু মান্তহৰ কাৰণে বৰ সম্ভৱপৰ কথানে? উকলি যোৱা ২০
বছৰৰ ভিতৰত নানা বকমে চক্রান্তজ্জৰিত লোকে মুখ চলাই আহিছে- শিক্ষাৰ
প্রণালী কেনেকৈ উন্নত কৰিব পাৰি? কিন্তু এতিয়ালৈকে ফলতঃ একো নোপোৱাত
আক্ষেপ। নীতি সম্পর্কে কবলৈ যাওঁতে এষাৰ কব পাৰি যে আজি আমাৰ শিক্ষা
নীতি ছই মুখীয়া শিক্ষা নীতি হৈছে। এটা হৈছে দাধাৰণ প্রাইমেবী স্কুল বোৰন
কোনো প্রকাৰৰ উন্নতিৰ চিন্তা দেখা নাপাওঁ। ঘৰ-ছৱাৰ ভাল নহয়, যথেষ্ট শিক্ষক
নাই। তাৰ বাহিৰেও গ্রামাঞ্চলৰ উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্রত—উচ্চ মাধ্যমিক স্কুল, কলেজ
হৈছে, কিন্তু সেই বিলাকৰ অৱস্থা তক্রপ। ঘৰ-ছৱাৰ নাই, শিক্ষকক কম আছে,
দৰমহা নাই এই অৱস্থা হৈছে। ইয়াৰ কাৰণ কি হব পাৰে? ইয়াৰ কাৰণ এই যে ঘৰছৱাৰৰ আচবাৰ একেবাৰে ভাল নহয়, আৰু আৱশ্যক পৰিমাণৰ শিক্ষকক নাইকীয়া
হৈছে। প্রাইমেৰী স্কুলৰ জীৱনৰ নিৰ্বাহৰ নিম্নতম দাবীও পূৰণ কৰিব পৰা নাই।

উচ্চ মধ্য ইংৰাজী স্কুলবোৰে সময়মতে মগুৰী নোপোৱাৰ কাৰণে বন্ধ হৈ যায়। শিক্ষক বিলাকে নিশকতীয়া হৈ জীৱন যাপন কৰিব লগাত পৰিছে; ফলত প্ৰাপ্য স্ববিধাৰ পৰাও বঞ্চিত হৈ থাকিব লগা হৈছে। বিশেষকৈ জনজতি আৰু পিচপৰা গাওঁ অঞ্চল সমূহত কলেজ দিব নোৱাৰে। আজি ২০ বছৰেও নহল। এইটোত চৰকাৰৰ সহযোগ নাই। অন্য হাতেদি মন্ত্ৰীসকলৰ, ডাঙৰ ডাঙৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ লবা-ছোৱালীক পঢ়াবৰ কাৰণে দেশী-বিদেশী ঠাচৰ "লৰেট কনভেক," পাইনমাউন্ট আদি স্কুলৰ অভাৱ হোৱা নাই। অভাৱ অহুভৱ কৰিছে কেৱল আমাৰ হজুৱা কিটাই।

Shri Kamakhya Prasad Tripathy—এই জ্লৰ উদ্দেশ্য বেয়া বুলি কলে ভূল হব।

Shri Mohidhar Pegu—আমাৰ শিক্ষাৰ শ্ৰেণীৰ বৈষমা ফ্টিকবাৰ কি অৰ্থ থাকিব পাৰে বুজিব নোৱাৰো। বৰ আক্ষেণৰ কথা এতিয়া বড়ো শিক্ষক নিযুক্ত কৰিছে; কিন্তু আজিলৈকে দৰমহাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। অহা এক তাৰিখুৰ পৰা Strike আৰম্ভ কৰিব। জানিও নজনা তাও ধৰাটো লাক্ষৰ কথা।

তুৰ্নীতিৰ কথা কবলৈ সাহদ নকৰো, কাৰণ লাজৰ কথা। এইদৰে নিজৰ মঙ্ছ চুবাই থোৱাৰ থাহিৰে আন একো হোৱা নাই।

> "কোনো মৰে মৃত্তহ ভাৰে, কোনো মৰে হাড়ে হাড়ে"।

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো এনে হৈছে।

Shri Upendra Nath Sanatan—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় মাননীয় সদস্য ডাঙৰীয়াই অনা কর্ত্তন প্রস্তারটোৰ বিৰোধিতা কৰি মই কব খুজিছো যে বৃটিছৰ দিনত অসমত যিমান স্কুলকলেজ হৈছে শিক্ষাৰ যিমান উন্নতি হৈছিল এতিয়া স্বাধীনতাৰ পিছত তাতকৈ বহুগুণে বেচি হৈছে আৰু শিক্ষাৰ উন্নতি হৈছে। কিন্তু এই স্ফুদীর্ঘ ২২ বছৰৰ ভিতৰত যিমান পৰিমাণ হব লাগিছিল সিমান হোৱা নাই। এটা কথা বৰ তুথ লগা যে আমাৰ Labour classৰ পৰা আজি পর্যান্ত এটা Graduate লবা ওলোৱা নাই আৰু পঢ়িবৰ কাৰণেও কোনো স্থবিধা পোৱা নাই। এটা কথাৰ দৃষ্টি আকর্ষণ কৰিব বিচাৰিছো যে other Backward communityত ৭টা মান cast পৰে তাৰ ভিতৰত ওপাও চাওতাল ইত্যাদি কিন্তু চাহ বাগানৰ Labour সকল নপৰে। এই ৭টা

জাতিৰ বাহিৰে বাকী বিলাকে একো হুবিধা নাপায়। এইবিলাক কি ধৰণৰ আইন হৈছে—এই classৰ লৰাছোৱালী বিলাকে কোনো Scholarship নাপায় গতিকে লৰাছোৱালী বিলাকে স্কুল এবিবলৈ বাধ্য হৈছে। আমাৰ সন্দেহ হয় যে আমাৰ Labour classৰ লৰাছোৱালীবোৰ শিক্ষিত হলে ভোট নাপাব বুলিয়েই হয়তো এনে কাৰ্য্য কবিছে কিন্তু আমাৰ মাজৰ পৰা এদিন নহয় এদিন Leader ওলাবই ওলাব, মহাত্মা গান্ধীয়ো পিছপৰা সম্প্ৰদায়ৰ পৰাই ওলাই আহিছে।

মই এটা কথাত আচৰিত হৈছো ডুমডুমা বা ডিব্ৰুগড় Circleত স্থলৰ কাৰণে ঠাই নাই, টকা পইচা দিয়া নাই।

Shri Jay Bhadia Hagjer- আমাৰ দিদ্ধান্ত অনুযায়ী এই স্কুল,

Shri Dulal Chandra Barua—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই নলগা নাওত জেং দি ফুৰিছে।

Shri Upendra Nath Sanatan—তাত ইমানবোৰ স্কুল আছে তাত ১২ বছৰ ধৰি স্কুল-কলেজ চলিছে, নেখেটাত যি ৩ খন High School আছে আজি ১২ বছৰ ধৰি inspection হোৱা নাই।

(সময়ৰ সংকেত)

ডুমড়ুমা circleত যি স্কুল আছে তাত বিশেষ ঠাই নাই। ডুমড়ুমা circle লৈ Deputy minister এবাৰ গৈছিল, তাতে Meeting পাতি বাইজে তাত এটা প্ৰস্তাৱ ললে যে তাত এটা Matriculation centre পাতিব লাগে নহলে বহু দূৰৰ পৰা ছাত্ৰ সকল আহি পৰীক্ষা দিব লগা হয়; এই মর্ম্মে ৰাইজে চৰকাৰলৈ এখন দর্খাস্ত দিলে আৰু তাত উল্লেখ কৰিলে যে এটা centre পাতিবৰ কাৰণে যিবিলাক condition দৰকাৰ সকলোবিলাক fulfill হৈ আছে। ইয়াত Bank, Postoffice, থানা আদিও আছে গতিকে Matriculation পৰীক্ষা দিবৰ কাৰণে

এটা centre অতি সোনকালে তাত আৰম্ভ কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো।

Shri Syed Ahmed Ali—এই সংক্রান্তত মই কব খুজিছো যে H. S. L. Certificateৰ পৰীক্ষাৰ centre Govt য়ে নিদিয়ে, Boardয়ে হে দিয়ে। সেই কাৰণে মই সেই দর্থান্ত খন পঠিয়াই দিছো।

Shri Upendra Nath Sanatan—Article 275 মতে grant আদি পোৱাত যিমান স্থবিধা পাব লাগিছিল সিমান স্থবিধা পোৱা নাই গতিকে গোটেই অসমত যিমান Tribal আছে সেই বিলাকে যাতে স্থবিধা পায় তাৰ বাবে চিন্তা কৰিব লাগে।

#Shri A. N. Akram Hussain: উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা বিভাগৰ তুৰ্নীতিৰ কথাকৈ শেষ কৰিব নোৱাৰি। ১৯৬৮ চনৰ ২৬ নভেম্বতে MLA ক যি Grant দিয়া হৈছিল, মোৰ সমষ্টিৰ বাম্নি গাওঁৰ L. P স্কুলত ১ হাজাৰ টকা sanction ন'হল যদিয়ো দেই স্কুলখনৰ নাম Approved list ত আছিল। গতিকে যিবিলাক Discrimination এই শিক্ষা বিভাগত চলি আছে সেই বিলাকলৈ নজৰ দিব লাগে আৰু আতৰ কৰিব লাগে। যি সকল SI আছে তেওঁলোকে স্কুলৰ শিক্ষক সকলক supervise নকৰে আৰু স্কুলবিলাক ভালদৰে পৰিদৰ্শন নকৰে কাৰণ বহু ক্ষেত্ৰত দেখা যায় প্ৰকৃত স্কুলৰ শিক্ষক জনে স্কুলত শিক্ষকতা নকৰি বাহিৰত বেলেগ কামত ব্যস্ত থাকে অৰ্থাৎ কাৰবাৰ কৰে আৰু অইন মান্তহক তাত শিক্ষক হিচাবে ৰাখি তেওঁৰ পৰা আধিয়া খাই। গতিকে এই বিলাক চাব লাগে।

এই বিভাগৰে স্কুলবিলাকৰ Governing Body এবাৰ form কৰাৰ পিছত আকৌ Notification দি নত্ন Governing body form কৰে। এই বিলাক আগবে বেমাৰ এতিয়া chronic ৰ নিচিনা হৈছে। গতিকে দেখা যায় এই বিভাগত মহম্মদ বিন টোগলক আৰু উমৰ থৈয়ামৰ ৰাজত চলিছে। এইদৰে Governing body এবাৰ select কৰাৰ পিছত আকৌ নাকচ কৰি নতুন Body form কৰাৰ বেমাৰটো আজি ২২ বছৰে চলি আছে।

আগাৰ L. P. স্থল বিলাকত যি বিলাক তথীয়া মান্তহৰ লথা-ছোৱালী পঢ়ে তেওঁলোকৰ অৱস্থা অতি শোচনীয় তাতে আকৌ বানবিধ্বস্ত। গতিকে মই কও এই

^{*}Speech not corrected

লবা-ছোৱালী বিলাকক বিনামূলীয়া কিতাপ পত্ৰ দি সহায় কবিব লাগে আৰু স্কুলত যিবিলাক uniform ৰ আবশ্যক দেই বিলাক বিনাপইচাত দিব লাগে। আমাৰ স্থূল বিলাকত যি বিলাক ছুখীয়া শিক্ষক আছে যাৰ ১০ বিঘা মাটি আছে তেওঁলোকক Land R. Remmission কমাই দিব লাগে।

আজি Text Book Production কেততো হুনীতি সোমাইছে। আজি জুনজুন-ৱালাব নিচিনাকৈ আমাৰ Text Book Production তো এই ত্নীতি ৰঘুমলাৰ নিচিনাকৈ সোমাই পৰিছে।

এইটো অতিৰাবলৈ অন্তবোধ জনাই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri Abala Kanta Goswami – উপাধ্যক্ষা মহোদ্য, শিকা বিভাগৰ ছুনীভিৰ বিষয়ে বহুতো কথাই কোৱা হৈছে। সেই বিলাক আংশিক ভাৱে সঁচা হলেও চৰকাৰে লাজতে তলমূৰ কৰিব লাগিব। এই বিভাগৰ হনীতিৰ বিধয়ে মইও বছত জানো, বহুতো গুনিছো যদিও হাতত উপযুক্ত প্রমাণ নাই।

পৰিদৰ্শক সকলে তেওঁলোকৰ অধীনস্থ শিক্ষক বা মাষ্ট্ৰ সকলৰ জৰীয়তে নিযুক্তিৰ কাবণে পয়ছা লোৱাৰ কথাও শুনা যায়। আমি নেজানে: কেনেকৈ এই পদিদুৰ্শক সকলে শিক্ষক সকলৰ পৰা সন্মান লাভ কৰিব পাৰে কেনেকৈ তেওঁলোকৰ কথা সলাব পাবে। মই দেই বিধয়ে বেচিকৈ কব নোখোজো। মাত্র আন কেইটামান কথাৰহে অবতাৰণা কবিব খুজিছো।

কোঠাৰী কমিশানৰ নিৰ্দেশ মতে আমাৰ ৰাজ্যত নিম্ন প্ৰাইমাৰী শিক্ষা চাৰি বছৰীয়া কৰিবলৈ ওলাইছে। কোঠাৰী কমিশ্যনে চাৰি বছৰীয়া শিকাৰ প্ৰচলমৰ লগতে আৰু নানা উপদেশ দিছে। শিক্ষক সকলক প্ৰশিক্ষণ দিবলৈ কৈছে আৰু উপযুক্ত সংখ্যক আৰু উপযুক্ত গুণ বিশিষ্ট লোকক শিক্ষক নিয়োগৰ কথা কৈছে। কিন্তু আমাৰ্ব চৰকাৰে পইচা থবছ কথা বিলাক বাদ দি প্ইচা খবছ নোহোৱা উপদেশ থিনি মানিবলৈ ওলোৱাত আমাৰ যে শিক্ষাৰ কিবা ভাল হব সেই বিষয়ে আমাব যথেষ্ঠ সন্দেহ আছে। আমাৰ সামাজিক অৱস্থাও এতিয়াও এনেকুৱা হোৱা নাই যে Pre primary Education ঘৰতে লাভ কৰি লৰা-ছোৱালী বিলাকে আগৰ যিটো পাঠ্যক্রম দেইটো চাৰি বছৰতে শেষ কৰিব পাৰিব। যিহেতু নগৰ কেইখন মানৰ বাহিৰে গাৱঁলীয়া অঞ্লত আমাৰ বাজ্যত Pre-primary School এতিয়াও নাই তেনে অৱস্থাত কোঠাৰী কমিশ্যনৰ নিৰ্দেশ মতে Primary education চাৰি বছৰীয়া কৰাৰ পৰিবৰ্তে আগৰ দৰে পাচ বছৰীয়াই কৰাটো আমি উচিত হব বুলি বিবেচনা কৰো।

দিতীয়তে হৈছে যে যিহেতু আমাৰ বহুতো High-School এতিয়াও Ad hoc. grant তে আছে দেইকাৰণে, দেই স্কুলবিলাক Class VIII লৈকে খুলিবলৈ চৰ-কাৰক অন্নতি দিছে। তাৰ পিছত Class IX আৰু X খুলিবলৈ অনুনতি নিদিয়ে। Board of Secondary Education এ দেই স্কুলবিলাকক Class IX আৰু X খুলিবলৈ অনুনতি দিব লাগে আৰু Inspector or D.P.I. সকলে তেনে কৰিবলৈ recommendation দিব লগা হয়। অনেক সময়ত দেখা যায় যে সংশ্লিষ্ট বৰম্বীয়া বিদয়া সকলৰ পৰা উপযুক্ত নিৰ্দেশ গলেও পৰিদৰ্শক সকলে সেই স্কুলবোৰ দোনকালে পৰিদৰ্শন নকৰে। সময় মতে পৰিদৰ্শন নকৰি ২/৩ বছৰৰ পিছত সেই বিষয়া সকলে Report দিয়াৰ কাৰণে সেই স্কুলবিলাকত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অনুমতি নোহোৱাকৈয়ে Class IX-X ত পঢ়ি থাকে, যদিও দ্বাচলতে তেওঁলোকে তাত পঢ়িব নোৱাৰে। কাৰণ তাত শিক্ষা দিবলৈ উপযুক্ত সংখ্যক শিক্ষক দিয়া হোৱা নাই।

(সময়ৰ সংকেত)

কিন্তু আমাৰ অভিভাবক সকলে ওচৰৰ স্কৃলতে লৰা-ছোৱালী বিলাকক পঢ়াবলৈ পালে—দূৰৰ স্কুললৈ পঠিয়াব হুখুজে আৰু এইটো স্থাভাবিক কথা। গতিকে স্কুল ভানেই হওক বা বেয়াই হওক নবম আৰু দশম মান শ্রেণী খুলিবলৈ অহুমতি নোপোৱা স্কুলতে লবা-ছোৱালী বিলাকে পঢ়িবলৈ লয় আৰু এই ৰক্ষেই শিক্ষাৰ মানো লাহে লাহে তললৈ নামি গৈ আছে। গতিকে এনেকুৱা স্কুলবোৰত দিয়া শিক্ষা উন্নত কৰিবলৈ হলে—সেই স্কুলবোৰক নবম আৰু দশম মান শ্রেণী খুলিবলৈ দিব লাগে। মই কব খুজিছো যে কোনো স্কুলক যদি সপ্তম আৰু অষ্টম মান শ্রেণী খুলিবলৈ দিয়া হয় তেন্তে সেই স্কুলক নবম আৰু দশম মান শ্রেণী খুলিবলৈ তাৰ পিচৰ বছৰতেই অহুমতি দিব লাগে আৰু যদি তাকে কৰা নহয় সপ্তম আৰু অষ্টম মান শ্রেণী খুলিবলৈকো অহুমতি দিব নালাগে।

এই প্রদক্ষতে মই এটা কথা উল্লেখ কৰিব খুজো—আজি ৭/৮ বছৰ মান হ'ল Elementary Education Board এ মাত্র ক আৰু থ শাখা থকা কিছুমান স্কুল মজুব কবি ৰাইজক স্কৃল পাতিব দিলে আৰু তেনে স্কুলো গঢ়ি উঠিল। উদ্দেশ্য আছিল এনে স্কুলত পঢ়া শেষ কবি লবা-ছোৱালী বিলাকে ওচৰবে তৃতীয়মান-শ্রেণীলৈ থকা স্কুললৈ যাব। কিন্তু সেইটো হৈ মুঠিল। সেহত মাত্র ক, থ মান শ্রেণী থকা স্কুলবোৰকে বাইজে সম্পূর্ণ স্কুললৈ স্কপান্তবিত কবিলে। গতিকে দেখা যার যে আধা পর্যায়ৰ স্কুলৰ আচনি কেতিয়াও কার্য্যকৰী হব নোৱাৰে। এইথিনিকে কই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Rani Manjula Devi-Mr. Deputy Speaker, Sir. I for myself do not like to indulge in personal criticism although there is every reason for it and I am also tempted to do so. But I am afraid that by personal criticism I may be bringing down the standard of debate of this House. Sir. education is a very important factor in our life. It is education, Sir, that differentiates man from the beast; it is education that elevates man to his fuller height; it is education, Sir, that brings in evolution of humanity. But unfortunately, we are not paying education due reverance and attention that it deserves. Sir, this amount of Rs, 17,51,00,000 and odd is not sufficient nor is the sum of Rs. 51 lakhs sufficient for technical education to deal with the gigentic task of educating our masses.

Education is neglected, Sir, at the very primary stage, at the school stage and at the college stage. The grants are held up, intentionally or otherwise, I do not know. I do not know whether they are held up at the Ministers level or at the Department by certain interested officials. I like to know the truth, Sir, because to-day, many of the school buildings have been blown up by storms, have been blown up by cyclones and have been burnt down by fire. I have witnessed the sad scenes and the children are roaming about the school compounds. It is a very sad thing. Only the other day, even the recurring grant is granted-only this month and the non-recurring grant is still held up. Sir, the other day, when I was in my constituency there was one erosion of a High School at Bohulpur which for the last 2 years was affected. Some Ministers went there personally and they promised some grants. Sir, this erosion has been there for the last few years and I personally made several demands and promise was also made to me, But nothing has come out of it. It is very sad

Now, I like to deal with youth frustration. I met some youths, students who are very frustrated and I am afraid the seed of

antinational feeling is sown by this very Department of Education by its negligence. I do not blame the youths; they are innocent, they are upright, they are straightforward and they want straightforward answers to their straight questions. They can be properly led if we show a little interest to them. The Education Ministry at the Centre has very rightly taken up the Youth Welfare along with general education, and I do feel that our Education Deptt. should also take up Youth Welfare not only along with education, but as a separate department by itself the Youth Welfare Department which will shape the youths of the future India and also shape the welfare of the country. Sir, the youths have no security; they have no social and economic security. This security must be assured to them. Sir I know that the nationalisation of banks has held out high hopes to a certain extent in rehabilitating these youths. specially the educated youths, who passed from the colleges. But the rigid rules of the banks are such that it is very difficult to get these loans. We must relax them in case of the students and we must go forward to meet the aspirations of youths and discuss with them to find out minds and the cause of this frustration among them. I know, Sir, because I met these youngmen in two or three occasions and I helped to make them see the true and right way of life. They were trying to indulge in some violent activities. I explained to them and they listened. In this way if we can take them to the heart and try to give a helping hand to them, I am sure we can remove this frustration from the youths who have passed from the schools and colleges. Sir, my earnest endeavour and request to the Govt. is that they should not take education in a light-hearted way. They must make a serious attempt and see that there is no corruption. Sir, there are serious cases of corruption and I will personally give them to the Minister since you do not give me further time to do it here.

Shri Jalaluddin Ahmad—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাব দেশত যি শিক্ষা প্ৰভিত চলি আছে এইটো মান্ধাতা যুগৰে প্ৰভিত, এই প্ৰভিত আজিও পৰিবৰ্তন হোৱা নাই। পৰিবৰ্তন শীল জগতত সকলো পৰিবৰ্তন হৈ আহে—পূৰ্থিবীৰ মান্তহ ৰকেটত বিচৰণ কৰি চজলোক পাইছেগৈ। এই চজলোকত বিচৰণ কৰাৰ দিনতো আমাৰ পূৰণা কলিয়া এলাকু লগা শিক্ষা প্ৰভিত্তেই চলি আছে। এই পদ্ধতি পৰিবৰ্তন নোহোৱাতো বৰ ছখ লগা কথা। এই শিক্ষা পদ্ধতি কেনেকৈ উন্নত হব তাৰ কাৰণে Education commission নিয়োগ কৰিব লাগে। আমি দেখো যে সাধাৰণ শিক্ষাৰ কাৰণে কোটি কোটি টকা খৰচ হৈ আছে। আমাৰ বিশ্ববিদ্যালয় হৈছে, যথেই পৰিমানে High Schools, যথেই পৰিমানে L. P. School হৈছে কিন্তু কাৰিকৰি স্কুল আছে। এই সংখ্যাটো বৰ কম গতিকে মই ভাবো এই প্ৰত্যেক জিলাতে ৩।৪ খন মান কৈ কাৰীকৰী স্কুল স্থাপন কৰিলে ভাল হয়। আৰু তাৰ দ্বাৰা চাকৰী পাবলৈ স্বিধা হব আৰু আৰ্থিক ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি যাব পাৰিব।

উপাধাক মহোদয়, দময় বব কম। মই এতিয়া শিকা বিভাগৰ কিছুমান হুনীতিক কথা কব খুজিছো। মোৰ দমটিব খৰকীভূংবা গাৱত এখন প্ৰাইমাৰী স্কুল আছে। তাৰ শিক্ষক জন বহুদ্বৰ পৰা আহিব লগা হয়। দেই কাবণে ৭ দিনৰ ভিতৰত মাজ ২ দিন মানহে স্কুলত উপস্থিত থাকে। কিন্তু Attendance Register ত তেখেতক দদায় Present থাকে। এই কথা এদিন Secretary জনে এই কথা কোৱাত তেখেতক লগত দৰবা দৰবী লাগিল।

Mr. Dy. Speaker - ऋन अनव नाम कि ?

থৰকী জুংৰা' প্ৰাইমাৰী কুলৰ শিক্ষক বিলাকক ৬ মাহব ভিতৰত Transfer কৰে দ আৰু কিছুমান শিক্ষকৰ Appointment লোৱাৰ দিনৰ পৰা Retire হোৱা দিনলৈকে Transfer নহয়। মই এই কথাৰ কাবণে শিক্ষামন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

মই আগতেও বিধান দভাত কৈ আহিছো যে মোৰ সমষ্টিত ৮০ লাখ জনসংখ্যাৰ ভিতৰত মাত্ৰ এখন হে High School আছে। এই High School খনত ৫০০ টকা মঞ্জুৰী পাইছে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অন্তৰোধ কৰিছো যাতে তেখেতে এই খন full fledgedকৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। মোৰ সমষ্টিত কেইবাখনো Venture L.P কুল আছে এই বিলাক চৰকাৰে লব লাগে। মোৰ সমষ্টিত তথন M. E Madrassa আছে। তাৰ ছাত্ৰ সংখ্যা ক্ৰমে ৫০ আৰু ৬৫ জন। এই তথন কুল ১৯৬৭ চনতে প্ৰতিশ্বা কৰা। এই School তুখন কোনো দিন D.I চাহাৰে

পৰিদৰ্শন নকৰে। পৰিদৰ্শন কৰিব কেনেকৈ—D.I চাহাবে ব্ৰন্ধুত্ত নদী পাৰ হবলৈ ভয় কৰে। এই সম্পৰ্কে দোনকালে D.I পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ে নিদেশি দিব লাগে। ...আৰু আমাৰ অঞ্চলত দেখিছো যে যোৱা ১০৷১২ মাহৰ ভিতৰত হ খন Primary Schools ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত জাহ গল। সেই বিলাকৰ চিনচাব এতিয়া নদীৰ পাৰত আছে আৰু সেই বিলাক স্কুল নদীৰ পাৰতেই স্থাপন হৈছে। তাৰ পাছত দিদিনা ধুমুহাত আকৌ তিনি খন Primary Schools একেবাৰে ধুলিদাৎ কৰি পেলাইছে। এই থিনিৰ কাৰণে মই শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰীমহোদয় দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।—

(সময়ৰ সংকেত)

আৰু এক মিনিট পময় দিব লাগে ছাৰ 4

আমি দেখিছো যে অসমৰ ভিতৰত বহুতো M. E. School আছে, তবি সম-প্যায়তে আছে M. E Madrassa আৰু M.V Schoolৰ সমপ্ৰ্যায়ত আছে M.V Madrassa কিন্তু অসমত মাত্ৰ ছই তিনিখন M,V Madrassa School আছে। গতিকে এই কেইখনৰ প্ৰতি চৰকাৰে চোকা নজৰ ৰাখি সোনকালে মঞ্ৰী দিব বুলি আশা ৰাখি মই কৰ্ত্ৰ প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Moulana Abdul Jalil Chowdhury—সর্ব প্রথমেই সাধারণ শিক্ষা। ২য় হলো Special শিক্ষা আ সাধারণের উর্দ্ধে শিক্ষা। Special education এও Social terms আছে। সেই সম্পর্কে আমি বিশেষ কিছু বলতে চাই না। আমি General Education সম্বন্ধে কিছু বলতে চাই। এবং মাজাসা শিক্ষা সম্বন্ধেও কিছু বলতে চাই। কারণ ভারতবর্ষের মধ্যে আসামের মাজাসা ২য় স্থান লাভ করেছে। M. A. class মাজাসায় ও Government এর aid পাওয়া যায় নাই। আসামের শিক্ষা বিভাগের দারা এই মুসলিম সমাজ—এবং মাজাসা শিক্ষার জন্যে সর্কার আরও সাহায্য করা উচিত। M. A. class যাহাতে University তেও Arabic এর মাধ্যমে হয় তার জন্যে চেষ্টা করা উচিৎ। মন্ত্রী মহোদয়ের এই বিষয়ে আমি দৃষ্টি আকর্ষণ করি। আর তা নাহলে মুসলমান সমাজের সহিত Intrigity রাখা হবেনা।

Shri Bhubaneswar Borman--উপাধাক্ষ মহোদয় মই এটা

স্পষ্টিকবণৰ কাৰণে কৰ বিছাবিছো—যে মাননীয় সদস্যই বিধান সভাৰ সদস্য হোৱা পাছতো সেই স্কুলত শিক্ষকতা কৰি আছে নেকি ?

(A voice—এইটো কেলেই ?)

আমাক লাগে। কাৰণ আইন আছে যে Schoolত Master কাম কৰাৰ পাছত বিধান সভাৰ সদস্য হলে, সেইটো Resign দিব লাগে।

Shri Atul Chandra Goswami—সেইটো Special School হিচাবে সেইটো দিয়ে; কিন্তু তাত Aided দিয়া হৈছে।

Moulana Abdul Jalil Chowdhury— মাজাসা Arabic এর জন্ম একজন করে Sub Inspector রাখা প্রয়োজন। Inspector for classical Language এর জন্ম ২ জন Inspector রাখা প্রয়োজন। তাই সর্ব প্রথমে সরকারের কর্ত্ব্য Primary Level এ যাতে শিক্ষার জন্ম উন্নতি করা হয়। তাই আমার মনে হয় যেন একটা Scheme তৈরী করা দরকার যার দারা সর্ব নিরক্ষরতা দূর করা যায়। দেশের সর্ব এ সর্ব প্রেণীর লোকের যাহাতে নিরক্ষরতা দূর করা যায় সেই দিকেই সরকার যেন দৃষ্টি দেন। তাহলে দেশ তথা সমগ্র জাতির উন্নতি হবে। তাই সেদিকে আমি শিক্ষা বিভাগের দৃষ্টি আকর্ষণ করি।

গোলমাল

তাই সব আ Primary Education Development এর জন্ম সরকারের যথাসাধ্য চেষ্টা করা উচিৎ।

Shri Kehoram Hazarika—তেখেত এখন স্কুলৰ Head Master হৈ আছে বুলি জানিছো, কথাটো জানিব পাৰোনে ?

Shri Atul Chandra Goswami — উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাবিভাগব দূর্নীতি সম্বন্ধে মই নিজে এজন শিক্ষক হিচাবে কবলৈ হখ লাগে।

কিন্তু অসমৰ শিক্ষা বিভাগটো এনেকৈ গেলিপটি গৈছে যে তাৰ গোন্ধ নলও বুলিলেও সকলোৰে নাকত এই গোন্ধ লাগে । আমাৰ আজি শিক্ষাধিকাৰৰ ওপৰত vigilance কমিটিয়ে যি ৰিপোৰ্ট দিছে তাক যদি সদনৰ tableত ৰখা হয় তেনেহলে বৰ্ত্তমান শিক্ষা বিভাগত কিমান টকাৰ অপচয় কৰিছে বুজিব পাৰিব।

প্রশ্ন ছপোৱাৰ ক্ষেত্ৰত anti corruption ধৰিছিলত – R R Das বুলি এজন লোক, তেওঁ এতিয়া অৱসৰ গ্রহণ কৰিছে —তেওঁ সহযোগত কলিকতাৰ এখন farmত যিখন farmৰ কোনো ইয়তা নাই।

Vigilance Commissioner, Anti Corruption 31/4 Durgacharan Street, Calcutta-6

১ লাথ টকাৰ প্ৰশ্ন ছপাবলৈ দিয়া হল আৰু R. Dasক তাত ১ মাহ বহুৱাই ৰাখিলে প্ৰশ্ন কেনেকৈ ছপোৱা হয় চাবলৈ আৰু তেওঁৰ লগত শিক্ষা বিভাগৰ অধিকৰ্তাই ১২ হাজাৰ টকা খৰছ কৰিলে।

ইমানখিনি থকা স্বত্বেত, vigilance কমিটিৰ বিপোর্ট থকা স্বত্বেও শিক্ষা মন্ত্রীয়ে কিয় তেওঁক অধিকর্তাৰ দায়িত্ব দিলে ? অকল সেয়ে নহয় এই শিক্ষাধিকাৰ জন শিক্ষা বিভাগৰ চেক্রেটাৰী হৈ থাকোতে অর্জুন গুৰুং আৰু UD Assistant R. N. Goswami বহুতো অপকাৰ কৰি ছিল । তাৰ পিচত মাখন দাসক চাপৰৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ চৰকাৰী খৰচ কৰি পঠাইছিল । মাখন দাসৰ শহুৰেকে লিখা চিঠি এখন মোৰ হাতত আছে ।

Mr. Deputy Speaker—Mr. Goswami, will you please pass it on?

Shri Atul Chandra Goswami – Yes, I am sending it. তাৰ পিচত তুজন লোকক অস্থায়ীভাবে নিয়োগ কৰিলে, তেওঁলোকে চাকৰী নকৰাকৈয়ে দৰ্মহা পায় আছে। তেওঁলোক হল পত্ন শৰ্মা আৰু

হৰেণ শৰ্মা। শিক্ষা বিভাগৰ মুৰব্বী জন এনেকুৱা হলে D. I., S I. সকল কেনেকৈ ভাল হয়। এই বিভাগত এনেকুৱা এজন লেটেৰা মানুহ বহুৱাই ৰখাত তাত পৰিস্কাৰ কৰা টান হৈ পৰিছে।

আনহাতে শিক্ষাবিভাগত ৰাজনৈতিক কাৰণো সাঙ্বী দিয়া হৈছে।
দৰং জিলাৰ তেজপুব উপনিৰ্ব্বাচনত শিক্ষা বিভাগৰ আলহাজ চাহাবক কিয়
পঠিওৱা হৈছিল মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক হৃধিব খুজিছো। ৫ মাইল গাৱলীয়া
ঠাইত সোমাই তেওঁ বিজয় ভাগৱতীৰ কাৰণে মুছলিম ভোট কেনভাচ কৰা
নাছিল নে ? তেখেতৰ tour diary চালে হয়তো অন্য কথাহে লিখা
থাকিব। তাৰ পিচত শিক্ষা বিভাগে L. P. স্কুলৰ gradation লিপ্ত
তৈয়াৰ কৰিলে ১৯২৫ চনতে। নগাও জিলাত ৬৩-৬৪ বছৰ পৰ্য্যন্ত
শিক্ষকতা কৰি আছে। তেওঁলোকৰ ওচৰত চৰকাৰৰ সম্বন্ধ থকা বাবে
তেওঁলোকক retice কৰিব দিয়া হোৱা নাই।

Shri Joy Bhadra Hagjer—নাম কেইটা কওক।

Shri Atul Chandra Goswami— দিয়া হব, কিতাপখনকৈ দিয়া হব। তাব পিচত শিক্ষা বিভাগৰ চেক্ৰেটৰী অফিচৰ এজন Supdt. R. N. Goswami ক suspend কবিলে। কিন্তু কি rule ত কবিলে নাজানো। rule মতে ১৫ দিনত কৈফিয়ং তলব কবিব লাগে কিন্তু তেওঁৰ ৪৮ দিন পিচত কৈফিয়ং তলব কবা হ'ল। কৈফ্ৰিয়ং দিলে কিন্তু একো ব্যৱস্থা নহ'ল।

(সময়ৰ সংকেত)

তেওঁৰ ঘৈণীয়েক ছলু ৰাণী গোম্বামীয়ে ২৬/১২/৬৭ তাৰিখে এখন দৰ্থাস্ত দিলে । দৰ্থাস্ত মৰ্মে D. P. I. গোপাল শৰ্মা বৰুৱাৰ দ্বাৰা অন্তুসন্ধান কৰি বিপোৰ্ট দিলে কিন্তু তেওঁৰ বিপোৰ্টটো বিবেচনা কবা নহল ।

শিক্ষা বিভাগৰ হাইস্কুল বা কলেজ বা বিশ্ববিভালয় সকলোতে স্জন তোষণৰ ব্যৱস্থা হৈছে।

(সময়ৰ সংকেত)

ডিক্ৰগড় বিশ্ববিচ্চালয়ৰ librarian ৰ post থালি হ'ল । তাত অৰ্থ সচিবৰ ভায়েক এজনে দৰ্থাস্ত কৰিলে কিন্তু তেওঁ অহ তাসম্পন্ন নহয় গতিকে Post টে! Deputy Librarian লৈ convert কৰিলে।

(সময়ৰ সংকেত)

শিক্ষা বিভাগৰ দ্নীতি সম্পর্কে কোৱাত ৰাণী মঞ্জ্লা দেবী বা মাননীয় সদস্থ সকলে ছথ পাইছে। মই নিজে ১২ বছৰ শিক্ষকতা কৰিলো। মই Member ৰ কাৰণে nomination পোৱাব লগে লগে চাকৰীৰ পৰা খেদিলে কিন্তু মৌলনা জলিল চৌধুৰীৰ ক্ষেত্ৰত এই rule নাখাটিল। তেখেত MLAত আৰু Special স্কুল এখনৰ Principal. তাৰ কাৰণে মোৰ আপত্তি নাই।

(সময়ৰ সংকেত)

কিন্তু M L A আৰু Principal হিচাবে ছয়োফালৰ পৰা দৰ্শহা পালে আপত্তি আছে। ইয়াকে কৈ দামবণি মাৰিলো।

Shri Giasuddin Ahmed: Mr. Deputy Speaker Sir, I do not to take much time of the House. I want to say that the working of this Deptt. can be compared with that of Mohammad Bin Tuglak. What I mean is that the activities of this Deptt. is worse than that of Mohammad Bin Tuglak: This Deptt. which is the most important nation building Deptt. is going on without any policy. Have we got any policy? I do not think that they can answer in the affirmative. This Deptt. has got no policy. It is moving just like a Barometre. It is like the radarless boat moving about without any aim and only Providence knows where it is leading us to. After 23 years of independence we have achived a slightly more than 27 per cent of literacy. This is most deplorable condition in the field of education. Then again whatever percentage we might have achieved in the field of literacy is not equitably distributed. I am sorry to mention again about that sick man of the State of Assam i.e. the District of Goalpara. The figure shows the percentage of literacy in the District of Goalpara is the lowest in Assam and times without number we appealed to the Government to take some special measure to remove this disparity. But, unfortunately, nothing has been done. I heard the hon'ble Minister in-charge of Education saying that the percentage of literacy is not lowest at present. But here is the figure for 1961. It is 21.1 and whereas in Sibsagar it is 34.3 that is the highest. Even that is not sufficient; it is not adequate. All the districts should be given equal opportunities and that disparities must be removed. Now I pass on to the next item-Text Books. Sir, This state of ours is inhabited by different religious, linguistic, cultural and racial groups of people. Assam is just like a miniature India and for the sake of national integration Text Books should be thoroughly revised. Perhaps I would not have much time to go into the details. Simply I would submit that the Text Books should be prepared in such a way that it can help national integration. There should not be any attempt of cultural conquest by any group of people over another group of people. That will sow seeds of discord and dis-unity. So, Text Book should be thoroughly changed and it should be prepared in such a way so that we can achieve national integration without (Bell rang) The next point I would say regarding corruption in the field of education. There is a regular taxation over the L. P. School teachers. Whenever any superior officer, say, S.I. or D.I of Schools require some money for his daughter's or son's marriage or for some other purpose, he just begins to pass transfer orders such as A is transferred to that place, B is transferred to that place, X is transferred to some other place. In this way he creates a havoc in his jurisdiction. Whenever a transfer order comes this poor, unfortunate L. P. School teachers rush to the officer concerned just to cancel or revise the transfer order. (Bell rang) And the officer concerned reaps a bumper harvest. With these words, Sir, I Support the Cut Motion.

* Shrimati Pranita Talukdar--মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষকৰ ময়ৢৰীৰ
 শিতানত যি প্রস্তাৱ আহিছে সেই সম্পর্কে তৃআয়াৰ কথা কব খুজিছো। আজি

^{*}Speech not corrected

আমাৰ শিক্ষাৰ মানদন্ত উন্নত হবলৈ হলে শিক্ষাৰ শিতানৰ বেছিহে ছোৰ দিব লাগিব। আজিৰ লৰা-ছোৱালী ভবিষ্যতে দেশৰ গৰাকী হব। গতিকে আমি অ-শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰি লৰা-ছোৱালীবোৰক উপযুক্ত কৰি গঢ়ি তুলিব লাগিব। আজি শিক্ষা নীতি সম্পৰ্কে এই সদনত বহুত সমালোচনা হৈছে। আজি ল'ৰা -ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অৱহেলা কবিলে নহৰ। আজি মাননীয় সদস্য প্ৰপ্ৰেমধৰ বৰা ডাঙৰীয়াই কোৱা কথাখিনি ময়ো দোহাবিছো। ঘৰৰ ভেটি ভালকৈ সাজি নললে ঘৰ সম্ভাত ঠিক নহয় তেনেকৈ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো সেই একেই কথা। আমাৰ শিক্ষাৰ ভেটি হৈছে প্ৰাথমিক শিক্ষা। যদি প্ৰাথমিক শিক্ষাই ভাল নহয় তেন্তে ভবিষ্যতে শিক্ষাৰ উন্নতি সাধন কৰা কষ্টকৰ হৈ উঠে। L.P. School বিলাকত ৫টা শ্ৰেণী আছে কিন্তু কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত মাত্ৰ এজন শিক্ষকেহে চলাব লগীয়াত পৰে ক্লাত সৰু সৰু লৰা-ছোৱালীবোৰৰ বহুত অহ্ববিধা হয় গতিকে এজনীয়া শিক্ষকৰ স্কুল বিলাকত অন্ততঃ চুজন শিক্ষক দিয়াব ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ইয়াৰ কাৰণে Addl Post Sanction কৰিব লাগে।

দ্বিতীয় কথা হৈছে L.P. M.E. আৰু IVI.V, স্কুল বিলাকত পৰিদৰ্শনৰ ভাল ৰাৱস্থা কৰিব লাগে। স্কুলবিলাক বছৰেকত অন্তত: ১/৫ বাৰ পৰিদৰ্শন কৰাটো প্ৰয়োজন। দেয়ে হবলৈ হলে S.I. আৰু A.S.I. ব সংখ্যা বঢ়াব লাগে আৰু তেওঁলোকৰ T. A. ও বঢ়াব লাগে যাতে স্কুলবিলাক ভাল পৰিদৰ্শন হয়।

আকৌ বহুত L.P. স্কুলত বাচনি Committee এ মজুৰ কৰি দিয়া কিতাপৰ বাহিৰেও অন্য কিতাপো শিকোৱা হয়। এই ক্ষেত্ৰত প্ৰাথমিক শিক্ষা বাডে বিশেষ নজৰ দিয়া উচিত। আকৌ স্কুলৰ আচবাব-পত্ৰৰ ফালেও নজৰ দিয়া দৰকাৰ। এইবোৰ যাতে বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষই যোগান ধৰিব পাৰে তাৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

Damage Grant ৰ ক্ষেত্ৰত, ধুমুহা আদিত ভাঙি যোৱা স্কুল ঘৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে দিয়া টকা সময় মতে নাপায়। উদাহৰণ স্বৰূপে ১৯৬৭ চনত সৰভোগৰ পশ্চিম বৰনগৰ হাই স্কুলৰ Building আজি ৩ বছৰেও সম্পূৰ্ণ কৰিব পৰা নাই। মই সেই স্কুলৰ বাবে ৩০ হাজাৰ মান টকা দিয়াৰ বাবে চৰকাৰক অন্তবোধ কৰিলো।

আজি Admission ৰ ক্ষেত্ৰত এটা Strict Policy লোৱা দৰকাৰ।
Non-Recurring Grant দিয়াৰ ক্ষেত্ৰতো নজৰ দিবলৈ অন্ত্ৰোধ জনালো। Back
ward ঠাইবোৰৰ ৰাইজে সৰহ Donation দিব নোৱাৰে। গতিকে সেইবিলাকত
ভালদৰে মঞ্জৰি দিব লাগে।

সংভোগৰ বৰনগৰ কলেজত আজি ২ বছৰ আগতে বজ্ৰপাতত ২ জনৰ মৃত্যু হ'ল। কিন্তু আজি ইমান দিনেও Anti-lightning ব ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই।

(नगग्नद मरदक्छ)

ইয়াকে কৈ মই কৰ্ডন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামবণি মাৰিলো।

*Shri Sarat Chandra Goswami নাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদ্য, শিক্ষাৰ শিতানত ২০ কোটি টকাৰ যি বাজেট উথাপন কৰিছে দেই দন্দভত মই ছ্যাৰ কৰ্ব খুজিছো। স্বাধীনতাৰ প্ৰথম মৃহত্তি যিখন দেশত শিক্ষাৰ শিতানত প্ৰায় ১ কোটি টকা ধৰিছিল—আজি ২০ বছৰৰ পিচত দেই ৰাজ্যখনৰ শিক্ষাৰ বাজেট হৈছে প্ৰায় ২০ কোটি টকা। বছৰত শতকৰা ১০০ ভাগ বৃদ্ধি পোৱা এটা বিভাগত নিশ্চয় গৌৰৱ কৰাৰ স্থল নোহোৱা নহয়।

এই সংক্রান্তত সদনৰ সদস্য সকলে যিবিলাক ক্রটি বিচ্যান্তিৰ কথা উল্লেখ কবিছে সেইবিলাক মই দোহাৰিব নোখোজো। বিভাগক মই এইটো কব খুজিছো যে, শিক্ষাৰ নিচিনা এটা বিভাগত ইমান বিলাক জটি বিচাতি সঁচা-ছওক বা নহওক এই কথা বিলাক ওলোৱাতো নিশ্চর কাৰো কাবণে গৌৰৱৰ কথা হব নোৱাৰে। কিছুমান বিভাগ জনসাধাৰণৰ মাজত দুৰ্নীতি প্ৰায়ণ বুলি চিবকাল ক্ষিত থাকে। আজি যদি দেই বিলাকৰ লগত শিক্ষাকো সাঙু ৰি লবলগা অৱস্থা হয়-তেতিয়া বিভাগৰ कर्त्वरा इव न्हेरिनांक नृतीकवन किवरिन भाषामात्म (हुए) कवा । मेरे अरे विषया শিকা বিভাগক কব খোজো যে, শিক্ষা বিভাগৰ যি মহতী কাম এই কামৰ আন আন বিভাগৰ লগত তুলনা হব নোৱাৰে ৷ – আজি মাত্ৰহৰ কাৰণে দেইটো প্ৰয়োজন ৷ আজি যদি মেভিকেল বিভাগৰ চিকিৎসা বিভ্ৰান্ত হয় তেতিয়া ৰোগীৰ মৃত্যু হয় किछ এইবোৰে এটা জাতিক নামাৰে। P. W.D. व काम বেয়া হলে बांछा বেয়া হব আৰু মাগতে অহা যোৱা কৰোতে কট পাব-যোগান বিভাগৰ Permit ভূল হলে কিছুমান মান্তবেহে ভোগ কৰিব কিন্তু এটা জাতি ধ্বংস হৈ নাযায়। কিন্তু আজি এই শিক্ষাৰ দামান্য ব্যতিক্ৰম হলে আজিৰ পুৰুষেই নহয় ভবিষ্যত্ব পুৰুষকো ধ্বংস্ব পথলৈ আগবঢ়াই লৈ যাব পাৰে। দেইকাৰণে ইয়াৰ গুৰুত্বৰ কথা মনত ৰাখি আজি শিক্ষা বিভাগটো যাতে নিয়ম মতে পবিচালিত কবিব পাবে সেইটোলৈ চাব লাগে i

আজি এই শিক্ষা বিভাগটোত কিছুমান অপবিহার্যা ত্রুটি আছে। আজি Directorate টো ১২ জনীয়া উচ্চতৰ বিষয়াৰে গঠিত। ইয়াৰোপৰি প্রায় বিলাক জিলাতে

^{*}Speech not corrected

এজন Inspector আৰু Additional Inspector থাকে। তেনে ক্ষেত্ৰতো যিবিলাক Grant আৰু যিবিলাক Scholarship যাব লাগে দেই বিলাক যাততে যাওতে ৬ মাহ বছেবেক হয়। এই হেমাহি কিয় আঁতিবাব নোৱাৰে। শিক্ষা শিতানত টকা কম কাবণে—টকা কম দিব পাৰে—কিন্তু যি থিনি যাব লাগে তাৰ ইমান হেমাহি হোৱাৰ কাবণ থাকিব নোৱাৰে। বিভাগ মানে মই মন্ত্ৰীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সকলোকে যুজাইছো।

Shri Joy Bhadra Hagjer - District wise নেকি ?

Shri Sarat Chandra Goswami: — Everywhere. মই এই প্রসংগত Govt. ক নীতিগত কেইটামান বিষয়ত দৃষ্টি আকর্ষণ কৰিব খোজো। আমাৰ বিত্ত-মন্ত্ৰী এতিয়া নাই। বিভ্ৰমন্ত্ৰীয়ে আজি তুই-তিনি বছৰৰ পৰা বাজেট বক্তৃতাত কয় শিক্ষাৰ যঠেষ্ট প্ৰদাৰ হৈছে—হুত্ব প্ৰদাৰী হৈছে। কিন্তু এতিয়া ইয়াক দৃঢ়িভূত কৰিব লাগে – মোৰ মনত এইটো পৰিস্কাৰ নহয়। যিখন দেশত শতকৰা গড়ে মাত্র ২৫ জন মান্ত্র বর্ণপৰিচিত হৈছে দেইখন দেশত এতিয়া শতকৰা ৭৫ জন মান্ত্ৰ বৰ্ণ অপৰিচিত হৈ আছে—দেইখন দেশত শিকাৰ মূলগত দৃঢ়িভূত কৰিবলৈ গৈ তাৰ সংকোচন ঘটোৱাটো কিমান দূৰ যুক্তি সংগত হব পাৰে তেখেত সকলে কেনেদৰে বুজে কব নোৱাৰো—মই নিজেও বুজিব নোৱাৰো আৰু আনকো বুজাব নোৱাৰো। আজি যেনেকৈ Deficit Grant নোপোৱা স্থলকে ধৰক—মাননীয় সদস্য গোদাই ডাঙৰীয়াই কৈ গৈছে যে, যিখন স্থলত আৱশ্যকীয় Permission, affiliation, recognition দিয়াৰ পিচত চৰকাৰৰ বিভাগে তাৰ দায়িত্ব লব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ গৰু ৰখীয়াৰ নিচিনা হব লাগে। 'পাউন' ৰখীয়াৰ নিচিনা হব নালাগে। 'পাউন' ৰখীয়াৰ কাম গৰু ৰথা-আৰু গৰু ৰখীয়াৰ কাম হৈছে যাতে তেওঁলোকৰ গৰুৱে অনিষ্ট কৰিবলৈ এবি দিব নোৱাৰিব আৰু তাৰ লগে লগে পেট ভৰাই খুৱাব লাগিব। এতিয়া বিভাগৰ কথা হৈছে যে, মাহহে M.L.A. ধৰি নিলেহে Recognition, Affiliation বা Permission দিয়ে। দেই মৃহত্তো আমাৰ দ্বকাৰ। নহলে কলমেই ভাংঙ নাথায়। এতিয়া আমাৰ বিভাগৰ কাম হৈছে এই বিলাকৰ প্রতিপালন কবাটো। এই মূল কথাটোত চৰকাৰক মই বিশেষ ভাৱে দৃষ্টি আকর্ষণ কৰিব খুজিছো। আজি আমাৰ শিক্ষাত যি শতকৰা ২৭ জন মাচহ বৰ্ণপৰিচয়ৰ যুগতে আছে। এই যুগত প্রাথমিক শিক্ষাত অধিক মনোযোগ দিব লাগিব। সেইটো আমি চাব লাগে। অৱশ্যে আমাৰ শিক্ষা বাজেটত মোটা-মুটি ভাৱে বিশ্ববিদ্যালয় আৰু কলেজ স্তৰত বাজেট আছিল ১ (কোটি টকা য'ত প্ৰায় ১০ হাজাৰ ছাত্ৰ আছে। তাৰ ৪০ গুণ ছাত্ৰ বেচি থকা যিটো মাধ্যমিক স্কুল তাত ধৰা হৈছে মাত্ৰ ৫ লাখ

টকা। অর্থাৎ প্রায় ৪০ গুণ বেচি আৰু য'ত ৪০ গুণ কম তাত ১৫০ গুণ থবছ কবিছে। প্রাকৃত য'ত শিক্ষা দিয়া হয় তাত মাত্র থবচ কৰা হয় ও গুণ—যিটোক-কোৱা হয় বুনিয়াদী শিক্ষা। বিটো বুনিয়াদী শিক্ষা নহলে গুণৰ তলা সাজিব নোৱাৰে। সেই শিক্ষা গুৰত আজি যিমানেই কমিচনৰ প্ৰামৰ্শ নানক সেই শিক্ষা কেতিয়াও নিথুত নিভাজ হব নোৱাৰে। চৰকাৰক মই আবেদন কৰিছো বে, আকৌ নতুনকৈ নিকাচ কৰি হলেও প্রকৃত শিক্ষাৰ গুণৰত গুৰুত দিব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

মই বেচি কথা কব নোখোজো। উপাধ্যক্ষ মহোদরে নিদিয়েও। এতিয়া ধবক আজি আমাৰ প্রাইমেনী স্কুলৰ যিটো বুনিয়াদ সেইটোত আমি কি পাও। আমান "লবেট' convent''ৰ কথা বাদ দি যাও মাত্র সোভাগ্যৱান কেইজন মানৰ, লবা 'হোৱালীহে উচ্চ শিক্ষাৰ কাৰণে তাত পঢ়ুৱাব পাৰে। ইয়াৰ বাহিৰে হাজাৰ হাজাৰ নিৰক্ষৰৰ এই প্রাথমিক স্কুলেই একমাত্র শিক্ষাৰ মূল। জাজি যদি সেই প্রাথমিক স্কুলেল চোৱা যায় আপুনি দেখিব তাত বদ স্বৰ্ণ সমানেই পৰে। তাব যিবোৰ সৰু সৰু ঘৰ যত এবেৰ আছে, এবেৰ নাই য'ত এজাল আছে এজাল নাই, য'ত দক্ষ সকু লবা হোৱালীয়ে ফটা পেন পিন্ধি নাকত সেপ্তেম্ব লৈ কান্ধত বস্তালৈ পঢ়িবলৈ যায় দেইটোৱেই বুজিব লাগিব প্রাথমিক স্কুল। যি প্রাথমিক স্কুলেই আজি শিক্ষাৰ বুনিয়াদ আৰু সেই বুনিয়াদৰ ওপৰতে নির্ভৰ কৰি ওপৰ মহলা তুলিছে, বিশ্ববিদ্যালয় কৰিছে। আজি বিশ্ববিদ্যালয় কৰি মোৰাৰ পেক্ষম দেখি কাউৰীয়ে পেক্ষম কৰাৰ নিচিনা হৈছে। এই ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা কেতিয়াও শিক্ষাৰ উন্নতি হব নোৱাৰে। মই ছুটী হলেও এই থিনি কথা কৈয়েই সামৰণি মাৰিলো।

Shri Pitsing Konwar—মধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা মঞ্বীৰ ওপৰত অনা কর্ত্তন প্রস্তারটো সমর্থন কৰি কওঁ যে শিক্ষা যেনেকৈ degenerate কৰিছে তাৰ পৰাই বুজা যায় যে এই গোটেই বিভাগটোৱেই deteriorate কৰিছে। মই এটা মাত্র উদাহবণ দিব খুজিছো—এখন স্থূলৰ এজন শিক্ষকে retire কৰিলে তেওঁৰ ঠাইত আন এজনক দিবৰ কাৰণে order গল D: I. এ কলে ৭০০ টকা দিয়া আৰু দিব নোৱাৰিলে গুছি যোৱা। দেই মান্তহজনৰ এতিয়াও চাকৰি হোৱা নাই। তেওঁ এই শংক্রান্তত ইয়ালৈ আহি ঘ্ৰি ফুৰিছে। আনহাতে আমাৰ স্থূল বিলাকত এনেয়ে শিক্ষক নাই। যিবোৰ স্থূলত তুজন শিক্ষককে আছে Deputed Vacancy বোৰত তাৰে এজন শিক্ষক নি আন ঠাইত দিছেগৈ। আমাৰ হাজৰীকা মন্ত্রী মহোদয়ৰ সমষ্টিত কঠালগুৰি গাৱৰ এল, পি স্থূল এখনত এজন শিক্ষক আছিল, তেওঁকো লৈ গল। এই ধৰণৰ administration শিক্ষা বিভাগত হলে কেনেকৈ হ'ব ? তাৰ

পাছত আমাৰ নদস্য শ্ৰীন্তৰেন দাস ডাঙৰীয়াই কৈছে যে S. I. সকলক appointment দিয়ে—তেওঁলোকে স্কুল চাব লাগে। আমাৰ হাজৰীকা দেৱৰ সমষ্টিত এখন এল, পি স্কুল আছিল, সেই স্কুল খন ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত লীন গল। কিন্তু ডিচেম্বৰ মাহলৈকে তাৰ শিক্ষকজনে দৰমহা পাই আছে। S. I. জনৰ লগত ভাগ কৰি টকা লয়। এয়াই হল আমাৰ চৰকাৰৰ টকাৰ ব্যৱহাৰ। তাৰ পাছত এই বিভাগৰ ঘুনীতি কেনে হৈছে চাওক। ১৯৬৭-৬৮ চনতে ধৰমতুল ৰামকৃষ্ণ বিদ্যালয়লৈ ৫ হেজাৰ টকাৰ মঞ্জুৰী দিয়া হৈছিল। এই টকাৰ ২ হেজাৰ স্কুলক দিলে আৰু ২৫০০ টকা S. I. জনে খাই থলে।

অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মাননীয় দদদা, দেই গৰাকী মানে কৈছে যে S. I. দকলৰ দৰমহা বঢ়াব লাগে। কিন্তু মই কওঁ তেওঁলোকৰ দৰমহা বঢ়াব নালাগে। কাৰণ তেওঁলোকৰ বাহিৰা আয় বেছি। S. I. প্ৰফুল্ল মহন্ত এজন মঙ্গলদৈৰ মান্তহ। তেওঁ যলৈকে যায় তাতে মাটি লৈ ঘৰ দাজে। শিক্ষা বিভাগৰ কোনো norm নাই, rule নাই। ইয়াৰ পৰা কিবা order গলে D. I. লুকুৱাই থয়। তেওঁলোকক ভেটি দিব লাগে। কিন্তু তুথীয়া জনজাতীয় লোকে ক'ব পৰা ৭০০ টকা দিব। হাইস্কুলত Addll. Section খুলিবলৈ ইয়াৰ পৰা permission দিয়ে। স্কুলৰ ফিল্লৰ পৰা টকা তুলি ২-১ বছৰ চলাই দিয়ে। তাৰ পাছত দেই class বোৰৰ sanction নাযায়—ফলত class বিলাক উঠাই দিব লগা হয়। এই বিলাক কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰে লক্ষ্য ৰাথিব বুলি আশা ৰাথি সামৰণি মাৰিলো।

Shri Sailen Medhi—উপাধাক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে শিক্ষাৰ শিতানত নানাধৰণৰ সমালোচনা হৈ গৈছে। সেই সমালোচনাৰ পুনৰাবৃত্তি আৰু নকৰো। কিন্তু এটা প্ৰশ্ন শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ওচৰত কৰিব খুজিছো যে—গোস্বামী ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ নিচিনাকৈ যোৱা ২০ বছৰে এই কংগ্ৰেছ চৰকাৰে প্ৰাইমেৰী স্কুলত শিক্ষা দিয়াৰ নামত এখন ভঙা চাল, তাৰ চাৰিওফালে এখন বেৰা, লৰা ছোৱালী বহিবৰ বাবে কেইখনমান বেঞ্চৰ বাহিৰে জনা কিবা ব্যৱস্থা এই চৰকাৰে যোৱা ২০ বছৰৰ ভিতৰত কৰিব পাৰিছেনে? যদি নাই পৰা তেনেহলে এই ২০ বছৰৰ ভিতৰত কৰিব নোৱাৰা কথাখিনি অহা ১, ২ বছৰৰ ভিতৰত শেষ কৰিম বুলি চৰকাৰে প্ৰতিশ্ৰুতি দিব পাৰেনে? এই প্ৰতিশ্ৰুতিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি তেখেতসকলে অহা ৭২ চনৰ সাধাৰণ নিৰ্ব্বাচন খেলিব লাগিব। এই প্ৰশ্নৰ ওপৰতেই তেখেতসকলৰ চৰম পত্ৰন জনিবাৰ্য্য হৈ পৰিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এইটো কথাই নহয় শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ৩টা প্ৰধান বস্ত

আমি দেখিবলৈ পাওঁ। এইটো হৈছে শিক্ষক, অভিভাৱক আৰু ছাত্র। এই ৩টা খুটা যাৰ ওপৰত base কৰি আজি শিক্ষা বিভাগৰ চৰুটো বৰ্তি আছে কিন্তু সেই চৰু আজি টলংভটং হৈ পৰিছে। গোসামী ডাঙ্ৰীয়াই আলোচনাত বাবে বাবে উল্লেখ কৰিছে এই যে আমাৰ P. W. D. Deptt. টো অলপমান রেলা হলেই গুধবাব পাৰি। কিন্তু শিক্ষা বিভাগত অতীন্ধৰে পৰা যি ত্নীতি চলি আহিছে সি :/২ টা নহয় সমগ্র জাতিটোকে ধ্বংদৰ ফালে ঠেলি দিছে । ইয়াৰ বাবে আমি অফিচাৰ সকলক দোৰী সাব্যস্ত নকৰো—ইয়াৰ বাবে দায়ী মিনিষ্টাৰ সকল । কাৰণ The cabinet is jointly responsible to the Legislature. শিক্ষা বিভাগৰ মূৰব্বী হৈছে মন্ত্ৰী মহোদয় তথা চৰকাৰ। গতিকে এই দকলো বিলাক দায়িত্ব তেওঁলোকে বহন কৰিব লাগিব, শিক্ষা বিভাগৰ ছুৰ্নীতি পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগিব !

আজি আমাৰ দমাজ উন্নত স্তৰ্বলৈ গৈছে। আজি ভাৰতৰ বেছি দংখ্যক লোকেই কৃষক । কৃষি পদ্ধতি যান্ত্ৰিক কৰি আজি কৃষিৰ বিপ্লৱ আনিব লাগিব। তেতিয়া কৃষকৰ মান বাঢ়িব, কৃষিব উন্নতি হব আৰু লগে লগে আমাৰ দেশৰো मम्कि वांछिव।

বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰ কৃষি বাৱস্থা কৰিবলৈ লৈছে, কিন্তু যিবিলাক ছুখীয়া খেতিয়ক আহে তেওঁলোকৰ অৱস্থা অতি শোচনীয়, সেই কাৰণে পুণাঙ্গ শিক্ষা নাপালে তেওঁ-লোকে pesticide, বৈজ্ঞানিক দাব fertiliser ৰ আদি কোনো শিক্ষাই লাভ কৰিব নোৱাৰিব। গতিকে আজি আমাৰ শিক্ষাৰ এটা আমূল পৰিবন্ত ন আনিব লাগিব যাতে এই পৰিবৰ্ত্তনৰ যোগেদি আমি দেশখনক উন্নতিপথলৈ লৈ যাব পাৰো। ইয়াকে कि गरे कर्जन श्रेष्ठाइटिंग नगर्यन कविट्या।

*Shri Golok Chandra Patgiri —উপাধাক মহোদন, আজি দদনত যি কর্ত্তন প্রস্থার ডাঙি ধৰিছে তাৰ বিৰোধিতা কৰি এই বিষয়ে ঘ্যাৰ্মান কও আৰু এই বিষয়ে ২টামান প্ৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছো। আজি দেখিছো আমাৰ দেশত শিক্ষা विखान यर्थ हे देशक किंख है यान वहरन यियानिथिनि इव नाशिष्टिन नियानिथिनि दशाबा নাই। আমি আজি দেখো আমাৰ Census মতে শতকৰা ২৭ ভাগ মাহুছে শিক্ষা পাইছে আৰু ৭১/৭২ চনৰ Census Report হোৱাৰ পিচত হয়তো আৰু শিক্ষা, পোৱা লোকৰ সংখ্যা বাঢ়িব। আজি যি ভাবে শিক্ষাৰ কামত আগবাঢ়িব লাগিছিল ষেই ভাৱে হোৱা নাই । উন্নত ঠাই বিলাকত শিক্ষা পোৱা লোকৰ পৰিমান যিমান বেচি, পিচপৰা অঞ্চলতো সিমান কম সংখ্যক শিক্ষিত। আজি চৰকাৰে শিক্ষা

^{*}Speech not corrected

বিভাগৰ যোগেদি এই পিচপৰা অঞ্চল বিলাকত শিক্ষাৰ মান উন্নত কৰিব পৰা নাই।

আজি গোৱালপাৰা, কোকৰাঝাৰ অঞ্চল শিক্ষা বিষয়ত আটাইতকৈ পিচপৰা, town তেই সেই অৱস্থা – উন্নত গাওঁ ২/১ খন বাদ দিলে কিছুমান এনে ঠাই আছে য'ত শিক্ষিত একেবাৰে নাই বুলিয়েই কব পাৰি। এইটো বৰ ছখৰ বিষয়, যেতিয়া চৰকাৰক হাইস্কুল পতাৰ কথা কোৱা হয় তেতিয়া কয় যে হাইস্কুলৰ সংখ্যা বছত বাঢ়িল তেনে ক্ষেত্ৰত দেখাযায় যে য'ত বা যিবিলাক ঠাইত হাইস্কুল বা কলেজ নিভান্ত আৱশ্যক বা দৰকাৰী দেইবোৰ ঠাইত হাইস্কুল বা কলেজ নাই অ্যুচ য'ত নহলেও হয় তেনেবোৰ ঠাইতেই কলেজ স্কুলবোৰ ন-কৈ পাতিব আৰম্ভ কৰিছে। আমাৰ মাননীয় উত্তম ব্ৰহ্ম ডাঙৰীয়াৰ সমষ্টিত এখনো Deficit grant পোৱা স্কল নাই; যিবিলাক স্কুলে Deficit grant পাই দেইবিলাক স্কুলে Ad-hoc grant পোৱা স্কুলতকৈ বেচি ভবিধা পায়; এনেদৰে Deficit grant নোপোৱাৰ কাৰণেই বহুতো ঠাইত স্কুল বন্ধ হব লগীয়া হৈছে। "ভাণ্ডাৰা" স্কুলখন ভাঙি গ'ল কিন্তু আজিলৈকে তাৰ কোনো grant নোপোৱাত সেই স্থলখন নহল। Kokrajhar Sub-division ৰ ভিতৰত करना > थन । विकारी ज शांजियोंन (या-या हिन्हि कि स्व विश्वविद्यानश्व भवा कारना ধৰণৰ সহাৰি পোৱা নাই । অসমৰ যিবিলাক উন্নত ঠাই সেই বিলাকৰহে উন্নতি হৈছে বাকী পিচপৰা বিলাকৰ বিশেষ উন্নতি হোৱা নাই। আজি দেশখনক উন্নত পথত আগবঢ়াই নিবলৈ হলে Backward Area বিলাকৰ উন্নত কৰিব লাগিব।

(সময়ৰ সংকেত).

উপাধ্যক্ষ মহোদয় আমাৰ সেইফালে Storm ধুমুহা আদি হৈ বহুতো ঠাইত damage হৈছে; স্কুলঘৰ মাজহৰ ঘৰত্বাৰ ভাঙিছে। ৰূপদী স্কুলখনৰ ঘৰত্বাৰ ভাঙি গল কিন্তু Building grant পোৱাৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। সেইকাৰণে মই কওঁচৰকাৰে এই বিলাকলৈ দৃষ্টি দিব লাগে। এই খিনিকে কৈ মই কর্ত্বন প্রস্তাব সমর্থন কৰিলো।

*Shri Soneswar Bora—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি ছুর্নীতিব মূলতেই হল আমাৰ সর্বসাধাৰণৰ ভাৱৰ অভাৱ, এতিয়া কথা হল—এই শিক্ষা আৰু এই ভাৱ দিয়াৰ কাৰণে যিটো শিক্ষা বিভাগ আছে দেই বিভাগতে যেতিয়া ছুর্নীতি সোমাইছে আৰু উপায় নাই । যেনেকৈ এজন মান্তহ্ব Head ত যদি cancer বেমাৰ হয় তেতিয়াহলে অইন ঠাইত আৰু সেই বেমাৰে ধৰিবৰ কোনো প্রয়োজন নাই । থিক

^{*}Speech not corrected

তেনেকৈয়ে যেতিয়া আমাৰ শিক্ষাবিভাগত ছুনীতি হয় তেতিয়া সকলো বিভাগতে ছুনীতিয়ে বিয়পি পৰে। বহুতে কৈছে যে এই বিভাগৰ দপ্তৰটো উঠাই দিব লাগে কিন্তু মই সেইটো নকও, অৱশ্যে এইটো কব্ পাৰি যে—"আছে গৰু নাবাই হাল—হোৱাতকৈ নোহোৱাই ভাল" গতিকে এই বিভাগটো যদিও আছে কিন্তু প্রকৃত কামত অহা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই এতিয়া কও, যে আজি আমাৰ শিক্ষাৰ আমোল পৰিবৰ্ত্ত ন হব লাগে আৰু এই আমোল পৰিবৰ্ত্ত ন সাধিবলৈ হলে আমাক ১৮৮ ধাৰা মতে আমি এটা বিশেষ বৈঠক পাতিব লাগে আৰু তাত সকলো খুটি-নাটি আলোচনা কৰি এটা স্থায়ী ব্যৱস্থা বাহিব কৰিব লাগে। যি হওক এই বিষয়ে মই চৰকাৰক কেইটামান পৰামৰ্শ দিবলৈ আগবাঢ়িছো।

প্রথম হ'ল Matric পৰীক্ষা পাছ কৰা পর্যান্ত বা ১৭ বছৰ বয়দলৈ আমাৰ লৰাছোৱালী বা ছাত্র-ছাত্রী সকলক বিনা মাছুলে বাধ্যতামূলক শিক্ষা দিব লাগে ইয়াৰ পিছত যিবিলাক অন্যান্য প্রতিভামূলক শিক্ষা আছে সেইবিলাক নাইনলৈ প্রতিভাশালী ছাত্র-ছাত্রীক লৈ যাব লাগে। প্রাথমিক পর্য্যায়ত সকলো ছাত্রকে বাধ্যতামূলক শিক্ষা দিব লাগিব।

ইয়াৰ উপবিও আজি Matric পাছ কৰিবলৈ ইংৰাজী ভাষাত পাছ নকৰিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক Matric পাছ বুলি Declare কৰা নহয়, কিন্তু মই ভাৱো ইংৰাজীত fail কৰিলেও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পাছ কৰা বুলি declare কৰিব লাগে। বহুতো ভাষাৰ জ্ঞান লব লগা হোৱাৰ কাৰণেই আজি আমাৰ ছাত্ৰ সকলে বহুতো অস্থবিধা ভোগ কৰিব লগীয়া হৈছে কাৰণ Class III ৰ পৰাই ইংৰাজী শিক্ষা আহৰণ কৰিব লগীয়া হৈছে গতিকেই Class VII ৰ পৰাই আনত্ত কৰিব লাগে।

আজি M.V. পাচ কৰাৰ পিচত পুনৰ Class VII ত নাম লব লগীয়া হয়।
কিন্তু তাতো হিন্দীৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা নাই। M.V. স্কুল বিলাকতো হিন্দী প্ৰবৰ্ত্তন
কৰা নাই গতিকে M.V. স্কুল বিলাকতো হিন্দী শিক্ষা প্ৰবৰ্ত্তন কৰিব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

আৰু মাত্ৰ ছমিনিট কম। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি উচ্চ বুনিয়াদী স্কৃল বিলা-লাকত উচ্চ গণিতো নাই, উচ্চ অসমীয়াও শিকোৱা হোৱা নাই। ই কেনে ধৰণৰ শিক্ষা কব নোৱাৰো। কেৱল ধনহে বিতৰণ কৰা হৈছে। ধনৰ বাক্চ বা চন্দুক কিনিবলৈ হলে চৰকাৰৰ টকা আছে কিন্তু বিশ্ববিদ্যালয়ত দিবৰ সময়ত টকা নাই। এইটো ১১ মাৰ্চ্চ, ১৯৭০ চনৰ বাতৰি কাকতত উপাদেয় কাহিনী। ডাঙৰ চন্দুক ধন অবলৈ কিনা হৈছে, অনা-নিয়া কৰিবলৈ মান্ত্হ থটোৱা হৈছে কিন্তু বিশ্ববিদ্যালয়ক দিবৰ বেলিকা ধন নাই।

(সময়ৰ সংকেত)

উপাধ্যক্ষ মহোদর আৰু ২ মিনিট সময় দিব লাগে।

Mr. Deputy Speaker - মই কামিনী শশ্বাক কবলৈ কৈছো।

Shri Soneswar Bora—উপাধ্যক্ষ মহোদয় সকলোবে বেলিকা সম বিচাৰ হব লাগে। কোনোবাক সময় নিদিয়ে, কাৰোবাক আকৌ ২৭ মিনিট পর্যান্ত দিলে নহব । সময় নিদিয়া বাবে মই ন্যায় বিচাৰ নোহোৱা বাবে দদন ত্যাগ কবিলো।

Shri Kamini Mohan Sarma — অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যেনেকুৱা এটা স্বষ্ঠ নীতি আমাৰ দেশত লব লাগিছিল, আজি ২৩ বছৰে আমাৰ চৰকাৰে দেইটো লব নোৱাৰিলে। ফলত আমাৰ দেশত শিক্ষা ক্ৰমান্বয়ে অধোন্নতিৰ ফালেহে গৈছে। বিশেষ ভাবে আমি দেখিছো যে বুটিছৰ যুগত যেনে ধৰণৰ শিক্ষা-পদ্ধতি আমাৰ দেশত আছিল আজি স্বাধীন অসমত সেইটো নাই। আমি দেখিছো যে আমাৰ দেশৰ শিক্ষা-পদ্ধতি চৰকাৰে বাৰে বাৰে বদলাই আছে যাৰ ফলত আমাৰ এটা স্বষ্ঠ শিক্ষা-পদ্ধতিৰ পৰিবত্তে শিক্ষাৰ মেক্দ গুই ভাঙি পৰিছে। তেনে ক্ষেত্ৰত এটা স্বষ্ঠ শিক্ষা-পদ্ধতিৰ কথা উঠিবই নোৱাৰে। এইটো এটা বাস্তৱ কথা। আমাৰ মাননীয় সদৃদ্য শ্ৰীলৰৎ চন্দ্ৰ গোস্বামী ডাঙৰীয়াই কবৰ দৰে প্ৰাথমিক স্তৰ্ভেই আমাৰ শিক্ষা-পদ্ধতি স্বষ্ঠ নোহোৱাৰ ফলতেই আমাৰ হিন্দুসকল আগবাঢ়ি যাব নোৱাৰে। এতিয়া চৰকাৰে যিটো ৪ বছৰীয়া শিক্ষানীতি প্ৰচলনৰ চিন্তা কৰিছে এইটো কেৱল খৰছৰ ফালৰ পৰাই চিন্তা কৰিছে। এইটো যে কৰিবলৈ ধৰিছে তাৰ লাভ একোটো নহৰ মাত্ৰ শিক্ষাৰ মান অধোন্নতিৰ ফালেহে যাব। এখন দেশক শিক্ষাৰ মান উন্নয়ন কৰিবলৈ হলে এটা স্বষ্ঠ-সৱল শিক্ষানীতি থকা প্ৰয়োজন।

আজি ২৩ বছৰেও আমাৰ Primary School ঘৰ বিলাক ভালদৰে দজা নহল।
অথচ এই স্কুল ঘৰবোৰতেই আমাৰ লক্ষ-লক্ষ লৰাছোৱালীয়ে শিক্ষা লাভ কৰিছে।
এই স্কুলঘৰ বোৰ অতি সোনকালে ভাল কৰিব লাগে। লৰাছোৱালীৰ মন সহজে
আকৰ্ষণ কৰিব পৰাকৈ এই স্কুলঘৰবোৰ জাকত জিলিকা হব লাগৈ।

তাৰ পিচতে আমাৰ স্কুলবোৰত—উপযুক্ত শিক্ষা দিব পৰা অতি প্ৰয়োজনীয়

আচবাবথিনিও নাই। বহুতো স্কুল আছে য'ত শিক্ষক সকল বহিবৰ কাৰণেও কোনো বাৱস্থা নাই। আনকি বহুতো স্কুলত লৰাছোৱালীক শিকাবলৈ আৱশ্যকীয় আহিলাপতি যেনে—Black Board, কিভাপ পত্ৰ, মেপ আদি একোৱেই নেথাকে। অভিছ্যলগা কথা। যিথিনি কৰ্ভূপক্ষই যোগান ধৰে সেইখিনিও ঘূণে ধৰে স্কুল পাওঁতে দ্বতিকে তাৰ দ্বাৰা শিক্ষা হয় ক'ব পৰা ? এই বিলাকৰ প্ৰতি চৰকাৰে সচেষ্ট দৃষ্টি বখা একান্ত প্ৰয়োজন দ

উপাধাক্ষ মহোদর, আমাব মাননীর উপাধ্যক্ষ মহোদর, আমাব মাননীর সদস্য প্রীমইকুল হক চৌধুবীয়ে—ক্ষমৰ D. P. I, জনব Selectionর ক্ষেত্রত যিটো অভিযোগ দদনত উত্থাপিত কবিছে সেই অভিযোগটো দচা হব পাবে। কিন্তু যিহেতু বর্তু মান High Court ত এইটো চলি আছে; তেনে অৱস্থাত দদনত এইটো উত্থাপিত কবিলে বব অন্যায় কবা হব।

Primary Schoolৰয়েই হওক বা অন্যান্য স্কুলৰ শিক্ষক সকলেই হওক মাক-বাপেক মৰিলে আন্ধ আদিব কাৰণেও ছুটি নেপায় । গতিকে এনে কামৰ কাৰণে ছুটি দিব লাগে ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ছত্ৰপীয়া শিক্ষা বিভাগে কাম চলাব নোৱাৰে। চৰকাৰী-বেচৰকাৰী এই ছুয়ো পৰ্যায়ৰ স্কুলৰ পৰিবত্তে এটা নীতিত চৰকাৰে শিক্ষা ব্যৱস্থা চলাব লাগে। আতাইবোৰতে শিক্ষাৰ সমান সা-স্কৰিধা হব লাগে। Oil Indiaa কৰ্মচাৰী সকলৰ কাৰণেও চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। স্কুল, কলেজ, ইউনিভাৰচিটি সকলোতে উপযুক্ত শিক্ষাৰ ব্যৱস্থাৰ কামনা কৰি মই cut-motionটো সম্প্ৰন কৰি সামবিলো।

*Dr Bhumidhar Barman—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাৰ শিতানত তোলা কত্তন-প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি মই কৰ খুজিছো যে এই শিক্ষা বিভাগটোৰ জন সাধাৰণৰ লগত, আমাৰ জাতীয় জীৱনৰ লগত গুতংপ্ৰোত ভাবে সম্বন্ধ আছে। গতিকে এই বিভাগটোত বৰ্ঞ টকা বেচিকৈয়ে দিয়া উচিত। মই কেইটামান মাত্ৰ বেমেজালিৰ কথা উন্নুকিয়াৰ খুজিছো।

Scholarship সম্বন্ধীয় টকা পাইচাৰ বহুত খেলিমেলি হয়। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, টো কথা স্পষ্ট আৰু সত্য কথা যে Scholarship Departmentৰ খেলিমেলিৰ কাৰণে বহুতো উপযুক্ত লৰাই Scholarship নাপায় আৰু বহুত নাপাবলগীয়া

[★]Speech not corrected

লবাও Scholarship পায় । বিশেষকৈ জনজাতীয় অহ'লাসম্পন্ন লবাও Scholarship ৰ পৰা ৰঞ্জিত হয়। মই এই বিষয়ে D. D. P. I.ৰ ওচৰত আপত্তি জনাইছো আৰু মন্ত্ৰী মহোদয়কো দুখান্ত দিম।

Grant আদি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰতো বহুত বেমেজালি আছে। Recognised কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰসংখ্যা আদি চোৱা উচিত। উদাহৰণ স্বৰূপে কৰ খুজিছো যে শৌলমাৰা হাইস্কুলত ১৯৬১ চনত হাইস্কুল শাখাত মাত্র ৮৯ জন ছাত্র থকা বুলি বিভাগত জানিব পাৰি তাৰ বিষয়ে মই Additional D. P. I.ৰ দৃষ্টি জাকৰ্ষণ কৰিছিলো। ১৯৬৯ চনভ তাত ১৫১ জন ছাত্র থকা বুলি মই কৈছিলো আৰু উক্ত হিচাব অৰ্থাৎ कर जनाती जून वृत्ति के हिल्ला । Additional D. P. I. मरशामरा महे भिहा কোৱা বুলি চৰকাৰী হিচাৰকে গুদ্ধ বুলি কৈ মোক বিদায় দিলে। মই তাকে মানি নলৈ বাবে প্ৰতিবাদ কৰাত তেখেতে Inspector লৈ Telegram কৰি উক্ত বছৰত শৌলমাৰা হাইস্কুলৰ হাইস্কুল শাখাত কিমান ছাত্ৰ আছিল তাক জানিব বিচবাত ১e১ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থকা কথাই জনাই দিলে। এই বিষয়ে মই শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। আমাৰ নলবাৰী কলেজৰ Governing Body ৰ কথা আমাৰ Moinul Haque Choudhury ডাঙৰীয়াই উল্লেখ কৰিছে আৰু নল-বাৰীব M. L. A. স্থাৰন দাস ডাঙৰীয়াইও কৈছে। Governing body গঠন কৰাৰ সময়ত সদ্দাৰ সন্মতি আছে নে আপত্তি আছে সেইটো চোৱা উচিত। যদি কাৰোবাৰ দন্মতি নাপায় তেন্তে তেওঁক দিয়াটো উচিত নহয়। চৰকাৰৰ যদি কিবা তেনেকুৱা প্রয়োজন হয় তেন্তে তেনে মান্ত্হক মতাই আনি গুছাই দিব লাগে। আগৰতন আছিল শ্ৰীমান প্ৰফুল গোস্বামী। তেখেত M. P. হৈ এইটো Presidentship ৰ কাৰণে নাহিলহেডেনে।

(সময়ৰ সংকেত)

মই কত্ৰ প্ৰস্তাবৰ বিৰোধীতা কৰি মোৰ বক্তবাৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri Pushpadhar Chaliha—আজি শিক্ষা বিভাগৰ কাৰণে যিটো মঞ্ৰী বিচা-ৰিছে দেইটো মই সমৰ্থন কৰি ছটা মান কথা কব বিচাৰিছো।

Shri Kabir Chandra Roy Prodhani – আপুনি কর্তুন প্রস্তাবটো সমর্থন কৰিছেনে মঞ্ৰীটো সমর্থন কৰিছে ?

Shri Pushpadhar Chaliha—আমি এইটো স্বীকাৰ কৰিব লাগিব লাগে স্বাধীনতাৰ পিচৰ পৰা আমাৰ শিক্ষাভ্তমান বিলাক ক্ৰমে বাঢ়ি গৈছে এতিয়া আমাৰ Engineering College হৈছে, Medical College হৈছে গাৱে ভুঞে নানাৰক্ষর High School primary School প্রভিন্থ হৈছে।

(इनसृच)

আপোনালোকে কথা কলে আমি ভদ্র লোকৰ দৰে শুনি থাকো। কিন্তু আমি কলে আপোনালোকে শুনিব নোখোজে। যদি এই দৰেই হয় তেনেহলে আপোনালোকে আগলৈ কথা কবলৈ স্থাবিধা নাপাব।

Shri Dulal Chandra Baruah—আমাৰ এজন বয়োবৃদ্ধ অভিজ দদস্যই দি কথা কৈছে সেইটো শোভা নাপায়।

Shri Pushpadhar Chaliha - যাই হওক শিক্ষা বিভাগৰ কাৰণে আজি বেতিয়া সমালোচনা হৈছে আৰু আমাৰ শিক্ষা বিভাগৰ বৰম্বীয়া সকল আছে যেতিয়া, সেই বিলাক কাম স্থ-চিন্তিভ ভাবে কৰি যাব।

আজি শিক্ষাব আমোল পৰিবৰ্তন হব লাগে। আজি দেখা গৈছে আমাব শিক্ষাৰ পদ্ধতিৰ যি পৰিবৰ্তন হব লাগে সেই পৰিবৰ্তন শিক্ষাবিদ সকলে আনিব পৰা নাই। আজি আমাব কাৰিকৰী শিক্ষাৰ ভাল সম্প্ৰমাৰণ হব লাগে। কাৰণ এই কাৰীকৰি শিক্ষাই আমাক উদ্দেশ্য মূথি কৰি জীবনৰ সংস্থাপনৰ পথত আগবঢ়াই নিব পাৰে। এই শিক্ষাই মানুহক প্ৰকৃত নাগৰিক কৰি গঢ়ি তুলিব পাৰে। অবশ্যে এই বিলাক কথা চিন্তা কৰিবলৈ আমাৰ শিক্ষাবিদ সকল আছে আমি আশা কৰিছো তেখেত সকলে ভাবি চিন্তি কিবা ভাল ব্যৱস্থা কৰিব।

আজি শিক্ষা বিভাগত পৰিদৰ্শক নাই। আমি আগতেই স্কৃলত পঢ়োতেই উজনী অসমত এজন স্কৃল পৰিদৰ্শক আছিল। তেথেতে স্কৃল বিলাক বছৰত অন্ততঃ হুবাৰকৈ হলেও পৰিদৰ্শন কৰিছিল। আজি কালি নানা ধৰণৰ S.I.D.I. A.D.I. Assistant Inspector থকা স্বত্বেও পৰিদৰ্শন কৰা নহয়। অৱশ্যে তেওঁলোকৰ বিভিন্ন কাম থাকে। কিন্তু আমি কও তেথেত সকলৰ কাম থাকিলেও স্কুল পৰিদৰ্শন কৰি থাকিব লাগে। আমাৰ এজন সদস্যই কৈ গৈছে যে আগেয়ে লবাবিলাক স্কুলৰ পৰা পলাই আৰু আজি কালি শিক্ষক সকলো পলাই যায়।

(A Voice আজি মন্ত্ৰীও পলাইছে)

এই বিলাক কথা চাব লাগে আৰু আমাৰ আজি প্ৰাইমাৰী স্কুল বিলাকৰ

অবতা বৰ তথ লগা কাৰণ বাহিৰৰ পৰা এজন মান্তহ আহিলে আমাৰ সেই স্কুল বিলাক দেখৱাবলৈ লাজ লাগে। আজি বান পানী বিধন্ত আৰু প্ৰাক্কতিক তুৰ্যোগৰ ফলত থতিগ্ৰষ্ট হোৱা কিছুমান স্কুল আছে। এই বিলাকৰ কথা চাব লাগে। ইয়াকে কৈ মই দামবণী মাধিলো।

Shri Bhadra Kanta Gogoi — উপাধাক মহোদয় মোৰ ভাগত কেইমিনিট প্ৰিছে। ৩ মিনিট প্ৰিলে মই নক্ওঁ কাৰণ বাজেট ভাষণৰ দোধৰণী কপি মই আজিলৈকে পোৱা নাই, বোধকবো মই হেলিকপ্তাৰ দৰে যোৱাত ধৰিব পৰা নাই, এতিয়া ৩ মিনিট দিলে এপল ১৩ গতিত যাব লাগিব। ভাল, ৫ মিনিট দিছে যদি মই কৈ যাওঁ। আজি আমাৰ ফালৰ পৰা যিটো কতুন প্ৰস্তাব উত্থাপন কৰা হৈছে দেইটো আমি যে সমর্থন কবিছোৱেই আমাৰ সিপক্ষৰ সদস্য সকলে মুখেৰে সমর্থ~~ন~~ নকৰিলেও তেথেত দকলে অন্তৰেবে দমৰ্থন কৰিছে মানে আওপকীয়া ভাবে দমৰ্থন কৰিছে। গতিকে এই বিষয়ে নকলেও চলিব। L.P. School বিলাক S. I বিলাকে পৰিদর্শন কৰিব লাগে। কিন্তু আজি কালি পবিদর্শনৰ এটা নতুন পদ্ধতি দেখা গৈছে। কোনো এটা অঞ্চৰ ১/৬ খন মান স্কুল পৰিদুৰ্শন কৰিব লগীয়া হলে S.I. জনে এটাই কেইখন স্কুলৰ শিক্ষক সকলক একে ঠাইলৈকে মাতি আনে। তাতে চাহ তাহ, ভুদ্ধ ভাত আদিৰে থানা পিনা থাই তাতেই Remark লিখি দি আহে। এয়ে হৈছে S.I বিলাকৰ কাম। তাৰ পাচত Appointment Transfer আদিৰ কথা মাননীয় দদস্য দকলে কৈ গৈছে। দেই বিষয়ে মই নকওঁ আৰু। আচলতে কেৱল পৰিদৰ্শক থাকিলেই নহব। যি বিলাক Education Board ৰ সভাপতি বা মেম্বাৰ তেওঁ লোকে কম দোষে দোষী নহয়। যি বিলাক Sub-divisional Committee হব লাগিছিল সেই বিলাক হোৱা নাই। ভুনিছো সভাপতি হবৰ কাৰণে আমাৰ কিছুমানে আজি Minister সকলক টনা আজুৰা কৰি হেতাউপৰা কৰিছে।

(A Voice সন্থী তুজনৰ ভিতৰত কাজিয়া আছে)

কাজিয়া থাকিব পাবে দেই বিলাক আমাক নালাগে। কথা হল M.L.A সকলৰ পৰাই সদসা পাতক বা অনা মান্তহৰ ভিতৰৰ পৰা সভা লওক দেই ক্ষেত্ৰত সকলোৰে অতিত বুৰঞ্জী চাই লওক। তেথেঁত সকলে কেইখন স্কুলৰ লগত জড়িত আছিল কিমান বছৰ শিক্ষা বিভাগৰ লগত জড়িত আছিল এই কথা চাই লওক। তাৰ পাচত হে সভাপতি বা সভাৰ কাৰণে বাচি লওক। নহলে শিক্ষা বিভাগক ভাল কাম কৰি দিব পাৰিব বুলি আশা নাই। আগতে ডিক্ৰগড় মহকুমাত এই শিক্ষা বোডৰি কথা গুনি কানত আঙুলী দিব লগা অৱস্থা আছিল, এতিয়া ও দেই ভয় হৈছে।

Scholarship, বৃত্তিৰ দংক্ৰান্তত মই কও যে আমাৰ Other Backward class ৰ লৰা বিলাক ২০ বছৰ ধৰি বৃত্তি পোৱা নাই। যি বিলাক পাব লাগে দেই বিলাকে পোৱা নাই আৰু যি সময়ত পাব লাগে দেই সময়ত আবেদনৰ কৰ্ম বিলাকেই ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে নেপায়। গতিকে তুথীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী দকল যেন অভবিধাব সমুখীন হব নালাগে তাৰ বংবস্থা কৰিব লাগে।

মই N.C.C. ৰ সংক্রান্তত কও যে এই N.C.C. Training ব কাবনে বছত টকা থৰচ কৰা হৈছে। নাহৰকটীয়া উচ্চ মাধ্যমিক স্কুলৰ ১৮৮৮.৭৫ পটচাৰ বিল দিয়া হৈছিল ১৯৬৭ চনতে কিন্তু দেই টকা আজিলৈকে পোৱা নাই। এই টকা নিদিলে কেনেকৈ N.C.C. চলিব। তাৰ ওপৰিও Revise pay scale কবিছে কিছুমান স্কুলৰ শিক্ষকে এইটো তবিধা পাইয়ো আৰু কিছুমানে পোৱা নাই। এই থিনি কৈ কৰ্তুন প্রস্তাহটো সম্বৰ্ধন কবিলো।

Mr. Deputy Speaker : মই আশাকবো মাননীয় সদস্যই তিনি মিনিটৰ ভিতৰতে

Shri Bhubaneswar Barman:—মাননীর উপাধ্যক্ষ মহোদর মই এই কটন প্রস্তারটো সমর্থন কবি আমাৰ মাননীয় সদস্যসকলব মূবতে কওঁ যে, সচাকৈয়ে আজি আমাৰ এই শিক্ষা বিভাগটোত দ্নীতি দোমাইছে। যদি এই বিভাগৰ পৰা এই দ্নীতি আতবোৱা নাযায় তেতিয়াহলে আমি উঠি অহা ডেকা সকলক কলিতে তিলে তিলে ধ্বংস কৰা হব। সেই কাৰণে আজি আমাৰ মাননীর সদস্য প্রিসোনেশ্ব বৰা ডাঙ-বীয়াই উত্থাপন কবিছে যে এই দুর্নীতি আতবাবৰ কাৰণে সদনৰ গোপন বৈঠক পাতিব লাগে আৰু এই শিক্ষা নীতিব ক্ষেত্রত আমূল পৰিবর্ত্তন হয় তেনেকুরা ব্যৱহা লব

আজি আমাৰ প্রাথমিক শিক্ষাত যিটো দুর্নীতি আহি পৰিছে দেইটোৰ বিষয়ে ১৮৮৮৯ তাৰিথৰ 'নীলাচল' বাতৰি কাকতে 'বাজ্যিক প্রাথমিক নিক্ষা বছাৰ চৰা" বুলি বাতৰিত প্রকাশ পাইছে। দচিবালয়ৰ ভিতৰত এজন কেৰানীৰ পৰা Supdt. কবা হ'ল। তাৰ পাচত তাৰ যিখন গাড়ী কিনিলে দেইখন গাড়ী কিনিবৰ কাবনে কোনো ৰক্ষাৰ সন্মতি বছাৰ পৰা লোৱা নাছিল। তাৰ পাছত বছোঁ দিন্ধাত ললে যে, ছমাহৰ ভিতৰতে গাড়ীখন open-marketত sale কৰিবৰ কাৰণে কলে কিন্তু আজিলৈকে সেইটো হোৱা নাই। আজি এনেধৰণেৰেই শিক্ষা বিভাগত দুর্নীতি দোমাইছে। আজি আনকি শিক্ষক বদলি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰতো দূর্নীতি দোমাইছে। উদাহবণ স্বৰূপে বজালী অঞ্চলত এজন শিক্ষকক ১ মাহৰ আগতে বদলি কবা হ'ল তাৰ পাচত D.I

এ হঠাৎ stay order কৰিলে। এই প্ৰদংগত D.I কোনো order secretary ব পৰা পোৱা নাই আনকি secretary য়ে এই কথা নাজানেই। তাৰ পাচত secretary য়ে stay order দিলে এইটো vacate কৰিবৰ কাৰণে। আজি জোলোঙাৰ ভিতৰত মেক্ষী সোমায় আছে। এইটো উদ্ধাৰ কৰিব লাগে। ইয়াত কি বিশৃংখলা হৈছে এইটো চাব লাগে। উপায়াক্ষ মুহোদয় আগৰ শিক্ষা বিভাগত যি বিলাক D I বা S I আছে দেইবিলাকৰ পৰা চৰকাৰে কোনো কাম আদায় কৰিব নোৱাৰে। আজি S.I দকলৰ Provident fund ব বাৰ্ত্বা কৰা নাই। এই বিলাক সা-হ্বিধাৰ প্ৰতিও

(সময়ৰ সংকেট)

আজি আমাৰ শিক্ষানীতিৰ ৰাজনৈতিক নীতিকো সাঙুৰি লোৱা হৈছে। আমাৰ বজালী কলেজত Governing Body নিয়োগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰীহবেল নাথ শৰ্মাক বিশ্ববিদ্যালয় আৰু শিক্ষাবিভাগৰ ফালৰ পৰাও মনোনীত কৰা হৈছিল। কিন্তু তেওঁ শিক্ষা বিভাগৰ মনোনীত সদস্যৰ স্বীকৃতি দিলে। আনহাতে তেথেতৰ ঠাইত শ্ৰীৰজনী কান্ত দেৱ চৌধুৰীক শ্ৰীহবেল নাথ শৰ্মাৰ ঠাইত মনোনীত কৰি দিয়া নিৰ্দেশ গল।

আজি এনেধৰনৰ নীতিকেই শিক্ষা বিভাগে গ্ৰহণ কৰিছে। এই বিলাক সংশোধন কৰিবলৈ মই দাবী জনাই মোৰ বক্তব্য সাম্বনি মাৰিলো।

*Shri Promode Chandra Gogoi :—উপাধ্যক্ষ মহোদ্য, যি বিলাক বিষয়ত আলোচনা কৰা হৈছে দেই বিলাক সম্পৰ্কত মই নকও। আজি মই এই বিষয়ে কব খজিছো যে, আমাৰ চৰকাৰে যিটো শিক্ষা ব্যৱস্থাব দ্বাৰা সমাজবাদী সমাজ স্থাপন কৰিবলৈ লৈছিল সেই বিষয় বস্তু পৰিবৰ্তন কৰিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত দেখা যায় শিক্ষাৰ যি বিষয় বস্তু বা সামাজিক চিন্তা ধাৰা এইটো পৰিবৰ্তন হোৱা উচিত। এনেকুৱা কিছুমান বিষয়-বস্তু কৰিব লাগিব যি বিলাকে সেই দৃষ্টিভংগী আভ্ৰাই ক্ষমান্থয়ে প্ৰতিক্ৰিয়াশীল দৃষ্টিভংগীলৈ যাব পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত মই এটা কথা উল্লেখ কৰিব খোজো। চৰকাৰে ১৯৬৯ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত Political Science ৰ যিটো পৃস্তিকা দিয়া হৈছে "An introduction to Political-Science"—কেইজন মান আমেৰিকান লিথকৰ কিতাপ দিয়া হৈছে। তাত লিখা আছে সামাখাদৰ বিৰোদ্ধে। সেই বিলাকৰ উপৰিও The term "satellite" has been defined thus: Most students are familiar with the term satellite. It is used

^{*}Speech not corrected

to describe the position of those countries in Eastern Europe which are under the domination of Soviet Union; Rumania, Bulgaria, Czechoslovakia, Poland, Hungary, East Germany and Albania. And again; "The Communist-controlled governments follow the lead of Moscow in all matters, often downto the most trivial detail. It can heardly be said then that these satellites actually are states as the concept is known in political science."

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালৰ ৰাজনৈতিক বিষয়ত যিটো কিতাপ তেওঁলোকে দিছে সেইখন কিতাপ আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ লগত একো সম্পৰ্ক নাই। আজি যি বিলাক ৰাষ্ট্ৰৰ পুস্তিক। আমাৰ ইয়াত দিছে দেইবিলাক প্ৰকৃত পক্ষে ৰাষ্ট্ৰই নংয়। গতিকে যদি শিক্ষাৰ বিষয়বস্তৱ ক্ষেত্ৰত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত আমেৰিকান শাদন পদ্ধতিৰ বিষয়ে প্ৰচাৰ কৰিবলৈ লৈছে। আৰু ফলত আমাৰ দেশখনত সমাজতত্ত্ৰ হোৱাৰ ছুৰৰে কথা আজি আমেৰিকান ভাৱ ধাৰা প্ৰচাৰ কৰিবলৈহে চেষ্টা কৰা হৈছে।

উপাধাক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথা কৈ শেষ কৰিব খুজিছো যে, আমাৰ বিশেষকৈ শিক্ষা ব্যৱস্থাত যিদকল চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী দেইসকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে চৰকাৰে বিশেষ ভাৱে দৃষ্টি দিয়া দ্বকাৰ। আজি Deficit স্কুলৰ চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কণ্মচাৰীয়ে কোনো স্থবিধাই নাপায়। আজি যাতে দেই চতুর্থ শ্রেণীৰ কম্ম চাবী সকলে উপযুক্ত ভাৱে বেতন পায় তাৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা লোৱাৰ দৰকাৰ।

সর্বশেষত উপাধ্যক্ষ মহোদ্য, আজি মই নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত এটা কথা উল্লেখ কৰিব থোজো। এই বিষয়টো লৈ আজি সদনত বাজেট বিতর্ক হৈছে। নিয়োগৰ ক্ষেত্রত আজি এটা কমিটি কৰা দৰকাৰ। প্ৰকৃত ভাৱে যাতে আমাব দেশৰ ডেকা সকলক নিয়োগ কৰিব পৰা হয় তালৈ লক্ষ্য কৰাটো চৰকাৰৰ নিতান্তই দৰকাৰ। আজি শিক্ষা বিভাগত মাইৰ নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰতো এটা দামাজিক দৃষ্টিভংগী বিচাৰ কৰাতো প্ৰয়োজন। এইটোতে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো।

নিয়াত গাঁওৰ লা (সময়ৰ সংকেত)

আজি এই নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে এটা পৰিস্কাৰ নীতি লোৱা দৰকাৰ। ইয়াত ষাতে বাজনৈতিক প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে দৃষ্টি ৰথাতো দৰকাৰ।

*Shri Kabir Chandra Raypradhani -উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজিব বস্তটো বব ভালকৈ feel কবিছো। আজি লাথ লাথ মাত্তহব মাজত হৈ হালা কবি নিস্পেষিতক মাতি আনি দেশ শাদন কবিছে। আজি ২০ বছব দেশ শাদন কবিও লাথ লাথ নিস্পেষিত জনসাধাবনৰ দতি দস্ততিক লিথাপঢ়াৰ হযোগ দিব পৰা নাই। এইটোত আমি বৰ ছথ পাইছো। আজি আমাব দেশত শতকবা ২৫ জন মাত্তহ আথৰ চিনা। বাকী ৭৫ ভাগেই আথৰ নিচিনা মাত্তহ। এই লোক দকল জকল Backward বা Schedule Caste ৰ মাতৃহেই নহয়। বহুতো নিস্পেষিতই লিথাপঢ়াৰ গোন্ধ পোৱা নাই। বছৰে বছৰে প্রাইমাবী সূল আৰম্ভ হৈছে কিন্তু শিক্ষাৰ কোনো উন্নতি হোৱা নাই।

আমাৰ Elementary Education Board যি শিক্ষা পৰিচালনা কৰিছে দেই বোর্ড ত কি দ্নীতি থাকিব পাবে তাৰ উদাহৰণ দিছো। ১৯৬৬ চনতে তেতিয়াৰ Add I DPI ক দ্নীতি সম্পর্কে অনুসন্ধান কৰিব দিছিল তাৰ বিপোর্ট আজিলৈ কার্য্যক্ৰী হোৱা নাই।

(Bell)

এইটোৰ দাৰা মোক House ৰ পৰা বঞ্চিত কৰা হৈছে।

Mr. Deputy Speaker-माननीय मनमाई जामन গ্ৰহণ কৰক।

Shri Kabir Chandra Raypradhani—মই ইয়াৰ ঘোৰ প্ৰতিবাদ কৰি আৰু বিছাৰৰ দাবী কৰি দদনৰ পৰা ওলাই আহিলো।

(The hon. Member walks out in protest).

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education): Mr. Deputy Speaker, Sir, I shall give him one hour's time tomorrow if he is so anxious to speak about the grievances he has. I had thought that I would be guillotined; instead I have been fired at and shot at. I do not know whether I have been killed or I would survive. I think I will survive it. Sir, education has come in for a lot of criticism, and it is because it is the biggest department of the State and the most difficult department because it deals with human matters, it deals with society matters and it has to look far ahead. What we do today will bear result tomorrow. Therefore, we have

^{*}Speech not corrected

to plan; whether we can plan or not is the most difficult thing. Hon' Members have spoken of corruption. Corruptions are there not only in the Education Department but in all departments, corruptions are everywhere. Dr. Bhupen Hazarika in 1967 assured me that he will catch hold of the corrupt D. Is. In 1968 he said "I am powerless". Corruptions are like images in the water. If you want to cut it, it will go slanting; if you want to catch hold of it, it will just disappear. Where we have got concrete examples we have taken steps. May be that all the Members are not satisfied with what steps we have taken. There might have been slips, but if the Hon ble Members brings to my notice concrete cases I shall be only too glad and the Government also will be only too glady would like to assure you that atleast in the Education Department I shall not spare anybody if I am convinced that he is corrupt. (Some voice: You are powerless). Am I? Bring cases to my notice and then you test me if I am powerless or I am not willing to do it.

Shri Bhubaneswar Burman: তেখেতে বিচবা কথাখিনি এই কাগ্ৰুখনতে ১৯৬৯ চনৰে, তেখেতে উল্লেখ কৰিছে আৰু বিচৰা কাৰণে দিছোঁ। এইটো concrete suggestion.

Shri Joy Bhadra Hagjer: What I would request all the Members is that let them bring specific grievances, complaints to me or to the Department. Many Hon'ble Members have referred to many corruptions. I do not remember all of them, and I shall only be too glad if they give me in writing or they see me in my residence and give me specific instances.

Shri Giasuddin Ahmed: Today's proceedings have been recorded and a number of concrete case have been mentioned.

Shri Joy Bhadra Hagjer: I was coming to that. That Hon'ble Member is too impatient. Officers there (pointing to the officers gallery) have noted down, and I have notes here also and I shall

look into these complaints tomorrow or the day after and we shall take action. If you think that no action has been taken you can very well write to me.

Speaking generally ahout education I said at the beginning that it is a very big Deptt. dealing with the lives of the human being. It is a difficult thing and utmost care will have to be taken while handling it. I think I said that we have not succeeded in full. We have succeeded in expanding as the hon, members have said but we have not succeeded in raising the standard. Last year also I said quantity and quality do not go together and if the quantity is increased the quality is bound to deteriorate. What we have been doing is that after independence we were expanding in quantity and if that is allowed to continue the quality has to go down. (Voices Why it may not be a fact) The hon, members may not agree with me but then I said quality and quantity cannot go together. (Voices: Not in all countries.) (interruption).....We have to stabilise it and to stabilise things the education department and the Govt. as a whole have been thinking of restricting the number of schools, amalgamating as many schools as possible (interruption)

I invited the Leaders of the opposition and they agreed in principle but they did not agree in details and therefore (interruption)

M. Shamsul Huda: There are members who did not agree. I did not agree.

Shri Joy Bhadra Hagjer: I think Mr. Huda only who did not agree. (Laughter), But the majority agreed in principle only they did not agree in details and therefore they suggested that a Small Committee should go into the matter. Since I have not consulted the Cabinet I do not either disagree or agree but I am agreeing in principle that a Small Committee consisting of members of this

15

side and also that side should go into it immediately so that the things can stabilised.

As for Primary Education it is the most important thing The hon. Members may be aware of the provision in the Constitution 'The Directive principles wherein it is said that children upto the age of 14 should have free education. It should not only free but compulsory as well. The other word apart from free, compulsory I have forgotton. My predecessor Shri Barua had appointed a Committee to report on the principles of the Primary Education, It was too big a Committee and perhaps for that this Committee could not function. And after I have heard the speeches of the hon, members most of whom have given a great important to Primary school, I would like to constitute another small committee. It is a very important thing. Literacy means Primary Education or at least upto the age of 14 which means upto Class VI in our State in other States it is upto eight class VIII. This is the most important part of literacy. I would like to appoint a small committee as in the Secondary Education. The hon, members must be aware about the Secondary Education Committee. It has taken much time but then it is nearing completion. They have only to draft it. About college education some members have referred to establishment of more colleges and school wherein the University did not agree. As a matter of fact we have too many colleges now. More colleges than we can open. One member Shri Sarat Chandra Goswami said that if and when Govt. recognises a school or the University affiliated the college it is the bounden duty of the Govt. to come to its help. It is of course with which I think no Govt. can agree. When a recognition is given it just means that it is of the standard required, by the University. It does not naturally mean that it should be given grant-inaid. The idea has been that all schools beginning from lower primary upto highschool or college are

established with the expectation that as and when these are given recognition or affiliation Govt. will come to the help. If that is so Govt. will have to give permission to the establishment of any school or college and it becomes unmanageable.

M. Shamsul Huda —Mr. Deputy Speaker, Sir, on a point of clarification may I know from the hon. Minister that how can he say that it is not the bouden duty of the Govt. to extend financial help to an educational institution as and when recognised since it is provided in the Constitution that it is the bounden duty of the Govt. to provide education to the children atleast up to the primary stage.

Shri Joy Bhadra Hagjer—Sir, I refer to the provision in the Constitution. Upto the age of 14 it is the bouden duty of the State Govt. to provide education fand provide all facilities it is free and compulsory. We have not been able to do it so far. In the Fourth Plan our target is 80 p.c. of the school-going children upto the age of 14-it is that.

I have kept you quite long ....(interruption) .....

Shri Dulal Chandra Barua—On a point of clarification, Sir. Hon'ble Minister has said that there will be so many Committees for going into the question of Primary School, High School, Secondary Schools. May I know from the hon'ble Minister why only one Committee cannot be constituted for going into the whole question of educational system?

Shri Joy Bhadra Hagjer—That is also true. But then the secondary education Commission is headed by the Vice Chancellor who is too much preoccupied. So, I wanted Members of this House should constitute a small one, 3 or 4 or allmost 5 and then they will do thething very quickly. That ismy idea

Sir, I have practically lnothing more to say except to reply to Mr. Moinul Haque Choudhury (Laughter in the House) · · · ·

M. Moinul Haque Choudhury—Mr. Deputy Speaker, Sir. After all though Shillong is not within the Prohibition area, yet how can a Minister come to the House in such a state to make himself a ludicrious spectator? I mean debate should be taken seriously.

(Voices-What is this? He is alright.)

Shri Joy Bhadra Hagjer—Then, I don't reply. I have finished, Sir.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, I have not got clarification on the purchase deal of the State Elementary Education Board, printing of question paper outside the State and about primary teachers and other allegations.

Shri Joy Bhadra Hagjer-There is Purchase Committee.

Shri Dulal Chandra Barua—But the approval of the Purchase Committee was taken after the allotment was given.

Shri Joy Bhadra Hagjer-Sir, I will enquire into it.

Rani Manjula Devi—Sir, about the Youth welfare I would like to know the views of the Minister because it is very important.

Shri Joy Bhadra Hagjer-I will reply to it day after tomorrow.

M. Monul Haque Choudhuri—Mr. Deputy Speaker, Sir. I made certain charges and excepting that of mine everything was replied, then thereafter noting replied. Then the lady member sought certain information and the Minister said that he would reply to it day after tomorrow. So, let the voting be done day after tomorrow. This is a question of privilege of member, I am raising it.

Mr. Deputy Speaker-Mr. Hagjer, whatever you have got to say you will have to do so today because today is the last day for voting on Demand. You cannot defer it till day after tomorrow.

Shri Joy Bhadra Hagjer Sir, about Youth welfare I do not know much. Therefore, I cannot reply.

Shri Atul Chandra Goswami - Sir, charges of corruption against the departmental officers and others were made during the Debate but these were not replied to.

Shri Joy Bhadra Hagjer-Sir, about corruption I said the departmental officers have noted it. I will go into this and if they are not satisfied the hon'ble members may give to me in writing also. That is what I said. und the consideration thereof shall not to anneighbour

Shri Atul Chandra Goswami – আমি anti-corruption ৰ কথা কৈছো।

Shri Keho Ram Hazarika-Board ক কিতাপ কিনিবলৈ টকা দিয়া হয়, কিন্ত নিকিনাকৈ আছে। কুলা ভাগ হলবা— চলকাৰ ক্লানৱাট বিশ্বত

Shri Joy Bhadra Hagjer—(m) – দেইটো চাম।

Shri Dulal Chandra Barua – বস্তু কিনিবৰ কাৰণে স্থানীয় মাছহ ৰাখিব लारम ।

Shri Joy Bhadra Hagjer - দেইটোত মস্কিল হয়নে, চাম।

Shri A.N. Akram Hussain—এটা কথাৰ প্ৰতি শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰণ কৰিলো, দেইটো হৈছে যে আমাৰ Text Book যি বিলাক বাহিৰৰ Press চপোৱা रुप्त, मেইविनांक চপাব नानारंग। Purchase क्वांब वारत स्त्रीय लाकक निव नारंग।

Shri A. N. Akram Hussain-Reply লাগে।

Shri Joy Bhadra Hagjer – সেইটো চাম।

M. Moinul Haque Choudhury-Mr. Deputy Speaker, Sir. I would like to draw your attention to what I have said ......

Mr. Deputy Speaker-Order, order. It is 5 P.M. The Cut Motions are guillotined.

I put the question that the grant Nos. 25,26,53,71 be passed.

(The motion was adopted and the grants were passed.)

Shri Giasuddin Ahmed-Mr. Deputy Speaker, I like to draw your attention to Rule 144 (3) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly wherein it is stated "on the last day of the days so allotted, at 5 p.m or at 11-30 a.m. if it is a Friday, the Speaker shall forthwith put every question necessary to dispose of all the outstanding grants; and the consideration thereof shall not be anticipated by any motion for adjournment or be interrupted in any manner whatsoever nor shall any dilatory motion be moved in regard thereto"

Shri Dulal Chandra Barua -It is the last day on which the cut motions will be guillotined. Regarding the grants, these are to be put.

Shri Mohendra Mohan Chaudhury (Minister, Parliamentary Affairs)-Sir, it is very clear in Rule 144 (3) page 82 which states" on the last day of the days so allotted, at 5 p.m or at 11-30 a.m., if it is a Friday, the Speaker shall forthwith put every question necessary to dispose of all the outstanding matter in connection with the demands for grants; and the consideration thereof shall not be anticipated by any motion for adjournment or be interrupted in any manner whatsoever nor shall any dilatory motion be moved in regard thereto." (A voice from the Opposition: the question must be put)

Mr. Deputy Speaker-I have already put the question. Now Mr. Gogoi.

Shri Bhadra Kanta Gogoi—Mr. Deputy Speaker, Sir, I beg to call the attention of the Minister for Education under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the Dainik Asom, dated the 20th April, 1970 under the caption 450 NICE FOR CONSTRUCTION

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education)—Mr. Deputy Speaker, Sir the delay in publishing the result was due to non-receipt of marks-sheets and answer scripts from two Examiners, one of whom retired before submission of marks. The marks-sheets and answer scripts had to be collected by making special efforts.

The result of the Examination held in June, 1969 was announced in April, 1970.

The Assam Court Fees (Assam Amendment) Bill, 1970

Mr. Deputy Speaker-Now item No. 4. Mr. Tripathi?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance)—Sir, I beg leave of the House to introduce the Court Fees (Assam Amendment) Bill, 1970.

Mr. Deputy Speaker - Has the House granted leave to introduce the Bill? (A voice: Yes)

The leave is granted. There is a message from the Governor which reads as follows: "Rajbhan, Shillong, the 26th April, 1970. I recommend, under the Provision of Article 207 (1) of the Constitution of India, the introduction of the Court Fees (Assam Amendment) Bill, 1970, in the Assam Legislative Assembly Sd: B. K. Nehru, Governor of Assam".

Shri Kamakhya Prasad Tripathi-Sir, I introduce the Bill.

Mr. Deputy Speaker-The Bill is introduced.

(The Secretary read out the title of the Bill)

Motion asking time for submission of the Reports 28 May of the Committee of Privileges.

Shri Mohendra Mohan Chaudhury, (Minister, Parliamentary affairs) - Sir, I beg to move that this Assembly agrees to the extension of time till 31st July, 1970 for submission of Reports of the Privileges Committee relating to the complaints made by:

- (a) Shri Moinul Haque Chaudhury, M.L.A. against the Editor etc of Hindusthan Standard.
- (6) Shri Dulal Chandra Barua, M.L.A. against the Director and the Administrative Officer. Regional Research Laboratory, Jorhat.

Deputy Speaker-The motion is moved. Now I put the question, that this Assembly agrees to the extension of time till 31st. July, 1970 for submission of Reports of the Privileges Committee relating to the complaints made by: (a) Shri Moinul Haque Chaudhury, M.L.A. against the Editor etc of Hindusthan Standard.

(b) Shri Dulal Chandra Barua - M.L.A. against the Director and the Administrative Officer, Regional Laboratory, Jorhat.

(The motion was adopted).

Motion asking time for Submission of the Report on the Enquiry committee on the Minister, Co-operation.

Mr. Deputy Speaker-Now regarding item No. 6 I think a member of the Comittee should move it. Yes. Mr. Narayan Bhuyan?

Shri Narayan Bhuyan—Sir I beg to move that this Assembly agrees to the extension of time till 31st July, 1970 for submission of the Report of the Enquiry Committee relating to the motion moved by Shri Govinda Kalita disapproving the action of Shri L.P. Goswami, Minister for Co-Operation.

Shri Promode Chandra Gogoi—আমাক বর্তমান টো কথা জনাব লাগে যে এনেকরা এটা গুৰুতপূর্ণ অৱস্থাত যিটো কমিটি গঠন কৰিছিল আৰু দেই কমিটি গঠন কৰাৰ পাচত কমিটিয়ে এটা নময় বাকী দিছিল কিন্তু আজি সময় বঢ়োৱাৰ কাবনে যিটো প্রস্তাৱ আহিছে দেইটো কমিটিৰ পক্ষৰ পৰা আহিছে নেকি? নময় বৃদ্ধি কবাৰ কাবৰে কমিটিয়ে সময় খুজিছে নে নাই দেইটো নজনাকে আমি এতিয়া মতামত দিব নোৱাবো।

Shri Dulai Chandra Barua—ইতিমধ্যে যি কমিট গঠন কবি দিছে দেই কমিটিলৈ আমাৰ কালৰ পৰা দাবী আহিছে যে এই অধিবেশনৰ ভিতৰতে Report submit কৰিব লাগে। এতিয়া ঘপ কৰে সময়ৰ extension বিচাৰিলে আমি দিব নোৱাৰিম। সেই বিষয়ে আমাক জনাব লাগে যে এই Committee য়ে এতিয়ালৈকে কামত কিমান দূৰ আগবাঢ়িছে সেই বিষয়ে আমাক জনাব লাগে নহলে এই দৰে সময় বঢ়াই দিকামহৈ ছঠিব।

Shri Bhubanewar Barman — এইটো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা ইয়াৰ লগত বিধান শভাবো গুৰুত্ব আছে ভাৰ উপৰিও কমিটিয়ে Report submit কৰাত পলম কৰা কাৰণে বাহিৰত মাহুহৰ মাজত বুবা চনি আছে গতিকে বিধান মত। চলি থকা অৱস্থাতে এই Reportটো দাখিল কৰিব লাগে। গতিকে আমি এনে অৱস্থাত আমি সময় বঢ়াই দিয়াত নাই।

Mr. Deputy Speaker—The motion has come on the recommendation of the Enquiry Committee itself of which I happen to be the Chairman in my capacity as Deputy Speaker. The delay has been caused due to the fact that innumerable documents have to be called for from various sources and necessarily it has taken some time. But although the Committee has recommended extension up to 31st July, 1970, I do not think that it will necessarily take that time to submit the report.

Shri Dulal Chandra Barua—Can we not expect it earlier? After all we are to give reply and explantion to the public. We want that the Report should be placed early so that if the Minister is not guilty of the charges he should be free He should not be allowed to hang like this. It should be final once for all.

Mr. Deputy Speaker—I out the question that this Assembly agrees to the extension of time till 31st July, 1970 for submission of the Report of the Enquiry Committee relating to the motion moved by Shri Govinda Kalita disapproving the action of Shri L. P. Goswami, Minister for Co-Operation etc.

(Voice from the Opposition: We oppose it; we want division)

Shri Mohendra Mohan Choudhury: Sir, there will be some difficulty if the time is not allowed. The Committee has not submitted its report as yet and now if the extension of time for submission of the report is disa'lowed then the whole enquiry will have to be dropped. This is the interpretation of the whole thing.

Shri Dulal Chandra Barua - Where is the rule?

Shri Mohandra Mohan Choudhury —Sir, I think I have not been able to clear my points. My point was that if the extension of time is not given for submission of the report by the Committee, then as the Committee has not submitted its report uptil now, and as the time of the Committee will expire on the 31st of May, I believe, after the Motion for extension of time is disalfowed the Committee will become functa officio and the Committee will not function. That will be the result. The Committee has not yet completed its work and if now the extension of time is not allowed then the Committee will cease to function and the whole enquiry will have to be dropped.

Shri Dulal Chandra Barua —Sir, I want to know whether this decision for extension of time was taken by the Committee itself; and we also do not know how many sittings of the Committee has been held up to now. If this extension of time is required by members from this side of the House also then, of course, we are morally bound to agree to the extension.

Mr. Deputy Speaker: Members from the Opposition were present and the Committee had 4 sittings.

Shri Dulal Chandra Barua: Our members also want the extension ?

Mr. Deputy Speaker: Yes.

Shri Giasuddin Ahmed: Whether any formal resolution was passed by the Committee for extension of time?

Mr. Deputy Speaker: Yes.

This Assembly agrees to the extension of time till 31st of July, 1970 for submission of the Report of the Enquiry Committee relating to the motion moved by Shri Govinda Kalita disapproving the action of Shri L. P. Goswami, Minister for Co-operation etc.

(The Motion was adopted)

Re: Hunger strike at the Assam Cotton Mill, Tezpur.

Shri Dulal Chandra Barua: Sir, I want to draw the attention of the Government to the fact that a serious situation is arising out of the lock out of the Assam Cotton Mill at Tezpur. The Labour Commissioner had recommended certain things but those recommendations have not been implemented as a result of which first there was a partial hunger strik, then there was a complete hunger strike and now there has been lock out. I have received a telegram from the Chairman of the Association as well as from the public and this matter was brought to the notice of the Govt. long before but nothing has been done as yet with the result that the capitalists have been allowed to march over the demands of the workers. Therefore, I want to know what step the Government is going to take about the reconcialition or about the fulfilment of the geievances of the workers and open the workshop so that the

114 Re: Hunger Strike at the Assam Cotton Mill, Tezpur 12 May

workers can earn their livelihood. The Labour Commissioner's recommendations were there but these have not been implemented. Why it is so?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi: (Minister, Labour) Sir, so far as the law and order steps taken by the D. C. I have no inforrmation but so far as the conciliation is concerned, the Labour Commissioner himself went there and when there was no agreement the dispute was referred to a ribunal and the dispute is now pending in the Tribunal. According to law when a dispute is pending in the Tribunal, both strikes and lock outs are illegal and if the strikers withdraw the strike then natuarally it can be taken up by the Tribunal and the Tribunal will award benefits or punish the employer but at present since the workers themselves are preventing operation of the mill, they also are illegal. Therefore, in this matter if the strike is not withdrawn and the Tribunal is approached, relief would be difficult. Sir, there was a delegation from some of the workers who met me today and they requested me to send one of the officers to Tezpur to try to bring about a settlement even now and I have asked the Labour Commissioner that either he himself or one of his senior officers should go to the spot. Whether they will succeed or not I do not know but I have asked him to go and I have a feeling that one of the ways by which action can be started to normalise the situation is that the hunger strikers call off the strike and take to the Tribunal for redress of their grievances.

Re: Indiscriminat arrest and harassment by the Police at Lakhipur

Shri Giasuddin Ahmed: Mr. Deputy Speaker, Sir, I have received a telegram from some people of Lakhipur which reads; 'Indiscriminate arrest and harassment of innocent people of Lakhipur area continuing police neglecting to arrest actual culprits local authorities taking discriminatory and partial stand against minority great panic prevailing amongst minority immdte action solicited'

The fact is that Sir the local authority have taken side with the miscreants and they have, by their action, created panic among the minority and harassment is going on. May I request the Hon Chief Minister to intervene in this matter so that the panic be removed.

from the above statement that a

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister): The incident of Lakhipur on 15th April, 70 was the subject matter of an Adjournment Motion in the Assembly on 4.5.70. The Revenu Minister gave a statement in this connection on the floor of the House.

Regarding the present position of the cases registered in this connection, it is learnt that 27 cases have been registered at the Lakhipur police station in regard to the murder, arson, mischief etc., cases which occurred in the wake of the communal disturbances. Eight cases have been registered against Muslim accused persons. The police have arrested 64 persons and forwarded them in the custody. Out of these 64, four persons including three students have been released on bail. The remaining persons are still in jail hajat. Of these, 56 persons were arrested in a case under section 302 I.P.C. They are also required in connection with other cases either in conjunction with section 302 or other sections of Law. 8 cases have been taken up under either one or more of the sections in the I.P.C., such as, 302/153/153A/188/436/148/149 I.P.C 62 muslim accused persons were arrested on or before 26-4-70. The last batch of two Muslim accused were arrested on 12.5.70. They could not be arrested earlier as they were found to be absconding.

17 cases have been registered at the Lakhipur P.S., against the Hindus. 16 persons were arrested and they are all released on bail now. The sections of law under which these 19 cases have

been registered involve either one or more of the sections 147/148/325/427/436/457/380 I.P.C. One Hindu accused named Shri Umesh Sarkar is still absconding.

Two other cases were instituted at the Lakhipur police station by Muslims against Muslims; but no arrest has been made.

It is clear from the above statement that most of these arrests were made immediately after the occurrences. Bails have been refused or granted by the Court depending upon its own discretion. Arrests have been made in specific cases and sometimes under grave sections like 302 I.P.C., and there is nothing to indicate that indiscriminate arrests of persons belonging to minority community were resorted to or that any partial stand was taken against them. As already referred to above, most of these arrests were made immediately after the occurrence, and the delegation of Members of Legislative Assembly, who visited the area in the first week have not spoken anything in their report about any partial stand taken by the local authorities in this connection. The actual responsibility of the arrested persons in the cases in which they were arrested can be ascertained only when the investigation and the trial, if any, of the cases are completed.

Shri Giasuddin Ahmed—On a point of clarification, Sir, to whichever community the miscreants may belong, the law should take its own course. What I want to say that in course of investigation the local officers may not act in a just way as they are expected to do. Will the Hon. Chief Minister kindly depute one high-ranking officer to supervise the investigation of the cases?

Shri Bimala Prasad Chaliha - I accept the suggestion.

Re: Message of Goodwishes to a team of Assamese Mountaineers to the Himalayas.

Mr. Deputy Speaker: Mr. Bora, I do not find your slip here; anyway you can mention very briefly.

Shri Soneswar Bora—মাননীয় অধাক্ষ মহোদয়, অসমৰ পৰা ৭ জনীয়া এটা দলে পোন প্রথম বাৰৰ কাৰণে হিমালয় পর্যন্তৰ নন্দা দেবী শৃষ্ণ প্রলেকাৰ ২০,৮৪০ ফুট ওথ বেথাৰতলী হিমালয় শৃষ্ণটো আৰোহন কৰি জয় কৰিবলৈ ওলাইছে। হিমালয় আৰোহনকাৰী অভিযানত অসমৰ এইটোৱেই দৰ্ব প্রথম দল। অসমৰ কীৰ্ত্তৰ অর্থে এই লেটোৱে অসম ৰাজ্য তথা অসম বিধান সভাৰ পূৰ্ব সমর্থন পোৱাটো নিতান্তই আৱশ্যক। এই স্মর্থনৰ ছাৰা অভিযানকাৰী দলটো বিশেষ ভাবে উৎসাহিত হব আৰু ন-নতুন অভিযানকাৰী ও হৃষ্টি কবিব। গতিকে ৰাজ্য খনৰ জন স্বাৰ্থৰ অতান্ত গুৰুত্পূৰ্ণ এই বিষয়টো আজিৰ বিধান সভাৰ কাৰ্যাপৰিচালনা বিধিৰ ১৩০ কি। ধাৰা অভ্যায়ী আলোচনা কৰা হওক। আৰু এই মুর্ম্মে এটা সূৰ্ব সম্মত প্রস্তাৰ গ্রহণ কৰা হওক।

Mr. Deputy Spacker—ইয়াত কোনো প্রস্তাব আহিব নোৱাৰে। In zero Hour no resolution can come, it will have to come in a ragular course.

Shri Bhubaneswar Borman—মাননীয় বৰা ভাঙৰীয়াই যিটো প্ৰস্তাব আনিছে শেইটো সমৰ্থন কৰি কওঁ যে এই প্ৰস্তাবটো আলোচনা হব লাগে।

Mr. Dy Speaker—हेशांच क्लांना क्षाश्चाव ब्लाहिन नांबात।

Shri Dulal Chandra Barua – ইয়াৰ কাৰণে কিবা অযোগ দিলে তেখেত দকলে উৎসাহ পাব।

Shri Bimala Prasad Chalina—উপাধাক্ষ মহোদয়, এইটো কথাত আমি সন্তোষ পাইছো। এই বিলাক কামৰ দ্বাৰা ভবিষ্যতেও উৎসাহ যোগোৱা হয়। আমাৰ দদনে এই দকলৰ প্ৰতি ধন্যবাদ আগবঢ়াইছো।

ADJOURNMENT

The Assembly then adjourned till 9 A.M. on Friday, the 29th May 1970.

Shillong
The 28th May, 1970

U. Tahbildar Secretary,
 Legislative Assembly, Assam

Shri Sinceware (Line - 11-41) server reging requestion of search of the control o

gaine may recel spiritulis are plante annual accommended indo

hir to Speaker with content of the selection

und Inda Chandra Parina - Sus siste des 1831 - 1805

MEMMEN

The Assembly two majouraed till 9 A.V. on Firsty the 20th

-j-blidnst W

onness. The 18th May 1976

Legislative Me contact to seam

APPENDIX

The Budget List of Demands

Grant Nos. 64,3,23,69,87,46,46A,47,48,16,31,35,15,49,50,51,52,54, 1,5,14,18,22,62,67,101,25,26,53,71 and 96

GRANT No.64

[Head of Account - "70 - Forests"]

Shri Mahendra Mohan Choudhury-(Minister, Forests) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir to move that a sum of Rs.2,77,00,800, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.3,69,34,400) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "70.—Forests".

Cut Motions:

 Shri DULAL CHANDRA BARUA Shri MOHIDHAR PEGU

to move:

That the total provision of Rs. 3,69,34,400, under Grant No. 64, Major head "70-Forests", at pages 422-426 of the Budget be refused, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 3,69,34,400, do stand refused.

(To protest the demand and to raise a general discussion particularly failure of the Government to protect and extract forest resources).

2 Shri Gaurisankar Bhattacharyya

Shri Pitsing Konwar

Shri Abala Kanta Goswami

Shri Maneswar Boro

Shri Sarat Chandra Rabha

Shri Romesh Mohan Kouli

Shri Premadhor Bora

Shri Promode Chandra Gogoi

Shri Nameswar pegu

M. A. Musawwir Choudhury

Shri A. N. Akram Hussain

Shri Kamini Mohan Sarma

to move

That the total provision of Rs. 3,69,34,400, under Grant No. 64, Major head "70—Forests" at page 422-426 of the Budget be reduced to Re. 1, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 3,69,34,400. do stand reduced to Re. 1.

(To raise a general discussion on policy and its implementation)

3. প্রীদোনেশ্বর বরণ
প্রীলক্ষাধর চৌধুনী
প্রীভুবনেশ্ব বর্মাণ
প্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী
ভা: হরেন্দ্র নাথ দাদ
শ্রীকরীর চন্দ্র বায় প্রধামী
প্রীলাস্তাদ আলী

উত্থাপন কৰিছে:

বাজেট্ব ৪২২-৪২৬ পৃষ্ঠাৰ মঞ্ৰী নং ৬৪ ব অন্তৰ্ভুক্ত মুখা শিতান "৭০ – বন"ত, বুখা ৩,৬৯,৩৪,৪০০ ধনৰ পৰিমাণ এটকালৈ কমাৰ লাগে অৰ্থাৎ সম্দায় মঞ্ৰীৰ ধনৰ পৰিমাণ এটকালৈ কমোৱা হওক।

(বন বিভাগৰ বৰ্তমান নীতিৰ সমালোচনা কৰাৰ উদ্দেশ্যে)

GRANT No. 3

[Head of Account—"10.—State Excise Duties"]

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, Excise) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 31,56,200 be granted to the Minister in-charge to complete the sum (Rs. 42.08,200) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "10.—State Excise Duties.

Cut Motion:

Shri Gaurisankar Bhattacharyya Shri Abala Kanta Goswami Shri Pitsing Konwar Shri Bhadra Kanta Gogoi Shri Maneswar Boro Shri Sarat Chandra Rabha Shri Romesh Mohan Kouli Shri Premadhor Bora Shri Promode Chandra Gogoi Shri Phani Bora M. A. Musawwir Choudhury Shri A. N. Akram Hussain Shri Kamini Mohan Sarma M. Shamsul Huda Shri Dulal Chandra Barua Dr. Bhupen Hazarika

to move:

Kanalut Mohan Sarma

That the total provision of Rs. 42,08,200, under Grant No. 3, Major head "10.—State Excise Duties", at pages 18-22 of the Budget be reduced to Re. 1, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 42,08,200, do stand reduced to Re. 1.

(To raise a general discussion particularly on failure of the Government in implementing prohibition Act. fully.)

GRANT No.23

[Head of Account. - "26—Miscellaneous Departments - VI. - Civil Supplies Departments".]

and Rice Concession, etc.

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, Supply) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg Sir to move that a sum of Rs.33,03,700, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.44,04.900) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "26. –Miscellaneous Departments –VI. –Civil Supplies Department."

tion of the head "124. -Capital Carley an E : noitoM tuD mem

ron, under Crunt No.87

Nil.

GRANT No.69

[Head of Account—"71-Miscellaneous—(IV.—Expenditure on issue of Free Ration and Rice Concession, etc.)"]

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, Supply) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs.6,75,100, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs9,00,200) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "71.—Miscellaneous—(IV.—Expenditure on issue of Free Ration and Rice Concession, etc.")

Cut Motion:

Nil.

GRANT No. 87

[Head of Account—"124.—Capital Outlay on Schemes of Government Trading"]

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, Supply) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs.4,35,34,400, be granted to the Minister-in charge to complete the sum (Rs.5,80,45, 700) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "124.—Capital Outlay on Schemes of Government Trading".

Cut Motion:

Shri Dulal Chandra Barua to move:

That the total provision Rs.5,80,45,700, under Grant No.87, Major head "124.—Capital Outlay on Schemes of Government Trading" at pages 469-476, of the Budget be reduced to Re. 1,i,e,, the amount of the whole grant of Rs.5,80,45,700, do stand reduced to Re. 1.

(To raise a general discussion particularly about the failure of the Government to control the rising price of the essential commodities which caused great hardship to the common people.)

Miscollancons, Social and Developmental Organisations -Other Misco

Barcale Ormentations Her Planning Creek it all on !!

GRANT No. 46

[Head of Account—"39.—Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—Other Miscellaneous Organisations—III

Planning Organisation (State)"]

Shri Bimala Prasad Chaliha—(Chief Minister) to move:
On the recommendation of the Governor of Assam, I beg,
Sir, to move that a sum of Rs.9,20,500, be granted to the Minister-in-Charge to complete the sum (Rs.12,27,400). necessary to
defray the charges which will come in course of payment during
the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "39.—Miscellaneous, Social and Developmental
Organisations—Other Miscellaneous Organisations—III—Planning
Organisation (State)".

Cut Motion:

GRANT No. 46A

pump the first day of March, 1971 for the

[Head of Account—"39.—Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—Other Miscellaneous Organisations—III— Planning Organisation "]

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg Sir, to move that a sum of Rs.75,000 be granted to the Minister-in-charge

to complete the sum (Rs.100,000). necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "39.—Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—Other Miscellaneous Organisations—III—Planning Organisation".

Cut Motion;

Nil.

GRANT No. 47

[Head of Account—"39.—Miscellaneous, Social and Developmental
Organisations (IV—Directorate of Advertising
and Visual Publiciy)"]

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg Sir, to move that a sum of Rs.18,88,400, be granted to the Minister in-charge to complete the sum (Rs. 25,18,000) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year endig the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "39.—Miscellaneous, Social and Developmental Organisation—IV—Directorate of Advertising and Visual Publicity".

Cut Motion:

Shri Dulal Chandra Barua to move:

That the total provision of Rs.25,18,000, under Grant No.47, Major head "39.—Miscellaneous, Social and Developmental Organisations (IV Directorate of Advertising and Visual Publicity)", at pages 358-361 of the Budget be refused, i.e., the amount of the whole grant of Rs.25.18,000 do stand refused.

(To raise a discussion about the failure of this Department to co-opt with the changing circumstances of the Society in respect of public relation and proper publicity).

Major head 122 - Julis at pages \$1.86, of the Budget be refused

[Head of Account—"39.—Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—Other Miscellaneous Organisations

(V—Directorate of Housing)"]

Shri Bimala Prasad Chaliha-(Chief Minister) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs.7,06,600, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.9,42,300) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "39.—Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—V—Directorate of Housing".

Cut Motion:

GRANT No. 16

[Head of Account—"22.—Jails"]

Shri Mahendra Nath Hazarika (Minister, Jails) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 45,28,500, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs. 60,37,900) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "22.—Jails".

Cut Motions:

1. Shri Dulal Chandra Barua to move:

That the total provision of Rs. 60,37,900, under Grant No. 16, Major head "22.—Jails", at pages 81-86, of the Budget be refused i.e., the amount of the whole grant of Rs. 60,37,900, do stand refused.

(To raise a discussion about the mal-administration and corrupt administration of Jails Department.)

 Shri Gaurisankar Bhattacharyya Shri Promode Chandra Gogoi

Shri Phani Bora

Shri A. N. Akram Hussain

M. A. Musawwir Choudhury

Shri Kamini Mohan Sarma

Shri Abala Kanta Goswami

Shri Pitsing Konwar

Shri Bhadra Kanta Gogoi

Shri Maneswar Boro

Shri Sarat Chandra Rabha

Shri Romesh Mohan Kouli

Shri Premadhor Bora

Dr. Bhupen Hazarika

M. Shamsul Huda

to move:

That the total provision of Rs. 60,37,900 under Grant No. 16, Major head "22.—Jails", at pages 81-86 of the Budget, be reduced to Re. 1, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 60,37,900, do stand reduced to Re. 1.

(To raise a discussion.)

GRANT No. 31

[Head of Account - "31. - Agriculture - II. - Fisheries".]

Shri Mahendra Nath Hazarika (Minister, Fisheries) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 33,00,000, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs. 44.00,000) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "31.—Agriculture—II.—Fisheries."

Cut Motions:

 Shri Dulal Chandra Barua Shri Mohidhar Pegu

to move :

That the total provision of Rs. 44,00,000, under, Grant No.31, Major head "31.—Agriculture—II.—Fisheries", at pages 226-230, of the Budget be refused, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 44,00,000, do stand refused

(To raise a discussion about the wrong policy followed in respect of settlement of fisheries vis-a-vis about the heavy loss of State revenue from such fisheries.)

Shri Promode Chandra Gogoì
 M. A. Musawwir Choudhury
 Shri A. N. Akram Hussain
 Shri Kamini Mohan Sarma
 M. Shamsul Huda
 Nameswar Pegu

to move !

That the total provision of Rs. 44,00,000, under Grant No. 31, Major head "31.—Agriculture—II.—Fisheries", at pages 226-230 of the Budget be reduced to Re. 1, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 44,00,000, do stand reduced to Re. 1.

(To raise a discussion on policy and its implemention.)

GRANT, NO. 35

[Head of Account "35.—Industries—I—Sericulture and Weaving"]

Shri Mahendra Nath Hazarika (Minister, Sericulture and Weaving) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 64,37,000, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs. 85,82,600) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "35.—Industries—I - Sericulture and Weaving".

Cut Motions : 000.00 La .e. To noise our lesor ser

1. Shri Dulal Chandra Barua to move:

That the total provision of Rs. 85,82,600, under Grant No.35 Major head "35. Industries—I—Sericulture and Weaving", at pages 284-297 of the Budget be refused, i. e., the amount of the whole grant of Rs. 85,82,600 do stand refused.

(To discuss about the sorrowful plight of employees serving under this Department.)

2. Shri Promode Chandra Gogoi Shri Nameswar Pegu M. A. Musawwir Choudhury Shri A. N. Akram Hussain Shri Kamini Mohan Sarmah Shri Shamsul Huda Shri Sailen Medhi

o move:

That the total provision of Rs. 85,82,600, under Grant No.35, Major head "35.—Industries—I—Sericulture and Weaving', at pages 284-297 of the Bunget be reduced to Re. 1, i. e., the amount of the whole grant of Rs. 85,82,600 do stand reduced to Re.1.

(To raise a discussion on policy and its implementation)

GRANT No. 15

[Head of Account "21.—Administration of Justice"]

Shri Abdul Matlib Mazumdar (Minister, Law) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 31,25.900 be granted to the Ministerin-charge to complete the sum of (Rs.41,67,700) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "21. - Administration of Justice".

Cut Motion:

Shri Promode Chandra Gogoi Shri Phani Bora M. A. Musawwir Choudhury Shri Kamini Mohan Sarma refused to the amount of the Shri A. N. Akram Hussain Shri Dulal Chandra Barua

to move:

That the total provision of Rs.41,67,700 under Grant No.15, Major head-"21-Administration of Justice" at pages 72-80 of the Budget be reduced to Re.l. i. e., the amount of the whole grant of Rs 41,67,700 do stand reduced to Re.l.

(To raise a general discussion about the present judiciary system with a particular reference to the delay in disposing up the cases in different courts).

GRANT No, 49

[Head of Account-"39.-Miscellaneous, Social and Developmental Organisation - Other Miscellaneous Organisations - (VI -- Directorate of Social Welfare, etc.)"]

1. Shri Abdul Matlib Majumdar (Minister, Social Welfare) to move :

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir to move that a sum of Rs. 46,33.500, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.61,78 100) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "39.—Miscellaneous Social and Developmental Organisation—Other Miscellaneous Organisations (VI.—Directorate of Social Welfare, etc.)".

Cut Motions:

1. Shri Dulal Chandra Barua to move:

That the total provision of Rs, Rs.61,78,100, under Grant No.49, Major head "39.--Miscellaneous, Social and Developmental Organisation—Other Miscellaneous Organisations (VI.--Directorate of Social Welfare, etc.)", at pages 365-368 of the Budget, be refused, i. e., the amount of the whole grant of Rs.61,78,100, do stand refused.

(To discuss about complete failure of the Government in the implementing any Welfare Scheme taken up by Government from time to time).

2. Shri Sailen Medhi to move:

That the total provision of Rs. 61,78,100, under Grant No. 49 Major head "39--Miscellaneous, Social and Developmental Organisation--Other Miscellaneous Organisations (VI.--Directorate of Social Welfare, etc.)", at pages 365-368 of the Budget be reduced to Re. 1, i.e., the amount of the whole Grant of Rs. 61,78,100, do stand reduced to Re. 1.

(To raise a discussion on the Subject).

GRANT No 50

[Head of Account--"39 Miscellaneous, Social and Developmental Organisations--Other Miscellaneous Organisations--VII.-Soldiers', Sailors' and Airmen's Board)",

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs.1.38,200, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.1,84,307) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head '39.--Miscellaneous, Social and Developmental Organisations --Other Miscellaneous Organisations--VII--Soldiers Sailors, and Airmen's Board)".

Cut Motion:

Shri Dulal Chandra Barua to move:

That the total provision of Rs. 1,84,300, under Grant No. 50, Major head "39--Miscellaneous, Social and Developmental Organisations--other Miscellaneous Organisations (VII--Soldiers, Sailors and Airmen's Board)" at page 369 of the Budget be refused, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 1.84,300, do stand refused.

(To discuss the present plight of the ex-servicemen in the State)

GRANT No. 51

[Head of Account - "39. - Miscellaneous, Social and Developmental Organisations - (VIII--Town and Country Planning Organisation)"]

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 30.15,900, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.40,21,300) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "39.--Miscellaneous, Social and Developmental Organisations - (VIII---Town and Country Planning Organisation."

Cut Motion:

Shri Sailen Medhi to move:

That the total provision of Rs.40,21,300, under Grant No.51, Major head "39--Miscellaneous, Social and Developmental Organisations--(VIII--Town and Country Planning Organisation)" at page 370 of the Budget be reduced to Re. 1, i, e., the amount of the whole grant of Rs.40,21,300, do stand reduced to Re. 1.

the to move there sum of Rs.

(To raise a discussion on the policy).

GRANT No. 52

[Head of Account---"39.--Miscellaneous, Social and Developmental Organisation--(IX--Tourist Organisation)"]

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) to move;

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 3,42,900, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs. 4,57,300) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "39.--Miscellaneous, Social and Developmental Organisation--(IX--Tourist Organisation)".

Cut Motion:

Nil.

GRANTS No. 54 away laber out tan't

[Head of Account-"39.-Miscellaneous, Social and Developmental Organisations--(IX.-Pooled Transport)"]

Shri Bimala Prasad Chalina (Chief Minister) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 8,79,300, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs. 11,72,400) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "39.—Miscellaneous, Social and Developmental Organisations—(XI.—Pooled Transport)".

Cut Motion: 101 11.01 ASISM to yeb lete out proban 1860

Nil.

GRANT No. 40

of the ineed '38 -4 about and employment II -Facto

[Head of Account - "38. - Labour and Employment I.-Labour"

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Labour) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum Rs. 10,38,000, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of (Rs:13,84,000) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "38.- Labour and Employment--I.—Labour"

Cut Motion: 2007.78.8 .all to not be optioned to its

Shri Promode Chandra Gogoi M. A. Musawwir Choudhury Shri A. N. Akram Hussain Shri Kamini Mohan Sarma

to move

and may of the Budg

That the total provision of Rs.13,84,000, under Grant No. 40 Major head "38. - Labour and Employment - I Labour', at pages 324-328 of the Budget be reduced to Re. 1, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 13,84,000, do stand reduced to Re. 1.

(To raise a discussion on policy and its implementation).

GRANT No. 41

[Head of Account-"38 Labour and Employment II.-Factories"]
Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Labour) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 2,68,300, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs. 3,57,700) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "38—Labour and employment--II--Factories."

Cut Motion:

Shri Gaurisankar Bhattacharyya Shri Pitsing Konwar Shri Abala Kanta Goswami Shri Maneswar Boro Shri Sarat Chandra Rabha Shri Romesh Mohan Kouli Shri Premadhor Bora Dr. Bhupen Hazarika Shri Promode Chandra Gogoi M. A. Musawwir Choudhury Shri A. N Akram Hussain Shri Kamini Mohan Sarma

to move:

That the total provision of Rs. 3,57,700, under Grant No. 41, Major head "38.-Labour and employment—II.—Factories" at pages 329 332, of the Budget be reduced to Re. 1 i.e., the amount of the whole grant of Rs. 3,57,700, do stand reduced to Re. 1.

(To raise a general discussion on policy and its implementation).

GRANT No. 42

[Head of Acc unt "38.--Labour and Employment--III--Inspectorate of Steam Boilers"]

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Labour) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, to Sir, to move that a sum of Rs. 84.400 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of (Rs. 1,12,600) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "38--Labour and Employment--III.--Inspectorate of Steam Boilers".

Shyk Kamini Mohan Samia

Cut Motion : 150 000, 88, 49, 88 to necessary letter and felt

Nil.

GRANT No. 43

[Head of Account--"38--Labour and Employment--IV--Employment and Training."]

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Labour) to move i

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs.37,38,100 be granted to the Minister-incharge to complete the sum (Rs.49,84,200) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of

the head "38.--Labour and Employment--IV--Employment and Training."

Cut Motion : mayolan I bas abode Lise Indiana

Shri Gaurisankar Bhattacharyya

Shri Pitsing Konwar

Shri Maneswar Boro

Shri Abala Kanta Goswami i to noil hammoon ed no

Shri Romesh Mohan Kouli to move:

Shri Premadhor Bora all) to mus oil oreignos et agrado-a

Shri Dulal Chandra Barua

Shri Promode Chandra Gogoi

M. A. Musawwir Choudhury

Shri A. N. Akram Hussain

Shri Kamini Mohan Sarma

of the need "33-Lebour and

defray the drames will

That the total provision of Rs. 49,84,200, under Grant No.43, Major head "38.--Labour and Employment--IV--Employment and Training".

at pages 335--349 of the Budget be reduced to Re. I, i. e., the amount of the whole grant of Rs.49,84,200, do stand reduced to Re. 1.

(To raise a general discussion on policy and its implementation)

GRANT No. 1

THead of Account--"4.--Taxes on Income other than Corporation Tax"

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 71,700, be granted to the Minister-in-charge

to complete the sum (Rs.95,500) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "4.--Taxes on Income other than Corporation Tax".

Cut Motion:

1. Shri Dulal Chandra Barua to move:

That the total provision of Rs.95,500, under Grant No 1. Major head "4.--Taxes on Income other than Corporation Tax", at pages 1-2 of the Budget be reduced to Re. 1, i. e., the amount of the whole grant of Rs. 95,500, do stand reduced to Re. 1.

(To discuss about failure of the Government to collect huge arrear taxes).

GRANT No. 5

[Head of Account--"12--Sales Tax and 13.--Other Taxes and Duties"].

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs 21,88,900, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.29,18,500) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "12.--Sales Tax and 13.--Other Taxes and Duties."

Cut Motions:

1. Shri Dulal Chandra Barua to move:

That the total provision of Rs. 29,18,500, under Grant No.5, Major head "12,--Sales Tax and 13,--Other Taxes and Duties", at pages 25-28, of the Budget be refused, i. e., the amount of the whole grant of Rs. 29,18,500, do stand refused.

(To discuss the complete failure of Government to realise the huge arrear tax).

2. M. Shamsul Huda

M. A. Musawwir Choudhury

to move:

That the total provision of Rs. 29,18,500, under Grant No.5, Major head "12.--Sales Tax and 13.--Other Taxes and Duties", at pages 25-28, of the Budget be reduced by Rs. 100, i. e., the amount of the whole grant of Rs.29,18,500, do stand reduced by Rs. 100.

(To raise a discussion).

GRANT No. 14

[Head of Account "19.--General Administration--(V.--Local Fund Audit Establishment and Accounts Offices"]

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg. Sir, to move that a sum of Rs. 8,52,600 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of (Rs.11,36,700) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "19.--General Administration--(V.--Local Fund and Audit Establishment and Accounts Offices").

Cut Motion:

Nil.

GRANT No. 18

[Head of Account "26--Miscellaneous Departments—I—National Savings Organisation"]

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg. Sir, to move that a sum of Rs. 1,04,700, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs. 1,39,600) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "26.— Miscellaneous Departments--I-National Savings Organisation."

Cut motion:

Nil.

GRANT No. 22

On the recommence on the Covernor of Assem, t be

[Head of Account "26.-Miscellaneous Departments-V.Directorate of State Lotteries"]

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 19,90,000, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs. 26,53,300) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "26.--Miscellaneous Departments-V--Directorate of State Lotteries".

Cut Motion:

M. Shamsul Huda M. A. Musawwir Choudhury

to move:

That the total provision of Rs.26,53,300, under Grant No.22, Major head "26.--Miscellaneous Departments--V--Directorate of State Lotteries", at page 120 of the Budget be reduced to Re. 1 ,i.e., the amount of the whole grant of Rs. 26,53,300 do stand reduced to Re. 1.

(To raise a discussion)

GRANT No. 62

[Head of Account--"65.--Pensions and other Retirement Benefits-66.--Territorial and Political Pensions and 120.--Payment
of Commuted Value of Pensions."]

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 85,43,100, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs. 1,13,89,600) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "65.--Pensions and other Retirement Benefits--66--Territorial and Political Pensions and 120--Payment of Commuted Value of Pensions."

Cut Motion:

Shri Dulal Chandra Barua Shri Promode Chandra Gogoi M. A. Musawwir Choudhury Shri A. N. Akram Hussain Shri Kamini Mohan Sarma

to move:

That the total provision of Rs.1,13,89,600, under Grant No 62, Major head "65 -- Pensions and other Retirement Benefits--66--Territorial and Political Pensions and 120--Payment of Commuted

value of pensions" at pages 414--415 of the Budget be reduced to Re.1, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 1,13,89,600, do stand reduced to Re.1,

(To raise a discussion on policy and its implementation and present plight of the pensioners of the State).

GRANT No. 67

[Head of Account--"71.--Miscellaneous--(II--Donations for Charitable Purposes, Grants-in-aid and Contributions. Special Commission of Enquiry, Petty Establishments, etc.)"

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 66,67,600, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.88,90,200) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "71.--Miscellaneous--[II--Donations for Charitable Purposes, Grants--in--aid and Contribution, Special Commission of Enquiry, Petty Establishments, etc.]"

Cut Motion:

2. Shri Sailen Medhi to move:

That the total provision of Rs. 88,90,200, under Grant No. 67, Major head "71-Miscellaneous-(II--Donations for Charitable Purposes, Grants-in-aid and Contribution, Special Commission of Enquiry, Petty Establihsments; etc.)", at pages 433-441 of the Budget be reduced to Re.1, i.e., the amount of the whole Grant of Rs. 88,90,200, do stand reduced to Re.1.

(To raise a discussion on the Subject)

GRANT No. 101

[Head of Account---."Q--Loans and Advances, etc. (XIII.--Advances to Government Servants, Assam Financial Corporation, etc.)"

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) to move :

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs.58,85,200, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.78,47,000) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "Q.--Loans and Advances, etc.--(XIII.--Advances to Government Servants, Assam Financial Corporation etc.)"

Cut Motion: 100 at a new Alive Andrews and Cut Mill.

GRANT No.25

(Head of Account--"28--Education")

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 17,51,77,900, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.23,35,70,600) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "28.--Education".

Cut Motions:

1. Shri Dulal Chandra Barua Shri Mohidhar Pegu

to move:

That the total provision of Rs.23,35,70,600 under Grant No. 25. Major head "28.--Education", at pages 129-153 of the Budget be refused, i. e., the amount of the whole grant of Rs 23. 35,70,600, do stand refused.

(To protest the Demand and discuss about the present education policy with particular reference to the long pending grievances of the Aided High and M. E. Schools and Aided College Teachers, Ministerial and 4th Grade Staff and also Primary Teachers).

2. M. Shamsul Huda to move:

That the total provision of Rs.23,35,70,600. under Grant No. 25, Major head "28 .-- Education", at pages 129-153 of the Budget be reduced by Rs.100, i.e., the amount of the whole grant of Rs.23,35,70,600, do stand reduced by Rs. 100.

(To raise a discussion).

3. Shri Gaurisankar Bhattacharyya Shri Pitsing Konwar Shri Bhadra Kanta Gogoi Shri Maneswar Boro Shri Sarat Chandra Rabha Shri Romesh Mohan Kouli Shri Abala Kanta Goswami Shri Premadhor Bora Dr. Bhupen Hazarika Shri Promode Chandra Gogoi Shri Nameswar Pegu M. A. Musawwir Choudhury Shri A. N. Akram Hussain Shri Kamini Mohan Sarma Shri Kehoram Hazarika Shri Sailen Medhi

to move:

bels! Chanden Ba

That the total provision of Rs.23,35,70,600, under Grant No. 25, Major head "28-Education", at pages 129-153 of the Budget, be reduced to Re. 1, i. e., the amount of the whole grant of Rs.23,35,70,600, do stand reduced to Re. 1.

(To raise a general discussion on policy and its implementation).

৪। প্রীঅত্ল চক্র গোস্বামী প্রীভুবনেশ্বর বর্ধন প্রীআজান আলী ডা: হবেক্ত নাথ দাস প্রিসোনেশ্বর বরা প্রীক্রীর চক্র বায় প্রধানী

উত্থাপন কৰিছে:

বাজেটব ১২৯--১৫৩ পৃষ্ঠাৰ মজুৰী নং ২৫ ৰ অন্তভুক্তি মুখ্য শিতান "২৮-- শিক্ষা" ত ৰখা ২৩,৩৫,৭০,৬০০, ধনৰ পৰিমাণ এটকালৈ কমাব লাগে অৰ্থাৎ সমুদায় মজুৰীৰ ধনৰ পৰিমাণ এটকালৈ কমোৱা হওক।

(চৰকাৰৰ শিক্ষা বিভাগত দেখা দিয়া ছুৰ্নীভিৰ সমালোচন। কৰিবৰ কাবণে)।

GRANT No. 26

[Head of Account--"28.--Education--E--Technical Education"]

Shri Jay Bhadra Hagjer (Minister, Education) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 51,44,500, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.68,59,300) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st day of March, 1971 for the administration of the head "28--Education--E--Technical Education",

Cut Motions:

1. Shri Dulal Chandra Barua to move:

That the total provision of Rs. 68,59,300 under Grant No. 26, Major head "28.--Education-E--Technical Education", at pages

154-164 of the Budget be refused, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 68,59,300 do stand refused.

(To discuss about the unplanned growth of technical institutions resulting excess production of technical personnels without creating employment potentialities for them at the cost of state ex-chequer).

2. M. Shamsul Huda
M. A. Musawwir Choudhury

to move

That the total provision of Rs.68,59,300 under Grant No.26, Major head "28--Education--E--Technical Education", at pages 154-164 of the Budget be reduced by Rs.100, i. e., the amount of the whole grant of Rs. 68,59,300 do stand reduced by Rs. 100.

(To raise a discussion).

3. Shri Gaurisankar Bhattacharyya
Shri Abala Kanta Goswami
Shri Pitsing Konwar
Shri Maneswar Boro
Shri Bhadra Kanta Gogoi
Shri Romesh Mohan Kouli
Shri Premadhor Bora
Dr. Bhupen Hazarika
Shri Promode Chandra Gogoi
Shri A. N. Akram Hussain
Shri Kamini Mohan Sarma

to move:

That the total provision of Rs.68,59,300 under Grant No.26, Major head "28.--Education--E--Technical Education", at pages 154-164 of the Budget be reduced to Re. 1. i. e., the amount of the whole grant of Rs.68,59,300, do stand reduced to Re 1,

(To raise a general discussion on policy and its implementation).

GRANT No. 53

[Head of Account--39.-Miscellaneous, Social and Developmental Organisation (X--Preservation and Translation of Ancient Manuscripts)"]

Shri Jay Bhadra Hagjer (Minister, Education to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs.46,500, be granted to the Minister in-charge to complete the sum (Rs.62,000) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "39-Miscellaneous, Social and Developmental Organisation--(X--Preservation and Translation of Ancient Manuscripts)."

Cut Motion:

Nil.

GRANT No. 71

Stal Abala Kanta Coswanti A

[Head of Account '71--Miscellaneous--(VI--Advanced Technical Training and Scholarships, etc.)"]

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 3,63,000, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.4,84,000) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the Administration of the head "71- Miscellaneous-•(VI -Advanced Technical Training and Scholarships, etc.)".

Cut Motion:

Shri Dulal Chandra Barua to move:

That the total provision of Rs.4,84,000 under Grant No. 71, Major head "71--Miscellaneous--(VI--Advanced Technical Training and Scholarships, etc.)", at page 447 of the Budget be reduced to Re. 1, i. e., the amount of the whole grant of Rs.4,84,000, do stand reduced to Re. 1.

(To discuss about wrong distribution policy followed by the Government in respect of foreign scholarship).

GRANT No. 96

[Head of Account "Q--Loans and Advances, etc. (VIII--Educational Loans)"

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) to move:

On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that a sum of Rs. 9,18,700, be granted to the Minister-in-charge to complete the sum (Rs.12,25,000) necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 3lst day of March, 1971 for the administration of the head "Q--Loans and Advances, etc.--(VIII--Educational Loans)".

Cut Motion : Nil.